

ÅRSREDOVISNING 2018

Karlstads universitet

Diarienummer: C2019/135

Redaktör: Magnus Byman

Tryck & layout: Universitetstryckeriet, Karlstads universitet, 2019

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING

Rector har ordet	6
Studentkåren har ordet	7
Organisation	8
Om årsredovisningen	9
Sammanfattning	11

UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

Utbildningsutbud	14
Efterfrågan på program och kurser	16
Utbildningsvolym och studieresultat	19
Redovisning av utbildningsuppdraget	23
Examina på grundnivå och avancerad nivå	28
Lärarytelse	31
Internationella studentutbyten	33
Intäkter och kostnader för utbildning	35

FORSKNING OCH FORSKARUTBILDNING

Utbildning på forskarnivå	40
Vetenskapliga publikationer	42
Forskningssamverkan	45
Starka och excellenta forskargrupper	46
Intäkter och kostnader för forskning och forskarutbildning	48
Innovationskontoret Fyrklövern	51

PERSONAL OCH KOMPETENS

Personal	54
Kompetensförsörjning	56
Jämställdhet och lika villkor	58

EKONOMI

Ekonomisk redovisning	62
Resultaträkning	66
Balansräkning	67
Anslagsredovisning	69
Redovisning av takbelopp	70
Tilläggsupplysningar	72
Noter	74
Styrelsens ersättningar och uppdrag	80
Prestationsmätt	81

VÄSENTLIGA UPPGIFTER, UNDERSKRIFTER M.M.

Intern styrning och kontroll	84
Väsentliga uppgifter	86
Styrelsens underskrifter	88

Vi fortsätter utforska det okända och utmana det etablerade

Under hösten antog universitetsstyrelsen vision och strategi 2030. Då ska vi vara ett universitet som är än mer öppet mot samhället och har ännu högre kvalitet i utbildning och forskning. Vår vision om att utforska det okända och utmana det etablerade består genom nyfikenhet, mod och uthållighet. År 2030 ska vi vara än mer attraktiva för studenter och medarbetare genom tillit, närhet, jämställdhet och mångfald.

Sveriges största matematikkonferens

För andra gången stod Karlstads universitet värd för matematikbiennalen med 2 000 deltagare. Det är den största matematikkonferensen i Sverige och riktar sig till lärare, skollärare, lärarutbildare, forskare och matematikintresserade från hela landet.

nästan
300
fler än förra året

Sedan 1987 har antalet registrerade studenter på lärosätet under höstterminen räknats den 6 november. År 2018 uppgick siffran till 11 358 studenter, vilket är nästan 300 fler än samma dag år 2017. Det är registreringar på fristående kurser som har ökat.

Storsatsning på forskning om digitala hälsotjänster

I hårdast tänkbara konkurrens blev Värmland vinnare i Vinnovas Vinnväxt-tävling för satsningen DigitalWell Arena. Det handlar om en tioårig satsning som omfattar 148 miljoner kronor där digitala hälsotjänster ska utvecklas med utgångspunkt i invånarnas utmaningar. Genom Akademien för smart specialisering och innovationsmyndigheten Vinnova tillfaller cirka 26 miljoner kronor Karlstads universitet under de första tre åren.

Årets alumn 2018

Veronica Stigsson

Veronica Stigsson tilldelades utmärkelsen årets alumn. Hon doktorerade vid Karlstads universitet 2006 och har gjort karriär som forskning- och utvecklingschef på Wasabröd och som ansvarig för affärsutveckling och kundrelationer på Löfbergs.

STUDENTER ÖPPNADE PSYKOLOGMOTTAGNING

Studenter på psykologprogrammet började under handledning ta emot patienter på universitetets egen mottagning. Det ger studenterna värdefull erfarenhet i slutet av utbildningen samtidigt som personer med måttliga svårigheter får kostnadsfri hjälp. Verksamheten lyder under hälso- och sjukvårdslagen, vilket innebär att journal förs och att tystnadsplikt och sekretess gäller.

Akademisk högtid 2018

Den 19 oktober firade Karlstads universitet Akademisk högtid. Sex professorer och sexton doktorer promoverades. Vid högtiden promoverades också Victoria Svanberg till hedersdoktor.

Alla ska ha samma möjligheter att lyckas med sina studier

Rethink: Kau tar fram och testar digitala verktyg för att alla studenter ska ha samma möjligheter att lyckas med sina studier. Arbetet i projektet inleddes under 2018 och görs med metoder för tjänstedesign utifrån studenters upplevelser vid Karlstads universitet.

Första ledamoten i Kungl. Vetenskapsakademien

Ellen Moons, professor i fysik, skrev under året in sig som ledamot i Kungl. Vetenskapsakademien som startades 1739 av bland andra Carl von Linné. Hon blev därmed den första ledamoten från Karlstads universitet.

253 miljoner

Nya forskningsprojekt

Totalt har 253 miljoner kronor beviljats till forskningsprojekt under 2018. Finansiärer är bland andra Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling, Vetenskapsrådet, Statens skolverk, Landstinget i Värmland, Stiftelsen Erik Johan Ljungbergs Utbildningsfond, Skolforskningsinstitutet samt Anne-Marie och Gustaf Anders Stiftelse för mediaforskning.

REKTOR HAR ORDET

2018 var ett år då det hände mycket på Karlstads universitet men också ett år då vi ägnade mycket tid och kraft åt att dels förstärka våra relationer och vår samverkan med det omgivande samhället, dels åt att lyfta blicken och se framåt.

Intresset för våra utbildningar är fortsatt stort och söktrycket stabilt. Med utgångspunkt i ett stigande intresse för livslångt lärande har vi påbörjat en ökning av andelen utbildning i form av fristående kurs. Vi för också diskussioner om start av nya utbildningsprogram där vi bland annat, som en respons på ett stort behov på arbetsmarknaden, avser att starta en utbildning för tandhygienister.

Våra forskare har under året varit mycket framgångsrika i kampen om externa medel, ett tydligt tecken på att vår forskning står sig i den nationella och internationella konkurrensen. Ett antal intressanta projekt lyfts fram på olika platser i årsredovisningen.

Som exempel på insatser tillsammans med vår omvärld kan nämnas det arbete som under året gjorts tillsammans med Karlstads kommun och som resulterat i en omfattande handlingsplan som nu håller på att realiseras. En liknande satsning har nu initierats med kommunerna i västra Värmland. Ett annat exempel är de diskussioner som förts med landstinget i Värmland och som lett fram till ett avtal om en strukturerad samverkan under de kommande åren.

Efter en lång och bred process, som engagerade väldigt många medarbetare på universitetet, fattade styrelsen i november beslut om vision och strategi för de närmaste 10 åren. Beslutet innebär att vi behåller visionen: "Vi utmanar det etablerade och utforskar det okända", en vision som jag tycker är precis lagom kaxig. I vår målbild för 2030 lyfter vi fram värdeord som nyfikenhet, mod och uthållighet tillsammans med tillit, närhet, jämställdhet och mångfald. Vi ser framför oss ett universitet med ännu starkare kvalitet i utbildning och forskning. Ett universitet som är öppet mot samhället både regionalt, nationellt och internationellt. Vi lyfter fram vår utbildningsmiljö och den pedagogiska utvecklingen. Vi betonar vår attraktionskraft både gentemot nya anställda och studenter liksom studenternas attraktivitet på arbetsmarknaden.

Under de närmaste fem åren kommer vi särskilt att satsa på att stärka våra akademiska miljöer, att stärka vår attraktionskraft och att ytterligare förbättra våra relationer med det omgivande samhället. Vi kommer också att fokusera tydligare på internationalisering, hållbar utveckling och kvalitet samt ökad omfattning av vår forskarutbildning.

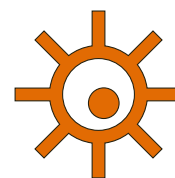
Våra möjligheter att realisera vår strategi är starkt beroende av vad som händer runt omkring oss och vilka förutsättningar som ges, men i dagsläget tycker jag att vi tagit fram en både realistisk och balanserad plan. Kanske något optimistisk. Men det skall den väl vara.

Verksamhetsutfallet för 2018 var ett överskott på 28 miljoner kronor. Det innebär en förstärkning av vårt myndighetskapital som gör att vi nu har en ekonomi som både kan hantera fluktuationer i söktryck och externfinansiering och som möjliggör offensiva satsningar.

Genom efterfrågade utbildningar, ökande externfinansiering, engagerad och kompetent personal, starkt stöd från vår omvärld och en ny strategisk plan har vi en god grund att bygga på. Med ökad konkurrens om både studenter, personal och forskningsmedel måste vi likväl fortsätta att utveckla attraktivitet, kvalitet och effektivitet i våra verksamheter, en stor gemensam insats där alla måste bidra.

Jag ser fram emot ett spännande och händelserikt jubileumsår för Karlstads universitet.

KARLSTAD STUDENTKÅR

STUDENTKÅREN HAR ORDET

Karlstad Studentkår är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation verksam vid Karlstads universitet. Karlstad Studentkårs huvudsakliga syfte är att bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen samt förutsättningarna till studier vid Karlstads universitet. Karlstad Studentkår grundades 1967 och är medlem i Sveriges Förenade Studentkårer, SFS.

ÅRET SOM GÅTT

Karlstad Studentkår har under året haft en fortsatt stabil medlemsrekrytering med strax under 4 000 medlemmar. Organisationen har gjort framsteg gällande att hitta rätt form och struktur för att på ett så ändamålsenligt vis som möjligt föra studenternas talan.

Tyvärr har det i nuläget inte visat sig vare sig ekonomiskt eller engagemangsmässigt möjligt att på ett hållbart sätt driva ett kårhus. Därför valde vi att under året ta ansvar för att även på lång sikt kunna garantera studenternas rättigheter och bidra till att förbättra deras situation.

Under året har vi inlett ett arbete med att utveckla studentinflytandet på samtliga nivåer. Särskilt gäller detta programråden där vi har en ambition om att våra utbildningsföreningar ska kunna vara delaktiga i att föreslå representanter. I detta har universitetet huvudsakligen varit oss behjälpliga.

UTBILDNINGSPÅRÅG

En hög kvalitet på undervisningen vid universitetet är ett för Karlstad Studentkår viktigt område. Det kan konstateras att utvecklingen av digitala tentamina går framåt, vilket är glädjande. Fler utbildningar kan nu använda sig av denna möjlighet, likaså har taket för antalet studenter per tillfälle ökat. Digitala tentamina bidrar både till minskad pappersanvändning och ökad innovation i utbildningen.

Frågan om distansundervisning har tidigare uppmärksammats av studentkåren, och vi kan nu se att universitetet har tagit den på allvar i och med bytet till en ny plattform. Detta, tillsammans med det som

nämnts om digitala tentamina, visar på att universitetet gärna tar till sig de möjligheter som digital utveckling erbjuder.

STUDENTERS RÄTTIGHETER

Karlstad Studentkår bedriver löpande en bevakning av studenternas rättigheter för att uppmärksamma potentiella förbättringsområden.

Rethink:kau, universitetets projekt för att följa utvalda studenter i deras utbildning, ser vi som ett gott initiativ för att förbättra människors möjligheter till att få en god utbildning. Den större frågan om breddat deltagande, gällande bland andra aspekter som kön och funktionsnedsättning, ser studentkåren som angelägen. I sammanhanget kan även nämnas universitetets starka ambition om att integrera både jämställdhets- och hållbarhetsperspektiv i sin verksamhet, vilket bådär gott.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR STUDIER

Under året har universitetet tillsammans med Karlstads kommun och studentkåren utarbetat en handlingsplan bestående av 18 punkter för att göra Karlstad till en ännu bättre studentstad. Samverkan med det övriga samhället är av stor vikt för att förbättra studenternas förutsättningar för studier och studentkåren hoppas på ännu fler och mer utvecklade sådana samarbeten.

Sebastian Hardin

Ordförande, Karlstad Studentkår, 2018/2019

ORGANISATION

Karlstads universitet är en statlig myndighet som leds av en universitetsstyrelse och rektor. Universitetet är organiserat i två fakulteter, en lärarutbildningsnämnd samt centrala stödfunktioner. Verksamheterna omfattar tillsammans drygt 1 250 anställda och närmare 19 000 registrerade studenter.

UNIVERSITETSSTYRELSE

Verksamheten vid Karlstads universitet styrs av lagar och förordningar samt av uppdrag från riksdag och regering. Högsta beslutande organ vid lärosätet är universitetsstyrelsen. Regeringen utser ledamöterna, som kommer från den akademiska världen, näringslivet och offentliga organisationer. I universitetsstyrelsen finns även ledamöter utsedda av Karlstad Studentkår samt tre lärarledamöter. Lärosätets personalorganisationer utser styrelserepresentanter med närvaro- och yttranderätt.

Underställd styrelsen finns internrevision som universitetet är skyldig att ha enligt Internrevisionsförordningen (2006:1228).

UNIVERSITETSLEDNING

Universitetsledningen bestod under 2018 av rektor, prorektorer samt universitetsdirektör. Rektor är myndighetschef. Prorektorerna utses av rektor och en av prorektorerna är av universitetsstyrelsen utsedd att vara ställföreträdande myndighetschef.

FAKULTETER OCH STÖDFUNKTIONER

Utbildnings- och forskningsverksamheterna vid universitetet organiseras i två fakulteter. Verksamheterna leds av dekaner som också är ordförande i respektive fakultetsnämnd. Dekanerna utses av rektor. Fakulteterna ansvarar för kvaliteten i utbildning och forskning samt för samverkan med omvärlden.

Vid lärosätet finns också en universitetsgemensam lärarutbildningsnämnd med dekan som har ett särskilt ansvar för lärar- och förskollärarutbildningarna.

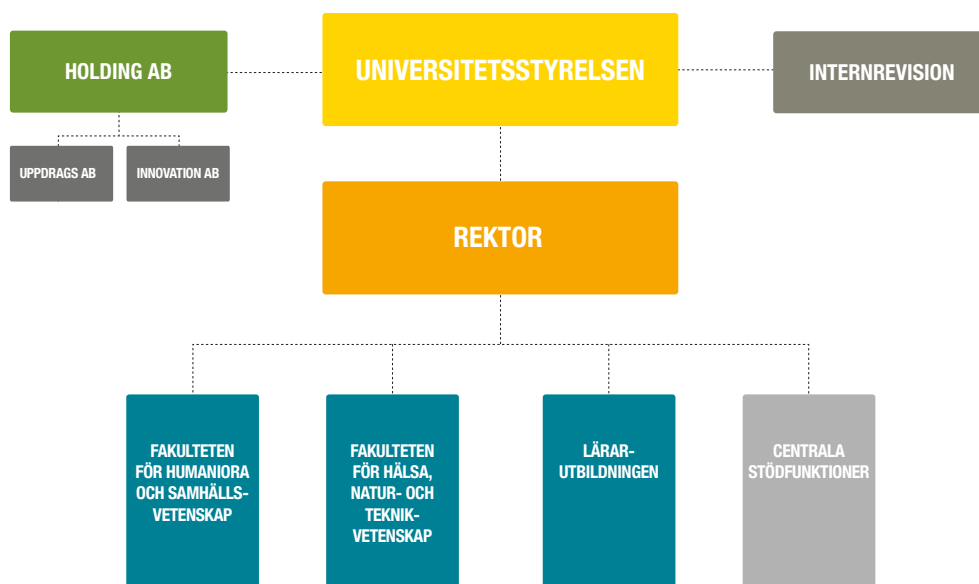
Centrala stödfunktioner har till uppgift att ge service till universitetets fakulteter, ledning och styrelse. Stödfunktionerna arbetar även med uppdrag från och rapportering till myndigheter, departement samt andra externa instanser.

BOLAG

Karlstads universitet äger ett holdingbolag, Karlstads universitet Holding AB. Holdingbolaget är i sin tur ensam ägare av de två dotterbolagen Karlstads universitets uppdrags AB och Karlstads universitets innovation AB.

Karlstads universitets uppdrags AB förmedlar uppdragsutbildning vid lärosätet. Kurserna är på högskolenivå och utformade efter uppdragsgivarens önskemål vad gäller omfattning, innehåll och form. Uppdragsgivare kan vara myndigheter, organisationer eller företag som önskar att stärka sin personals kompetens.

Karlstads universitets innovation AB har i uppdrag att vara ett verktyg för lärosätets uppgift att nyttiggöra forskning och kunskap. Detta genom att stödja och inspirera verksamheter som kan omsättas i nyttiggörande.

OM ÅRSREDOVISNINGEN

Universitetets årsredovisning regleras av förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. I årsredovisningen sammanfattas det senaste kalenderårets verksamhetsresultat och ekonomiska resultat.

Årsredovisningen ska ge en rättvisande bild av verksamheten i enlighet med principerna tillförlitlighet, relevans, jämförbarhet, begriplighet och transparens. Årsredovisningen innehåller förutom uppgifter som lärosätet enligt gällande regelverk ska återskapa, även redovisningar av olika aktiviteter och verksamheter som universitetet själva valt att lyfta fram. Dokumentet består av resultatredovisning, ekonomisk redovisning och finansiella rapporter.

I årsredovisningen ska lärosätet redovisa och kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de mål och uppgifter som framgår i högskolelag och högskoleförordning och i förhållande till vad regeringen har angivit i regleringsbrev eller i annat beslut. Resultatredovisningen ska främst avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader. Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen ska vara uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Karlstads universitets årsredovisning innehåller en hel del sifferuppgifter, såväl i löpande text som i tabell- och diagramformat. I den löpande texten presenteras om inte annat anges dels utfallet för kalenderåret 2018, dels motsvarande värde för 2017 angivet direkt efter inom en parentes.

I tabeller presenteras i normalfallet utfall för det senaste året och motsvarande uppgifter från de två föregående åren. I vissa tabeller och diagram redovisas uppgifter för fler år. Detta för att synliggöra trender under en längre period.

ÅRSREDOVISNINGENS INDELNING

Karlstads universitets årsredovisning 2018 är indelad i sex kapitel:

Inledning

Det inledande kapitlet sammanfattar viktiga händelser under året som gått. Rektor respektive studentkår presenterar övergripande tankar om året, och vart universitetet är på väg. I kapitlet presenteras också universitetets organisation samt utgångspunkter för hur uppgifterna i årsredovisningen har samlats in, definierats och presenterats.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Uppgifter som har koppling till området utbildning på grundnivå och avancerad nivå presenteras i det andra kapitlet. Detta inkluderar volym- och kostnadsuppgifter samt olika typer av process- och resultatbeskrivningar. Ett antal specifika utbildningsuppdrag som lärosätet givits via regleringsbrev redovisas.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Detta kapitel redovisar uppgifter som har koppling till forskningsverksamheten, inklusive forskarutbildningen. Exempelvis presenteras forskarutbildning, universitetets starka och excellenta forskarmiljöer, innovationsstöd samt volymutveckling av publikationer.

Personal och kompetens

I detta kapitel redovisas personalstatistik samt de olika insatser som lärosätet genomfört vad gäller områdena kompetensförsörjning, jämställdhetsintegrering och lika villkor.

Ekonomi

Den ekonomiska redovisningen är samlad i ett eget kapitel. Universitetets intäkter, kostnader och verksamhetsutfall presenteras och kommenteras. Den finansiella redovisningen består av resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning och noter.

Väsentliga uppgifter, underskrifter m.m.

I årsredovisningens avslutande kapitel redogörs för intern styrning och kontroll samt väsentliga uppgifter. Årsredovisningen avslutas med styrelsens underskrifter.

DEFINITIONER AV VISSA BEGREPP

I årsredovisningen förekommer ett antal begrepp och fackuttryck. I de fall de endast förekommer i ett specifikt sammanhang förklaras de i anslutning till användningen. I några fall används samma begrepp på flera håll i årsredovisningen, varför de istället förklaras här.

Helårsstudenter

Helårsstudenter, HST, är ett volymmått på antalet registrerade studenter. Antalet helårsstudenter beräknas som antalet studenter som är förstagångs- eller fortsättningsregistrerade på ett kurstillfälle multiplicerat med kurstillfällets omfattning uttryckt i högskolepoäng under kalenderåret, dividerat med 60.

Helårsprestationer

Helårsprestationer, HPR, är ett volymmått över studenters godkända betyg. Helårsprestationer beräknas genom att summan avklarade högskolepoäng under kalenderåret divideras med 60.

Takbelopp

Takbeloppet anger det högsta anslagsvärdet för helårsstudenter och helårsprestationer som ett lärosäte kan få ersättning för inom anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

DATAKÄLLOR

Kvantitativa uppgifter som redovisas i denna årsredovisning har sitt ursprung i ett antal olika källor och system. Om inte annat anges i den löpande texten är de:

- Bibliometri, publikationsdatabasen Diva
- Ekonomi, ekonomisystemet Raindance
- Personalstatistik, personal- och lönesystemet Primula
- Sjukfrånvaro, Arbetsgivarverkets statistik
- Studentstatistik, studiedokumentationssystemen Ladok och Ladok3
- Sökandestatistik, Universitet och högskolorårets antagningsdatabas Nya

Flera av de kvantitativa uppgifterna tas fram och bearbetas via Karlstads universitets ledningsinformationsverktyg, Kuli.

Kvalitativa uppgifter, såsom process- och aktivitetsbeskrivningar, baseras i de flesta fall på dokumentation från Karlstads universitet. I några fall baseras de på rapporter eller omdömen från externa aktörer. Källorna till dessa är då angivna i direkt anslutning till att de omnämns.

BYTE AV STUDIEDOKUMENTATIONSSYSTEM

Sveriges universitet och högskolor förvaltar tillsammans med Centrala Studiestödsnämnden ett nationellt studiedokumentationssystem kallat Ladok. I detta studieregister rapporteras alla uppgifter som rör studerande, kurser och program.

Under 2017 och 2018 har en ny version, kallad Ladok3, införts vid landets universitet och högskolor. Införandet av Ladok3 har bland annat inneburit förändrade rutiner för inrapportering och nya metoder för uppföljning av verksamheten. Systembytet har också medfört en ändrad princip för lärosätenas beräkning av antalet helårsstudenter.

I den tidigare versionen av Ladok skulle alltid en helårsstudent motsvaras av 40 veckors heltidsstudier. Kurstillfällen som pågick över ett kalenderårsskifte periodiserades med hjälp av en schablonfördelning som vid Karlstads universitet alltid var densamma över tid.

I Ladok 3 sker beräkningen utifrån helårsstudent per dag, vilket innebär att redovisningen kommer att vara beroende av antal avräkningsbara dagar under respektive kalenderår. Då kalendern inte är densamma varje år medför denna nya beräkningsprincip att storleken på periodisering mellan kalenderår kommer att variera över tid.

För Karlstads universitets del skedde övergången till Ladok3 i februari 2018. Den ändrade beräkningsprincipen för helårsstudenter gällde således inte hela året. Höstterminen 2017 pågick fram till den 21 januari 2018, och universitetet har valt att detta datum också ska gälla för bytet av beräkningsprincip.

I resultatredovisningen är alla volymuppgifter avseende helårsstudenter 2018 hämtade från Ladok3. Siffror avseende tidigare år har i denna årsredovisning, om ej annat anges, inte justerats.

I de delar som rör anslagsavräkning 2018 har Karlstads universitet valt att kombinera de två olika beräkningsprinciperna. Beräkningsprincipen från tidigare Ladok har använts för de dagar under kalenderåret 2018 som avser höstterminen 2017, medan beräkningsprincipen från Ladok3 använts från och med starten av vårterminen 2018.

SAMMANFATTNING

Karlstads universitet kan redovisa en positiv kapitalförändring på 36,2 miljoner kronor för 2018. Av detta var 8,0 miljoner kronor resultatandelar från helägda bolag. Universitetets myndighetskapital var vid årets slut 182,6 miljoner kronor, vilket motsvarade 16 procent av de totala kostnaderna.

Verksamhetens intäkter uppgick till 1 165,2 miljoner kronor, medan kostnaderna var 1 137,1 miljoner kronor. Resultatet för området utbildning på grundnivå och avancerad nivå var 26,6 miljoner kronor, och resultatet för området forskning och utbildning på forskarnivå var 1,7 miljoner kronor.

Det ekonomiska utfallet förklaras främst av ökade anslag och externa intäkter i kombination med att universitetet inte lyckades att rekrytera personal i den utsträckning som planerats.

De senaste åren har intresset för högre utbildning gått ned i Sverige. Detta påverkade även Karlstads universitet, och 2018 minskade antal förstahands-sökande till program i de nationella antagningsomgångarna med 12 procent jämfört med året innan. Antalet registrerade programnybörjare vid universitetet påverkades dock inte, utan ökade något 2018.

Karlstads universitets utbildningsutbud på grundnivå och avancerad nivå karakteriseras av programutbildningar av professionskaraktär. Andelen programstudenter var fyra femtedelar av studentvolymen, medan andelen studenter på fristående kurser var en femtedel. Över tid har distributionsformerna för utbildningar förändrats och en allt större del av undervisningen sker via distans. År 2018 var andelen distansundervisning 29 procent av den totala studentvolymen.

Könsfördelningen bland universitetets studenter var ojämn då nästan två tredjedelar av de registrerade studenterna var kvinnor. Avståndet till det spann om 40-60 procent som brukar anses vara jämnt fördelat har dock minskat något sedan 2017.

Universitetets samlade utbildningsvolym på grundnivå och avancerad nivå ökade under 2018. Sammantaget motsvarade registreringarna 8 784 helårsstudenter, varav det anslagsfinansierade uppdraget omfattade 8 435 helårsstudenter. Med ett takbelopp

på 664,5 miljoner kronor och ett redovisat anslagsvärde om 645,5 miljoner kronor kunde universitetet 2018 uppvisa en underproduktion om 19,0 miljoner kronor. I avräkningen har universitetet beaktat ändrad beräkningsprincip för helårsstudenter, vilket var en följd av byte till ny version av studiedokumentationssystemet Ladok.

Till utbildning på forskarnivå antogs 34 personer under 2018. Totalt fanns 260 forskarstuderande registrerade vid universitetet, av vilka 233 aktivt bedrev forskarstudier. Den samlade aktiviteten inom forskarutbildning motsvarade 119 helårspersoner, av vilka merparten finansierades av externa medel. Under 2018 avlades 38 examina på forskarnivå, varav 25 doktorsexamina och 13 licentiatexamina.

Intäkterna till forskning och forskarutbildning uppgick 2018 till 393,6 miljoner kronor, vilket var en ökning med 5 procent jämfört med 2017. Av forskningsintäkterna var 60 procent anslag och 40 procent bidrag eller övriga externa intäkter. Andelen externfinansierad forskning var därmed oförändrad.

En stor del av universitetets forskning bedrivs inom starka och excellenta grupper. Dessa strategiska satsningar bestäms och finansieras genom särskilda beslut. Under 2018 uppgick universitetets satsning på två excellenta forskargrupper och fem starka forskargrupper till totalt 54,5 miljoner kronor.

Antalet anställda vid Karlstads universitet var i medeltal under året 1 259 personer. Uttryckt i årsarbetskrafter uppgick personalstyrkan till 1 048, vilket var en ökning med 16 årsarbetskrafter jämfört med 2017. Könsfördelningen bland universitetets personal var relativt jämn på övergripande nivå, men nedbrutet på olika personalkategorier var skillnaderna i vissa fall stora.

Meriteringsnivån bland universitetets lärare minskade något. År 2018 var 64 procent av universitetets lärare disputerade, vilket var en procentenhet lägre jämfört med 2017. Antalet lektorer, adjunkter och meriteringsanställda ökade, medan antalet professorer och doktorandanställda minskade. Andelen administrativ och teknisk personal i relation till undervisande och forskande personal ändrades inte nämnvärt under 2018.

A photograph showing a woman with dark hair and a white cardigan standing behind two seated men. The man on the left has long brown hair, a grey beard, and wears a grey baseball cap and a brown t-shirt. The man on the right has dark hair and a beard, wearing a pink hoodie. They are all looking down at a tablet held by the man in the brown t-shirt. The background is a blurred indoor setting with a white ceiling and some lights.

**UTBILDNING PÅ
GRUNDNIVÅ OCH
AVANCERAD NIVÅ**

UTBILDNINGSBUD

Utbildningsutbudet vid Karlstads universitet domineras av programutbildningar med professionskaraktär. Det är i linje med en långsiktig bedömning att utbudet till största del bör bestå av programutbildningar. Lärosätet har dock gjort ansträngningar för att utbudet av fristående kurser ska öka.

PROGRAMUTBILDNINGAR MED PROFESSIONSKARAKTÄR

Karlstads universitet prioriterar programutbildningar av professionskaraktär. Till största del utgörs programutbudet av utbildningar som startar på grundnivå. Valet baserar sig i första hand på studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov, men även på en ambition att åstadkomma stabila ekonomiska förutsättningar för utbildningsverksamheten.

Storleksmässigt var lärarutbildning universitetets största programutbildningsområde. Kalenderåret 2018 omfattade lärar- och förskolläraryrkesprogrammen drygt 2 060 helårsstudenter, nästan en fjärdedel av universitetets anslagsfinansierade utbildningsvolym på grundnivå och avancerad nivå.

Lärar- och förskolläraryrkesprogrammen ges både vid campus, via distansundervisning och i samarbete med ett antal lärcentra i landet. De olika distributionsformerna syftar till att öka antalet studerande, inte minst inom ämneslärarprogrammet. En nyhet under 2018 var en så kallad verksamhetsintegrerad utbildning. Denna genomförs i samarbete med kommuner för att på ett nytt sätt kombinera studier och yrkesutövning.

Andra stora program med professionskaraktär är ekonomutbildningar, ingenjörsutbildningar och utbildningar inom vård- och omsorgsområdet. Därtill finns även yrkesutbildningar till jurist, psykolog och socionom.

Utifrån statistik över ansökningar och arbetsmarknad är universitetets bedömning att dessa utbildningar kommer att vara fortsatt eftertraktade av studenterna, liksom att det fortsatt bedöms finnas behov på arbetsmarknaden.

I universitetets utbildningsutbud ingår även programutbildningar på avancerad nivå. I jämförelse med de utbildningar som startar på grundnivå är volymerna betydligt mindre. Detta förhållande speglar studenternas intresse. Flera av programutbildningarna på avancerad nivå har karaktären av vidareutbildning för exempelvis lärare och sjuksköterskor.

Karlstads universitet har inte valt att profilera och marknadsföra utbildningar till internationella avgiftsskyldiga studenter, vilket annars kan vara ett sätt att utöka studentvolymen på avancerad nivå. Under 2018 har ändå ett ökat intresse noterats bland avgiftsskyldiga studenter.

UTVECKLING INOM OMRÅDENÄ HÄLSO- OCH SJUKVÅRD SAMT LÄRARE

Hälsö- och sjukvårdsutbildningar liksom lärar- och förskolläraryrkesutbildningar är prioriterade områden för Karlstads universitet. Granskning och utveckling av utbildningsutbudet inom dessa områden sker kontinuerligt.

År 2014 beslutade Karlstads universitet att utveckla ämnena oral hälsa och biomedicin med tillhörande programutbildningar. Inga nya studenter har sedan dess antagits till berörda program.

Karlstads universitet meddelade i augusti 2018 att lärosätet har ambitionen att ansöka om den nya treåriga tandhygienistexamen. Fullständig ansökan är planerad att lämnas in under våren 2019.

Inför höstterminen 2018 lanserade Karlstads universitet ett nytt kandidatprogram i läkemedelsanalys, vilket resulterade i ett 10-tal nybörjarstudenter.

Under året har ansökningar om förnyade examensrätter för speciallärare och specialpedagog lämnats till Universitetskanslersämbetet.

Hösten 2018 antog Karlstads universitet för första gången studenter till en verksamhetsintegrerad variant av grundlärarprogrammet med inriktning mot årskurs 4-6. Universitetet undersöker möjligheterna att erbjuda även andra lärarprogram i verksamhetsintegrerad form.

Under 2019 kommer universitetet att återuppta antagning till ämneslärarprogrammet med inriktning mot årskurs 7-9. Vidare undersöks möjligheterna att erbjuda en förkortad förskolläraryrkesutbildning som är baserad på validering av reell kompetens.

AVVÄGNING MELLAN PROGRAM OCH KURSER

Sett över tid har en allt större del av Karlstads universitets utbildningsutbud flyttats från fristående kurser till utbildningsprogram. Vid millennieskiftet utgjorde de fristående kurserna 36 procent av volymen helårsstudenter inom anslagsfinansierad utbildning och år 2018 var motsvarande andel 20 procent. I volym har fristående kurser under samma period minskat från omkring 2 700 till knappt 1 700 helårsstudenter.

En delförklaring till denna utveckling är utbyggnader av vissa utbildningsprogram i enlighet med statliga satsningar och direktiv. Sedan 2014, då en

stor del av de nuvarande satsningarna aviserades, har volymen anslagsfinansierad programutbildning växt med över 550 helårsstudenter.

Under 2018 har universitetet inlett ett arbete för att utveckla utbudet av fristående kurser. Jämfört med föregående år har volymen helårsstudenter inom fristående kurs ökat. Lärosätets prioritering av programutbildning har inte ändrats, men bedömningen är att utbudet av fristående kurser bör öka för att kunna möta behov av livslångt lärande och bildning.

AVVÄGNING MELLAN CAMPUS OCH DISTANS

Karlstads universitet har under många år satsat på att stärka distansutbildning, bland annat genom undervisning som bedrivs som så kallad blended learning.

Andelen distansutbildning har stadigt ökat över tid. År 2000 kunde 6 procent av universitetets anslagsfinansierade utbildningsvolym kategoriseras som distansutbildning, medan den uppgick till 27 procent 2018. Undervisningsformen distans är särskilt vanlig bland fristående kurser. Av 2018 års volym anslagsfinansierade fristående kurser var nära hälften distansundervisning.

RAPPORTER OM PROGRAMUTBUD

Överväganden om både arbetsmarknadens behov och samhällets bildningsbehov ingår i Karlstads universitets modell för kvalitetsarbete och kvalitetssäkring. Denna modell innehåller bland annat terminsvisa rapporter om programutbud med detal-

jerade behovs- och förutsättningsanalyser för varje utbildningsprogram. Samhällets behov ingår som en parameter tillsammans med interna bedömningar och studenternas uppfattning av utbildningen.

Universitetet använder data från Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet som utgångspunkt för beskrivning av hur väl studenter etablerar sig på arbetsmarknaden efter utbildningen. I specifika fall förekommer även egeninitierade uppföljningar av alumnens etablering i yrkeslivet.

Rapporterna där dessa uppgifter ingår utgör underlag för universitetets återkommande verksamhetsdialoger och i fakulteternas arbete med att utveckla utbildningsutbudet. De är därmed styrande delar i arbetet med att säkerställa ett hållbart utbildningsutbud.

EXTERNA BEHOVSANALYSER OCH SAMVERKAN

Utöver det interna arbetet med att identifiera samhällets behov stödjer sig Karlstads universitet på externa analyser. Exempel är Statistiska centralbyråns "Trender och prognoser", Arbetsförmedlingens lokala och rikstäckande arbetsmarknadsprognoser samt Universitetskanslersämbetets etableringsrapporter. Rapporterna från Universitetskanslersämbetet ger också en indikation på hur universitetets utbildningsutbud lyckas att matcha arbetsmarknaden.

Universitetet upprätthåller även kontakten med avnämare för arbetsmarknadens och samhällets behov i programråd och fakultetsnämnder, där det är fastställt att externa ledamöter ska medverka.

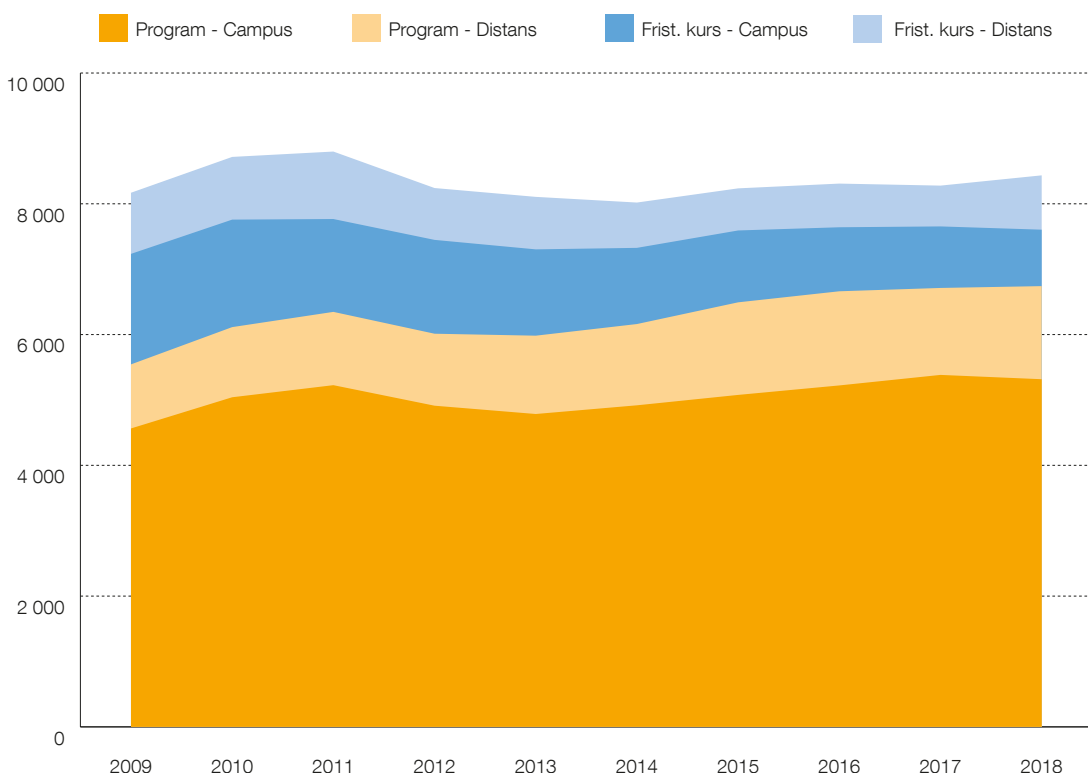

Diagram 1: Volym anslagsfinansierad utbildning 2009-2018 uttryckt i helårsstudenter. (Källor: Ladok, Ladok3)

EFTERFRÅGAN PÅ PROGRAM OCH KURSER

Inför höstterminen 2018 minskade antalet sökande i den nationella antagningsomgången för fjärde året i rad. I jämförelse med höstterminen 2017 var nedgången 2 procent. Enligt Universitets- och högskolerådet, UHR, beror detta till stor del på den rådande högkonjunkturen som ger goda möjligheter till arbete för unga.

SÖKANDE TILL PROGRAMUTBILDNINGAR

I de två nationella antagningsomgångarna för 2018 fanns totalt 6 718 (7 626) förstahandsansökningar till utbildningsprogram vid Karlstads universitet. Av de förstahandssökande till program var nära 64 procent kvinnor.

Efterfrågan på program framgår av nedanstående diagram som visar antalet förstahandssökande till utbildningsprogram vid Karlstads universitet under perioden 2009-2018. Samtliga förstahandssökande med svenskt personnummer är inkluderade, oavsett om de tidigare bedrivit högskolestudier eller inte.

För utbildningsprogram som vänder sig till nybörjare i högskolan uppgick antalet förstahandsansökningar för 2018 till 5 289 (5 607). Nedgången är

i huvudsak kopplad till juristprogrammet, där antalet förstahandssökande nästan halverades från 640 till 344. Av de förstahandssökande till universitetets nybörjarprogram var omkring två tredjedelar kvinnor.

Intresset för programutbildningar av påbyggnadskaraktär, vilka vanligtvis förutsätter tidigare högskolestudier, minskade inför 2018 till totalt 1 139 (1 666). Nedgången beror i första hand på att programmen för specialistsjuksköterska inte längre ingår i Universitets- och högskolerådets ordinarie antagningsomgångar. Från och med 2018 söker potentiella studenter via en särskild antagningsomgång riktad mot yrkesverksamma personer som önskar att vidareutbilda sig. Under vårterminen 2018 hade Karlstads universitet inte heller någon program-

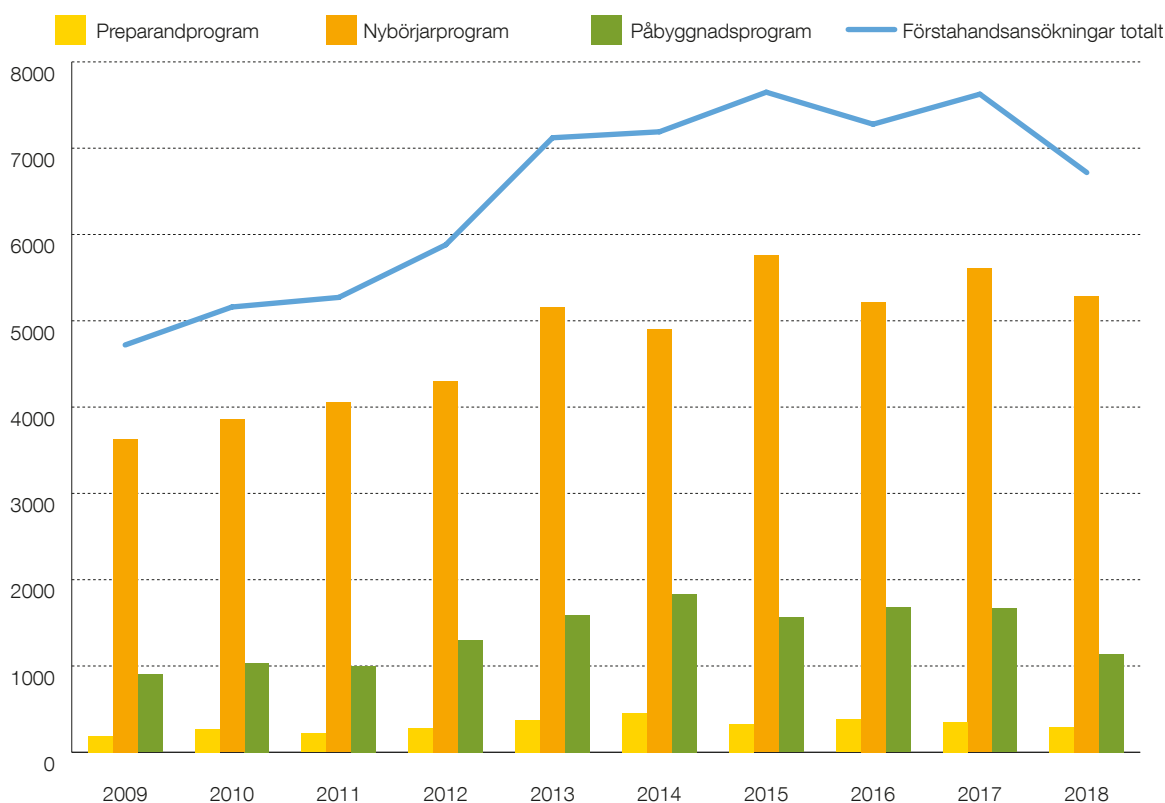

Diagram 2: Antalet förstahandsansökningar till universitetets programutbildningar, vår- och höstterminer 2009-2018. (Källa: UHR)

start för magisterprogrammet i projektledning. Av förstahandssökande till påbyggnadsprogram var 62 procent kvinnor.

Universitetets preparandutbildningar består av naturvetenskaplig bastermin respektive teknisk-naturvetenskapligt basår. För 2018 fanns sammanlagt 290 (353) förstahandsansökningar till denna typ av program. Omkring 70 procent av förstahandssökanden till preparandutbildningarna var män.

NYBÖRJARE PÅ PROGRAMUTBILDNINGAR

Antalet studenter som faktiskt påbörjar sina studier, är en annan värdeområde på lärosätets attraktionskraft. Under 2018 påbörjade 3 067 (2 987) studenter en anslagsfinansierad programutbildning vid Karlstads universitet.

Könsfördelningen bland programnybörjarna är ojämn, men har under senare år jämnats ut något. Under 2018 var 43 procent män bland de registrerade nybörjarna, vilket är en högre andel än året dessförinnan då 41 procent var män. Generellt sett var kvinnor i majoritet på yrkesexamensprogram inom vård och omsorg samt på lärarprogram mot tidigare år, medan män var i tydlig majoritet på flertalet av ingenjörsutbildningarna. Mönstret är jämförbart med förhållandet på nationell nivå.

Skillnaden mellan antal sökande och antal registrerade studenter hänger delvis samman med lärosä-

tets så kallade takbelopp, som anger det maximala utrymmet för hur mycket utbildningsverksamhet som kan finansieras med det statliga utbildningsanslaget. Exempelvis syns under åren 2011-2012 en nedgång i antalet programnybörjare. Denna nedgång hänger samman med att en tillfällig anslagsförstärkning då upphörde.

SÖKANDE VID INTERNATIONELLA ANTAGNINGSGOMGÅNGAR

Utöver sökande i de nationella antagningsomgångarna tillkommer även sökande i de antagningsomgångar som vänder sig till studenter från andra länder. Störst i detta avseende är den internationella antagningsomgången till masterutbildningar som Universitets- och högskolerådet genomför inför varje hösttermin.

Sedan 2011, då anmälnings- och studieavgifter infördes för sökande från länder utanför EU och EES, har antalet internationella sökande till Karlstads universitet varit relativt lågt.

Inför höstterminen 2018 hade 502 (353) förstahandssökande anmält sig till någon av Karlstads universitets internationella masterutbildningar. Efter att behörigheten blivit prövad kunde 62 (74) internationella studenter, 24 (27) kvinnor och 38 (47) män, antas. Vid höstterminens start registrerades 36 (28) studieavgiftsskyldiga nybörjarstudenter, varav 10 (5) kvinnor och 26 (23) män.

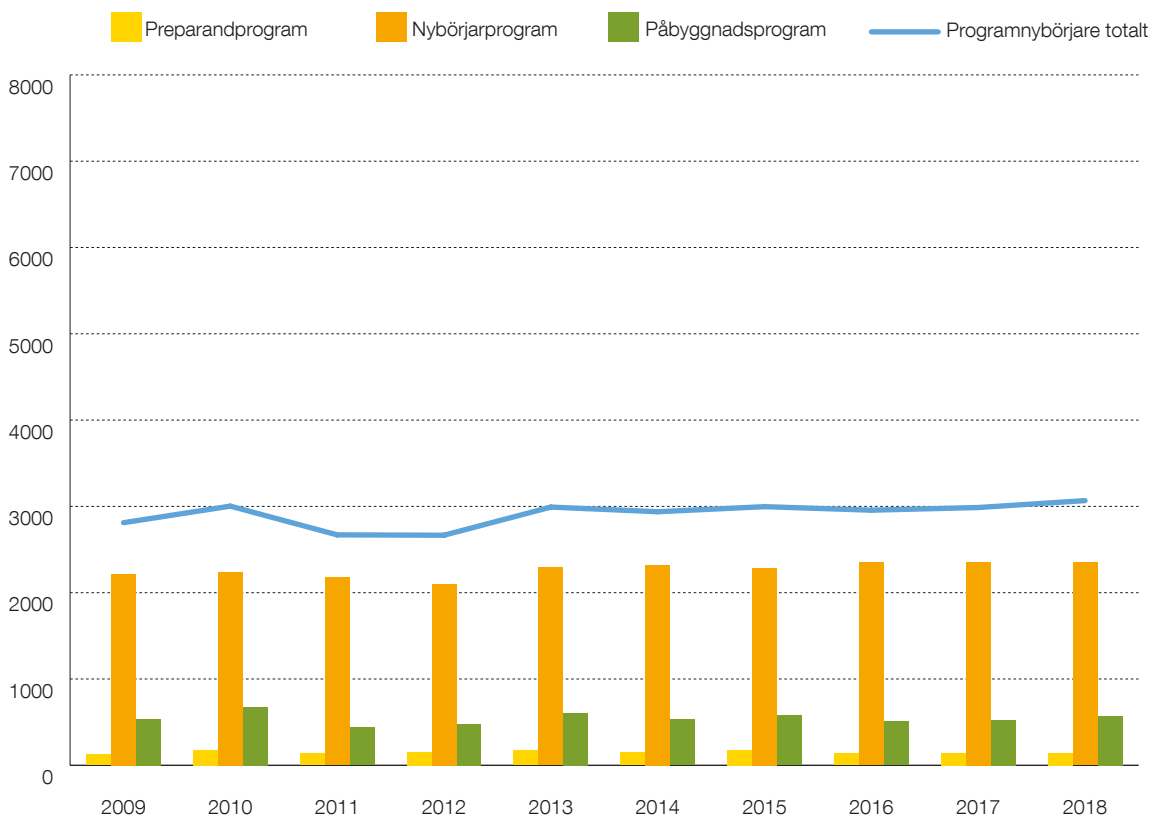

Diagram 3: Antal programnybörjare vid Karlstads universitet, vår- och höstterminer 2009-2018. (Källor: Ladok, Ladok3)

SÖKANDE TILL FRISTÅENDE KURSER

Den faktiska efterfrågan bland studenter på fristående kurser är svårare att följa. Detta eftersom det av ansökan inte framgår hur många kurser studenten egentligen avser att läsa.

Antalet sökande utan tidigare högskolestudier är dock ett användbart mått för att mäta intresset för fristående kurser. Enligt Statistiska Centralbyrån hade 2 461 (2 639) inhemska sökande utan tidigare högskolestudier anmält sig till en fristående kurs vid Karlstads universitet inför höstterminen 2018.

UTVECKLING AV ARBETET MED REELL KOMPETENS

Regeringen har givit alla Sveriges lärosäten i uppdrag att under perioden 2016-2018 utveckla arbetet med bedömning av reell kompetens.

Universitetet har under 2018 fortsatt arbetet med att utveckla bedömningen av reell kompetens. Vid ansökningsomgången inför vårterminen 2019 har nya processer provats. De nya processerna innebär bland annat att fler sökanden om bedömning av reell kompetens ges kartläggningssöd.

Under 2018 inkom 266 ansökningar om bedömning av reell kompetens till Karlstads universitet. Av de sökande var 61 procent kvinnor och 39 procent män. Vidare var 33 procent av de sökande födda innan 1980, 40 procent mellan 1980 och 1994, och 27 procent 1995 eller senare.

Vid Karlstads universitet har en projektgrupp arbetat med att utveckla bedömningen av reell kompetens för såväl tillträde som tillgodoräknande. Projektet har genomförts inom ramen för den pilot-

verksamhet som samordnas av Universitets- och högskolerådet och som syftar till att skapa varaktiga strukturer för validering.

Under 2018 samverkade universitetets projektgrupp med ett flertal andra lärosäten, deltog aktivt i Valideringsnätverk Mitt samt ingick i Universitetskanslersämbetets referensgrupp om reell kompetens och statistik.

Projektgruppen har i samarbete med Malmö universitet arbetat på en handbok för kartläggare. Projektgruppen har också tagit fram manus för två filmer om kartläggning samt skrivit ett utkast till en handbok för bedömare av reell kompetens för tillgodoräknande.

Karlstads universitet har under perioden 2016-2018 aktivt arbetat med att förbättra informationen till de som har behov av att få sin reella kompetens bedömd. En del i detta arbete bestod i att skapa ett formulär som ska hjälpa de sökande att inkomma med kompletta underlag. Nya rutiner för bedömning av reell kompetens och för tillgodoräknande har tagits fram, där de sökande erbjudits mer stöd före, under och efter ansökan.

Universitetets utvecklingsinsatser har också inneburit att ett valideringsteam bestående av studie- och karriärvägledare och antagningshandläggare bildats. Grundtanken är att tillförlitligheten ökar då flera personer kommer fram till samma beslut. Karlstads universitet har vidare påbörjat arbetet med att ta fram faktiska förkunskapskrav till tre av lärosätets utbildningar med syftet att fler ska kunna beviljas reell kompetens.

UTBILDNINGSVOLYMER OCH STUDIERESULTAT

Den samlade volymen utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet uppgick 2018 till 8 784 helårsstudenter och 7 309 helårsprestationer. Av detta ingick 8 435 helårsstudenter och 7 038 helårsprestationer i det anslagsfinansierade uppdraget. Kvinnor presterade bättre än män, oavsett studie- och undervisningsform.

ANTAL HELÅRSSTUDENTER

Universitetets utbildningsvolym på grundnivå och avancerad nivå ökade under 2018 och totalt kunde registreringar motsvara 8 784 (8 598) helårsstudenter redovisas. Detta var en ökning med 186 helårsstudenter jämfört med 2017.

Ökningen var delvis en effekt av den nya beräkningsprincip för helårsstudenter som infördes i samband med det byte av studiedokumentations-system som gjordes under 2018. Denna effekt beräknas till ungefär 35 helårsstudenter och den faktiska ökningen av studentvolymen torde därmed uppgå till cirka 150 helårsstudenter.

Universitetets volym anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick 2018 till 8 435 (8 278) helårsstudenter.

Antalet helårsstudenter inom bidragsfinansierad utbildning var 125 (120). Bidragsfinansierade utbildningarna inkluderar vidareutbildning av lärare och verksamhetsintegrerat ämneslärarprogram.

Omfattningen på Karlstads universitets studie-avgiftsfinansierade utbildningsverksamhet fortsatte att öka, från 21 helårsstudenter 2017 till 25 helårsstudenter 2018.

Volymen poänggivande uppdragsutbildning uppgick 2018 till 199 (179) helårsstudenter. Knappt 60 procent av volymen uppdragsutbildning var kopplad till skolväsendet i form av rektorsutbildning och lärarlyft, medan resterande delar avsåg fristående kurser.

Totalt sett var könsfördelningen för helårsstudenterna vid Karlstads universitet ojämn, då 62 procent var hänförliga till kvinnor och 38 procent var hänförliga till män. Bland de studenter som läste på utbildningsprogram var 61 procent av helårsstudenterna hänförliga till kvinnor och 39 procent hänförliga till män. Fördelningen var något annorlunda för studenter på fristående kurser, där 65 procent av helårsstudenterna var hänförliga till kvinnor och 35 procent hänförliga till män.

Tabell 1: Utbildningsvolymen på grundnivå och avancerad nivå, antal helårsstudenter. (Källor: Ladok, Ladok3)

	2014	2015	2016	2017	2018
Anslags- och bidragsfinansierade statliga uppdrag					
Anslagsfinansierat uppdrag	8 019	8 236	8 309	8 278	8 435
Vidareutbildning av lärare (VAL)	80	91	95	93	100
Verksamhetsintegrerat ämneslärarprogram	17	21	27	27	25
Extra utbildningsplatser inom KPU	60	4	0	0	0
Delsumma	8 176	8 353	8 431	8 398	8 560
Betalstudenter					
	2	6	13	21	25
Övriga utbildningsuppdrag					
Lärarlyftet	70	59	43	34	29
Förskolelyftet	8	2	0	0	0
Rektorsutbildning	103	94	95	93	88
Uppdragsutbildning	68	77	61	52	82
Delsumma	249	231	199	179	199
TOTALT ANTAL HELÅRSSTUDENTER	8 426	8 590	8 642	8 598	8 784
Förändring jfr med föregående år	-0,9%	1,9%	0,6%	-0,5%	2,2%

ANTAL HELÅRSPRESTATIONER OCH PRESTATIONSGRAD

Totalt omfattade studieresultaten för studenter vid Karlstads universitet 7 309 (7 276) helårsprestationer under år 2018.

Inom anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå kunde 7 038 (7 016) helårsprestationer redovisas.

Prestationsgraden, antal helårsprestationer i förhållande till helårsstudenter, var inom det anslagsfinansierade uppdraget 83,4 procent. Detta var 1,4 procentenheter lägre än år 2017.

Prestationsgrad är ett måttvärde som tenderar att variera över tid, dels på grund av varierande prestationsförmåga mellan olika studentkullar, dels på grund av fördelningen mellan studieämnen, kurstakter och undervisningsformer.

Om man delar in utbildningarna efter undervisningsform, uppvisade campusutbildningar en prestationsgrad på 87,6 procent, medan prestationsgraden var 72,4 procent för distansutbildning. En förklaring kan vara att distansstudenter i högre utsträckning arbetar vid sidan av sina studier, vilket kan göra det svårare för dem att fullgöra sina kursfordringar inom ordinarie tidsramar.

Om man delar upp utbildningarna i program respektive fristående kurser, uppvisade program en prestationsgrad på 89,4 procent medan fristående kursers prestationsgrad var 60,2 procent. Denna skillnad i prestationsgrad beror troligtvis på studenternas motiv till studierna. Programstudenter torde i högre grad studera för att erhålla en examen, medan studenter vid fristående kurs kan ha ett mer

intresseorienterat bildningsperspektiv för sina studier och därför inte vara inriktade på poängproduktion i samma utsträckning.

Prestationsgraden skiljde sig mellan könen. Den genomsnittliga prestationsgraden 2018 var 85,4 procent för kvinnor och 79,7 procent för män. Detta förhållande, att kvinnor i genomsnitt presterade bättre än män, gällde oavsett undervisnings- eller studieform.

Kvinnor som studerar på distans hade en genomsnittlig prestationsgrad om 75,4 procent, medan motsvarande värde för män var 64,6 procent. Bland campusstuderande presterade kvinnor till 90,3 procent och män till 83,7 procent.

Bland programstudenter var prestationsgraden 92,4 procent för kvinnor och 84,6 procent för män. Bland de som studerar fristående kurser var prestationsgraden 60,7 procent för kvinnor och 59,3 procent för män.

UNDERVISNINGSFORMER

Karlstads universitet erbjuder distansutbildning i olika former, både bland programmen och bland de fristående kurserna. Detta inkluderar såväl helt nätbaserade utbildningar utan några sammankomster, utbildningar i samarbete med lokala lärcentra som utbildningar där närträffar varvas med nätbaserade distansmoment.

Den totala volymen distansutbildning vid universitetet uppgick 2018 till 2 523 helårsstudenter och 1 827 helårsprestationer. Bakom måtten stod 9 119 individer.

Tabell 2: Utbildningsvolymen på grundnivå och avancerad nivå, antal helårsprestationer. (Källor: Ladok, Ladok3)

	2014	2013	2016	2017	2018
Anslags- och bidragsfinansierade statliga uppdrag					
Anslagsfinansierat uppdrag	6 621	6 873	6 972	7 016	7 038
Vidareutbildning av lärare (VAL)	46	63	64	62	60
Verksamhetsintegrerat ämneslärarprogram	3	13	16	20	24
Extra utbildningsplatser inom KPU	21	24	2	0	0
Delsumma	6 691	6 974	7 055	7 098	7 123
Betalstudenter					
	2	4	7	15	16
Övriga utbildningsuppdrag					
Lärarlyftet	66	57	44	26	24
Förskolelyftet	11	2	0	0	0
Rektorsutbildning	106	67	66	82	90
Uppdragsutbildning	59	56	31	55	55
Delsumma	242	181	141	163	169
TOTALT ANTAL HELÅRSPRESTATIONER	6 934	7 159	7 203	7 276	7 309
Prestationsgrad inom anslagsfinansierat uppdrag	82,6%	83,4%	83,9%	84,8%	83,4%

Den stora skillnaden mellan antalet helårsstudenter och antalet individer kan delvis förklaras med att en majoritet av lärosätets distansutbildningar bedrivs på delfart. Av de 2 523 helårsstudenterna kunde man finna 1 305 inom delfartsutbildningar, och bland dessa fanns 6 824 individer.

Av volymen helårsstudenter inom distansutbildning var 72 procent hänförliga till kvinnor och 28 procent hänförliga till män. Det innebär en mer ojämn könsfördelning än för lärosätets campusutbildningar.

Den ojämn könsfördelningen hänger samman med att kvinnor i allmänhet är överrepresenterade inom de stora programmen som drivs på distans. De sju volymmässigt största distansprogrammen, som tillsammans svarar för hälften av det totala antalet helårsstudenter inom distansutbildning, är exempelvis samtliga riktade mot skolväsendet.

ANTAL INDIVIDER

Under kalenderåret 2018 har 19 326 individer bidragit antingen till antalet helårsstudenter eller till antalet helårsprestationer. Detta var en ökning om 335 individer jämfört med kalenderåret 2017.

Av de totalt 19 326 studenter som har registrerats i någon form var 12 337 kvinnor och 6 989 män, vilket innebär att 64 procent av individerna som studerade vid universitetet var kvinnor.

Beaktar man individer som har bidragit till antalet helårsstudenter blir antalet 18 811, varav 12 039 kvinnor och 6 772 män. Måttet omfattar samtliga studenter som under kalenderåret 2018 har varit förstagångs- eller fortsättningsregistrerade vid någon av universitetets poänggivande kurser. Om man istället räknar de studenter som har bidragit med helårsprestationer blir utfallet 14 579 studenter, av vilka 9 270 var kvinnor och 5 309 var män.

Fördelningen av helårsstudenter mellan fristående kurser och program skiljer sig från fördelningen av individer. Vad gäller helårsstudenter fanns 21 procent inom fristående kurser. Bland individerna studerade 46 procent på minst en fristående kurs. Detta beror på att en betydligt större andel av de som läser fristående kurser är deltidsstudenter, i jämförelse med vad som är fallet för de som läser utbildningsprogram. En given helårsstudent inom fristående kurser var alltså i genomsnitt uppbyggd av fler individer än en given helårsstudent inom program.

REDOVISNING AV UTBILDNINGSUPPDRAGET

Karlstads universitet kunde för 2018 redovisa helårsstudenter och helårsprestationer till ett anslagsvärde om 645,5 miljoner kronor. Takbeloppet var 664,5 miljoner kronor, vilket innebar en underproduktion om 19,0 miljoner kronor. Universitetet hade sedan tidigare år sparad överproduktion, varför hela takbeloppets värde ändå kunde tas i anspråk.

ANSLAGSAVRÄKNING

Kalenderåret 2018 kunde universitetet redovisa helårsstudenter och helårsprestationer inom anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå till ett värde av 645,5 miljoner kronor. Beloppet inkluderar ersättning för helårsprestationer från december 2017 som inte kom med vid föregående års ordinarie avräkning.

Universitetets takbelopp uppgick 2018 till 664,5 miljoner kronor. För att kunna avräkna beloppet utnyttades 19,0 miljoner kronor av sparad överproduktion.

Den redovisade underproduktionen 2018 har flera orsaker. En förklaring var att lärosätets takbelopp ökade relativt mycket, då det i reala termer steg med 18,3 miljoner kronor i form av utökade utbildningsuppgifter. Universitetet lyckades inte att fullgöra dessa utbyggnader i planerad omfattning.

En annan förklaring är förändringar i universitetets utbildningsutbud. De senaste åren har volymtillväxten i första hand skett inom utbildningsområdena humaniora och juridik, medan exempelvis utbildningsområdena vård och medicin minskat i omfattning. Då ersättningsbeloppen per helårsstudent och helårsprestation är lägre för de förstnämnda områdena, minskar det totala anslagsvärdet relativt sett.

Ytterligare en förklaring går att finna i det byte av studiedokumentationssystem som gjordes 2018. Införandet av Ladok3 innebar en förändrad princip för beräkning av antalet helårsstudenter, vilket bland annat påverkade periodiseringen av helårsstudenter över kalenderårsskifte. Vid anslagsavräkning 2018 har universitetet tagit hänsyn till den förändrade beräkningsprincipen. Detta för att inte felaktigt avräkna och kräva ersättning för samma helårsstudenter

Tabell 3: Ersättning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2014-2018, TKR. (Källor: Ladok, Ladok3, Regleringsbrev)

	2014	2015	2016	2017	2018
Årets produktion					
Takbelopp enligt regleringsbrev	580 991	595 671	614 236	634 496	664 465
Värdet av helårsstudenter och helårsprestationer	597 272	618 841	639 012	641 996	645 512
Årets över- eller underproduktion	16 281	23 170	24 776	7 500	-18 953
Sparad underproduktion (anslagssparande)					
Maximal storlek på outnyttjat takbelopp *	58 099	59 567	61 424	63 450	66 447
Anslagssparande från föregående år	0	0	0	0	0
Utnyttjat anslagssparande under innevarande år	0	0	0	0	0
Utgående anslagssparande	0	0	0	0	0
Sparad överproduktion					
Maximal storlek på sparad överproduktion *	58 099	59 567	61 424	63 450	66 447
Sparad överproduktion från föregående år	56 569	58 099	59 567	61 424	63 450
Tillförsel eller nyttjande av överproduktion	1 530	1 468	1 857	2 026	-18 953
Utgående överproduktion	58 099	59 567	61 424	63 450	44 497
Ofinansierad överproduktion	14 751	21 702	22 920	5 474	0
Produktion i procent av takbeloppet	102,8%	103,9%	104,0%	101,2%	97,1%

* Maximal storlek på den del av outnyttjat takbelopp respektive överproduktion som lärosätet får föra med sig till efterföljande budgetår uppgår till 10 procent av lärosätets takbelopp.

både 2017 och 2018. Följden blev att antalet avräkningsbara helårsstudenter 2018 reducerats med 172 jämfört med utfall som visas i Ladok3. Den metod som använts kommenteras närmare i avsnittet "Redovisning av takbelopp".

Vid början av 2018 hade universitetet tidigare sparad överproduktion motsvarande ett värde om 63,4 miljoner kronor. Under 2018 har 19,0 miljoner kronor av sparade prestationer utnyttjats.

BEGRÄNSNING INOM KONSTNÄRLIGT UTBILDNINGSMÅL

I regleringsbrevet avseende universitet och högskolor anges att Karlstads universitet högst får avräkna 140 helårsstudenter respektive helårsprestationer inom det konstnärliga utbildningsområdet musik. Eventuellt överskjutande antal får avräknas inom utbildningsområdena humaniora, samhällsvetenskap, teknik eller naturvetenskap.

År 2018 uppgick universitetets anslagsfinansierade produktion inom utbildningsområdet musik till 242 helårsstudenter och 207 helårsprestationer. Detta innebar en överskjutande produktion motsvarande 102 helårsstudenter och 67 helårsprestationer, vilka universitetet avräknade inom det naturvetenskapliga utbildningsområdet.

UTBYGGNAD AV SAMHÄLLSVIKTIGA UTBILDNINGAR

För att möjliggöra hållbar utveckling och tillväxt i Sverige beslutade regeringen att i budgeten för 2018 avsätta resurser för utbyggnad av ett antal samhällsviktiga utbildningar. Utbyggnaden är indelad i kategorier och för Karlstads universitet har utökningen inriktats mot kategorierna ingenjörer och samhällsbygge.

Universitetets utbyggnadsuppdrag omfattar en ökning 2018 om 6,5 helårsstudenter, varav 4,5 helårsstudenter avser högskoleingenjörer och 2 helårsstudenter avser högskoleingenjörer med inriktning mot samhällsbyggnad. Utbyggnaden ska vara fullt utbyggd 2021 och då omfatta en beräknad ökning om sammanlagt 39 helårsstudenter.

År 2018 var antalet helårsstudenter på berörda högskoleingenjörsutbildningar 428,0. Detta var en minskning med 17,7 helårsstudenter jämfört med 2017.

Högskoleingenjörsutbildningar omfattar 180 högskolepoäng, motsvarande sex terminers heltidsstudier. Volymen helårsstudenter ett givet kalenderår innefattar studenter från ett flertal programkullar som nått olika långt i sin utbildning. Den redovisade studentvolymen påverkas därmed av tidigare års utbildningsutbud och programnybörjare samt av eventuella avhopp och studieuppehåll.

Tabell 4: Utbyggnad av samhällsviktiga utbildningar, antal helårsstudenter. (Källor: Regleringsbrev, Ladok3)

	UPPDRAG	2017	2018	FÖRÄNDRING
Ingenjörer	4,5			
Högskoleingenjörsprogrammet i datateknik		71,9	83,0	11,1
Högskoleingenjörsprogrammet i elektroteknik		22,6	23,5	0,8
Högskoleingenjörsprogrammet i energi- och miljöteknik		65,2	57,2	-8,0
Högskoleingenjörsprogrammet i innovationsteknik och design		53,9	46,6	-7,3
Högskoleingenjörsprogrammet i maskinteknik		83,9	78,0	-6,0
Samhällsbygge	2,0			
Högskoleingenjörsprogrammet i byggt teknik, inriktning husbyggnad		107,2	101,6	-5,6
Högskoleingenjörsprogrammet i lantmäteriteknik och geografisk IT		41,0	38,3	-2,7
SUMMA	6,5	445,7	428,0	-17,7

Tabell 5: Utbyggnad av samhällsviktiga utbildningar, antal programnybörjare. (Källa: Ladok3)

	2017	2018	FÖRÄNDRING
Ingenjörer			
Högskoleingenjörsprogrammet i datateknik	46	50	4
Högskoleingenjörsprogrammet i elektroteknik	10	16	6
Högskoleingenjörsprogrammet i energi- och miljöteknik	18	20	2
Högskoleingenjörsprogrammet i innovationsteknik och design	19	17	-2
Högskoleingenjörsprogrammet i maskinteknik	31	31	0
Samhällsbygge			
Högskoleingenjörsprogrammet i byggt teknik, inriktning husbyggnad	35	48	13
Högskoleingenjörsprogrammet i lantmäteriteknik och geografisk IT	11	17	6
SUMMA	170	199	29

Antalet programnybörjare på högskoleingenjörsutbildningarna ökade med 29, från 170 höstterminen 2017 till 199 höstterminen 2018. Denna ökning kommer troligtvis att få genomslag i volymen helårsstudenter under kommande år. Universitetets målsättning är att nå utbyggnadsuppdraget om 39 helårsstudenter år 2021.

UTBYGGNAD AV VISSA VÅRD- OCH LÄRARUTBILDNINGAR

I vårändringsbudgeten för 2015 presenterade regeringen en särskild satsning på vissa vård- och lärarutbildningar. För Karlstads universitet omfattade uppdraget en utökning med totalt 186 programnybörjare inom förskollärarytbildning, kompletterande pedagogisk utbildning, grundlärarytbildning med inriktning mot förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, speciallärarytbildning, sjuksköterskeutbildning samt specialistsjuksköterskeutbildning.

Ökningen av antalet programnybörjare skulle enligt direktiven genomföras under perioden 2015-2017. Utbyggnaden skulle göras i förhållande till antalet programnybörjare år 2014. Enligt regleringsbrevet för 2018 ska lärosätet redovisa hur utbyggnaden fortlöper samt redovisa de åtgärder som vidtagits för att uppnå målen.

Karlstads universitet har inte nått upp till de uppsatta målen för utbyggnaden. Antalet programnybörjare på berörda program har sammanlagt ökat med 65 mellan 2014 och 2018. Av de sex specificerade uppdragen har ett uppnåtts.

För förskollärarytprogrammet ökade antalet programnybörjare med 121 mellan 2014 och 2018. Ökningen kan förklaras av att från och med 2015 har Karlstads universitet även ett vårterminsintag på programmet i form av distansutbildning via lärcentra.

Inom kompletterande pedagogisk utbildning har utbyggnadsuppdraget om 34 programnybörjare inte nåtts, utan antalet minskade från 155 till 129. Minskningen hänger samman med att universitetet under jämförelseåret 2014 hade ett extra uppdrag om 60 helårsstudenter. Intresset för den kompletterande pedagogiska utbildningen är tillfredsställande, men många sökande saknar behörighet. Universitetet undersöker möjligheterna för att studenter ska kunna komplettera sin behörighet under utbildningen.

För grundlärarytprogrammet med inriktning mot förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 ökade antalet programnybörjare med 13. Utbyggnaden begränsades av svårigheter att placera studenter inom ramen för ett annat regeringsuppdrag, det så kallade övningskoleprojektet. Genom en ny övningskolemodell planerar universitetet för en framtida utökning.

Utbyggnaden om 18 programnybörjare inom speciallärarytutbildning har inte kunnat genomföras. Antalet har istället minskat med 36 mellan 2014 och 2018. Detta berodde på att universitetet förlorat examenstillståndet för en av programmets inriktningar. En ny ansökan lämnades under 2018 in till Universitetskanslersämbetet.

Antalet programnybörjare i sjuksköterskeutbildningen ökade med 19 mellan 2014 och 2018. Den avgörande orsaken till att utbyggnadsuppdraget inte kunnat nås var kapaciteten i de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen. Universitetets samverkanspartner bedömer inte att de kan ta emot studenter i den omfattning uppdraget innebär. Diskussioner har under hela uppdragsperioden förts med samarbetspartner om den verksamhetsförlagda utbildningen med syftet att möjliggöra en större utbildningsvolym.

Antalet programnybörjare på specialistsjuksköterskeutbildningarna minskade med 26 mellan 2014 och 2018. Universitetet bedömer att studentunderlaget är för lågt för att kunna fullgöra utbyggnadsuppdraget. Detta är troligtvis kopplat till studenternas möjligheter till vidareutbildning som en del av sin anställning. Diskussioner om dessa förutsättningar förs med regionala samverkanspartner. Karlstads universitet följer, och är representerade i, de nationella utredningar som genomförs kring detta område.

KOMPLETTERANDE UTBILDNING FÖR UTLÄNDSKA INGENJÖRER

Karlstads universitet har tillsammans med Chalmers tekniska högskola, Kungliga Tekniska högskolan, Luleå tekniska universitet och Lunds universitet fått i uppdrag att planera för och bygga upp kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk ingenjörsutbildning.

Under 2017 planerades en utbildning med ett upplägg som främst är inriktat på det specifika med att

Tabell 6: Programnybörjare inom vissa vård- och lärarutbildningar, anslags- och bidragsfinansierad utbildning, 2014 och 2018. (Källor: Regleringsbrev, Ladok3)

	UPPDRAG	2014	2018	FÖRÄNDRING
Förskollärare	45	100	221	121
Kompletterande pedagogisk utbildning	34	155	129	-26
Grundlärare - inr. F-3	33	107	120	13
Speciallärare	18	50	14	-36
Sjuksköterska	32	188	207	19
Specialistsjuksköterska	24	125	99	-26
SUMMA	186	725	790	65

arbete som ingenjör i Sverige. Det innebär bland annat kurser om det svenska samhället, arbetslivet och språket följt av kurser med ökande tekniskt innehåll anpassade för svenska förhållanden. Programmets avslutande termin är planerat att bestå av ett projektarbete i samarbete med potentiella arbetsgivare.

En första programstart var planerad till vårtterminen 2018. Antalet behöriga sökande var dock få, vilket resulterade i att programstarten ställdes in. Inför höstterminen 2018 ökade universitetet sina informationsinsatser för att nå fler möjliga studerande. Insatserna genomfördes i samarbete med komvux, arbetsförmedlingen, länsstyrelsen och ett antal regionala aktörer. Resultatet var ändå att alltför få sökte sig till utbildningen för att möjliggöra en programstart och utbildningen ställdes in även inför höstterminens programstart.

HÖJDA ERSÄTTNINGSBELÖPP, AKTIVITETER OCH EFFEKTER

Regeringen introducerade under 2015 en särskild kvalitetssatsning i form av höjda ersättningsbelopp för utbildningsområdena humaniora, teologi, juridik, samhällsvetenskap, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning. Satsningen hade ett värde för Karlstads universitet motsvarande ett anslagsutrymme om ungefär 10 miljoner kronor.

Vid universitetet har fakulteterna fått disponera medel för de höjda ersättningsbeloppen i proportion till hur stor produktion de har av utbildning inom respektive utbildningsområden.

Kvalitetsmedel har använts bland annat till rekryteringar för att förstärka undervisningen med lärarledd tid, mer tid för handledning av uppsatser och så kallade student instructors. Kvalitetsmedel har också använts för att förstärka VFU-verksamheten genom att i intern fördelning ge tid för en modell med trepartssamtal.

Karlstads universitet bedömer att detta varit betydelsefulla aktiviteter med syfte att höja utbildningens kvalitet och att utan de höjda ersättningsbeloppen hade de aktiviteter som genomförts inte varit möjliga.

Att analysera de kvalitetshöjande insatsernas direkta effekter är komplicerat. Att avgöra vilka studenter som tagit del av åtgärder, och hur deras förutsättningar och resultat hade varit utan de extra satsningarna, är svårgörligt. Samtidigt är det troligt

att effekterna inte syns omedelbart i mätetal, utan att effekterna växer fram i den utbildningsmiljö som tar del av satsningarna.

Ett sätt att analysera effekten av de höjda ersättningsbeloppen är att följa hur prestationsgraden, antal helårsprestationer i förhållande till antal helårsstudenter, utvecklats över tid.

För utbildningsområdena undervisning och verksamhetsförlagd utbildning har prestationsgraden stadigt stigit under perioden 2016-2018 och totalt ökat med 4 respektive 6 procentenheter. För utbildningsområdena humaniora, juridik och samhällsvetenskap är utvecklingen varierande och det är svårt att dra några tydliga slutsatser.

En förklaring till denna utveckling kan vara att kvalitetsförstärkningen i första hand var inriktad på just på de två utbildningsområden som är specifika för lärarutbildning. När höjningarna av ersättningsbeloppen infördes 2015 uppgick kvalitetspremien för utbildningsområdena undervisning och verksamhetsförlagd utbildning till 2 073 respektive 4 684 kronor per helårsstudent, medan övriga berörda utbildningsområden erhöll ett tillskott om 615 kronor per helårsstudent.

VISSA UTBILDNINGAR MOT YRKESEXAMINA

Enligt regleringsbrevet för universitet och högskolor ska ett antal programutbildningar som leder mot yrkesexamina särredovisas. Det gäller då uppgifter för de senaste tre åren avseende antal programnybörjare, helårsstudenter respektive examinerade.

För Karlstads universitet ska redovisningen inbegripa de nio utbildningar som leder mot civilingenjörsexamen, förskollärarexamen, grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, högskoleingenjörsexamen, ämneslärarexamen, ämneslärarexamen som avläggs efter kompletterande pedagogisk utbildning, sjuksköterskeexamen, speciallärarexamen samt specialistsjuksköterskeexamen.

För att få en enhetlig redovisning av lärarprogrammen har Karlstads universitet valt att göra denna utifrån den examensordning för lärare och förskollärare som infördes år 2011. De nya lärar- och förskolläraprogrammen ersatte då den tidigare sammanhållna lärarutbildningen som introducerades år 2001.

Tabell 7: Prestationsgrad 2016-2018 per utbildningsområde som omfattas av höjda ersättningsbelopp. (Källa: Ladok3)

UTBILDNINGSSOMRÅDE	2016	2017	2018
Humaniora	70%	69%	66%
Juridik		51%	74%
Samhällsvetenskap	84%	88%	86%
Undervisning	90%	91%	94%
Verksamhetsförlagd utbildning	88%	94%	94%

Tabell 8: Programnybörjare¹, helårsstudenter och examinerade² för vissa yrkesexamensutbildningar, oavsett finansieringsform, 2016-2018. (Källor: Ladok, Ladok3)

	2016			2017			2018		
	KVINNOR	MÄN	TOTALT	KVINNOR	MÄN	TOTALT	KVINNOR	MÄN	TOTALT
Civilingenjörsexamen									
Programnybörjare	51	154	205	53	153	206	34	157	191
Helårsstudenter	149,6	388,1	537,7	160,6	405,9	566,5	152,0	414,0	566,0
Examinerade	20	35	55	11	25	36	33	56	89
Förskollärarexamen									
Programnybörjare	214	12	226	205	6	211	206	15	221
Helårsstudenter	545,9	20,0	565,9	541,6	19,2	560,8	598,9	23,0	621,8
Examinerade	112	5	117	136	3	139	154	2	156
Grundlärarexamen, inr. F-3									
Programnybörjare	109	11	120	104	10	114	105	15	120
Helårsstudenter	309,0	19,6	328,6	305,4	23,3	328,6	300,4	25,6	326,0
Examinerade	52	2	54	63	1	64	66	4	70
Högskoleingenjörsexamen									
Programnybörjare	34	181	215	30	140	170	25	174	199
Helårsstudenter	102,6	345,4	448,0	91,3	352,0	443,3	79,0	349,0	428,0
Examinerade	33	57	90	23	58	81	20	62	82
Ämneslärarexamen									
Programnybörjare	125	142	267	131	121	252	127	124	251
Helårsstudenter	310,8	302,0	612,8	322,5	307,8	630,3	332,9	324,8	657,7
Examinerade	21	14	35	25	14	39	34	26	60
Ämneslärare efter KPU³									
Programnybörjare	70	85	155	111	109	220	78	67	145
Helårsstudenter	72,9	60,5	133,4	83,3	91,7	175,0	84,2	78,5	162,7
Examinerade	40	19	59	33	31	64	50	41	91
Sjuksköterskeexamen									
Programnybörjare	185	21	206	190	27	217	177	30	207
Helårsstudenter	446,8	65,7	512,5	453,0	59,8	512,8	468,2	58,0	526,2
Examinerade	137	14	151	143	26	169	132	13	145
Speciallärarexamen									
Programnybörjare	16	3	19	24	4	28	13	1	14
Helårsstudenter	64,4	5,4	69,8	49,2	3,8	53,0	32,3	2,9	35,2
Examinerade	56	8	64	43	3	46	44	3	47
Specialistsjuksköterskeexamen									
Programnybörjare	80	19	99	84	17	101	79	20	99
Helårsstudenter	92,9	17,7	110,6	76,8	16,3	93,1	76,8	13,5	90,3
Examinerade	88	12	100	106	12	118	63	16	79

1. Antalet programnybörjare har uppdaterats utifrån Ladok3.

2. Examinerade bestäms utifrån avsedd examen i kombination med motsvarande utbildningsprogram.

3. Avser programmen "Kompletterande pedagogisk utbildning", "Kompletterande pedagogisk utbildning för forskarutbildade" och "Verksamhetsintegrerat ämneslärarprogram, inriktning 7-9".

EXAMINA PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

Under kalenderåret 2018 utfärdade Karlstads universitet 1 953 examina på grundnivå och avancerad nivå. Av examensbevisen avsåg 728 en generell examen och 1 225 en yrkesexamen. Kvinnor stod för 1 367 av de utfärdade examina.

EXAMINA ÖVER TID

Jämfört med år 2000 har antalet examensbevis utfärdade vid Karlstads universitet ökat med mer än 70 procent, vilket är klart mer än studentpopulationens tillväxt under samma period. Orsaken till det ökade antalet examina beror således inte enbart på fler studenter, utan snarare på andra faktorer.

Den främsta förklaringen till att antalet examina ökat över tid är att Karlstads universitets utbildningsutbud har förändrats. Sedan millennieskiftet har till exempel andelen programstudenter av den totala studentpopulationen vuxit från 64 till 79 procent, och då examensfrekvensen är högre för programutbildningar jämfört med fristående kurser ökar antalet utfärdade examina.

En annan förklarande faktor är de ändrade behörighetskraven för studier på avancerad nivå som infördes 2007. Enligt dessa fordras det en examen på grundnivå för att kunna bli antagen till programstudier på avancerad nivå.

GENERELLA EXAMINA

Generella examina inbegriper högskoleexamen och kandidatexamen på grundnivå samt magisterexamen och masterexamen på avancerad nivå. Kalenderåret 2018 utfärdade Karlstads universitet totalt 728 (905) generella examina. Detta var det lägsta antalet sedan 2010.

Högskoleexamen är sedan länge den minst sökta av de generella examina, och under 2018 utfärdade

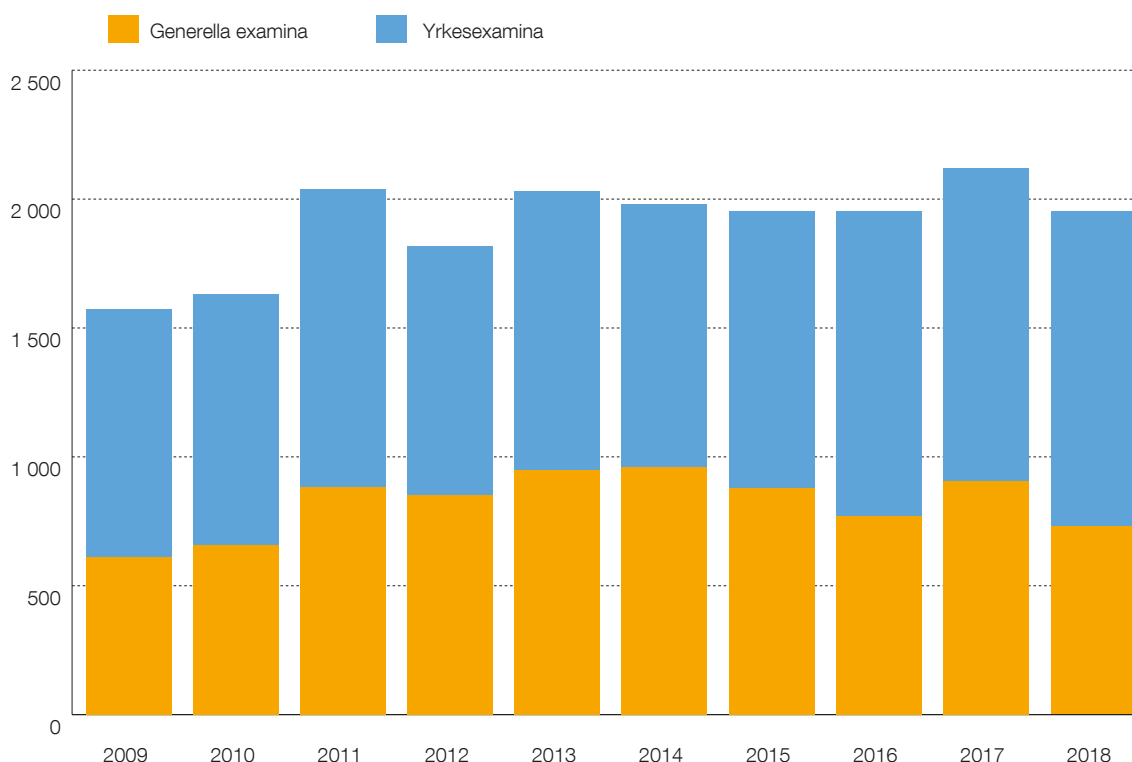

Diagram 4: Examina i utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2009-2018. (Källor: Ladok, Ladok3)

universitetet 10 (31) högskoleexamina. Det vanligaste huvudområdet för högskoleexamen var musikalisk gestaltning.

Kandidatexamen är den absolut vanligaste av de generella examina. Under 2018 utfärdades sammanlagt 540 (637) kandidatexamina. De tre populäraste huvudområdena var arbetsvetenskap, informatik och rättsvetenskap.

År 2018 utfärdades 132 (192) magisterexamina. De tre mest frekventa huvudområdena för magisterexamen var specialpedagogik, projektledning och omvårdnadsvetenskap.

Masterexamen infördes i det svenska examenssystemet 2007 och Karlstads universitet examinerade de första masterstudenterna året därefter. Under 2018 utfärdades 46 (45) masterexamina. Av dessa var 21 examina i huvudområdet företagsekonomi, medan övriga 25 examina var fördelade på elva olika huvudområden.

YRKESEXAMINA

En yrkesexamen avser utbildning inom en bestämd profession och för att kunna erhålla en yrkesexamen ska studenten i normalfallet ha slutfört motsvarande utbildningsprogram. Avsikten med yrkesexamina är att svara mot yrkesområden med väl definierade

utbildningsbehov, däribland yrken med legitimationskrav. Universitetet utfärdade under 2018 sammanlagt 1 225 (1 217) yrkesexamina.

Det totala antalet lärarexamina uppgick 2018 till 568 (561). Jämfört med 2017 var antalet förskolläro- och grundlärarexamina oförändrat, medan antalet ämneslärarexamina blev något fler.

Inom området vård och omsorg utfärdades sammanlagt 365 (436) yrkesexamina under 2018. Förändringen är ett resultat av ett minskat antal utfärdade examina till i första hand specialistsjuksköterska, sjuksköterska och tandhygienist.

Under 2018 utfärdades sammanlagt 174 (120) ingenjörsexamina. Både civilingenjörsexamina och högskoleingenjörsexamina ökade i antal. Industriell ekonomi var den vanligaste examensinriktningen för civilingenjörsexamina, medan maskinteknik var den vanligaste inriktningen för högskoleingenjörsexamina.

Under 2018 har 118 (100) civilekonomexamina utfärdats. Den absolut vanligaste examensinriktningen var redovisning och styrning.

EXAMINERADE STUDENTER

Av de 1 953 utfärdade examensbevisen 2018 svarade kvinnor för 1 367 och män för 586. Andelen examina som utfärdades till kvinnor utgjorde därmed

Tabell 9: Examina i utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2014-2018. (Källor: Ladok, Ladok3)

EXAMINA	2014	2015	2016	2017	2018
Generella examina					
Högskoleexamen	37	33	21	31	10
Kandidatexamen	626	571	497	637	540
Magisterexamen	241	211	201	192	132
Masterexamen	56	62	51	45	46
Summa generella examina	960	877	770	905	728
Yrkesexamina					
Biomedicinsk analytikerexamen	17	14	15	14	10
Civilekonomexamen	4	1	67	100	118
Civilingenjörsexamen	48	58	59	39	90
Högskoleingenjörsexamen	124	109	91	81	84
Lärarexamina	497	572	562	561	568
Receptarieexamen	20	22	22	27	28
Sjuksköterskeexamen	125	127	152	169	145
Social omsorgsexamen	0	3	0	0	0
Socionomexamen	64	79	87	78	97
Specialistsjuksköterskeexamen	75	67	100	119	79
Tandhygienistexamen	47	23	26	29	6
Summa yrkesexamina	1 021	1 075	1 181	1 217	1 225
EXAMINA TOTALT	1 981	1 952	1 951	2 122	1 953

70 procent, vilket var en något lägre andel än året dessförinnan. Av de generella examina togs 66 procent ut av kvinnor, och för yrkesexamina var andelen 72 procent. Med undantag för civilingenjörs-examen och högskoleingenjörsexamen var kvinnor i majoritet inom samtliga examens kategorier.

De 1 953 examsbevisen på grundnivå och avancerad nivå som utfärdades under 2018 var fördelade bland 1 877 individer. Det förekom alltså

att samma individ tog ut mer än en examen under samma kalenderår. Detta kan vara en följd av att en student tar ut flera examina på olika nivåer samtidigt, exempelvis genom att ta ut en magisterexamen och en masterexamen inom samma huvudområde. Det förekom även att en och samma student tog ut en yrkesexamen och en generell examen med bas i samma utbildning.

LÄRARUTBILDNING

Vid Karlstads universitet utbildas lärare på alla nivåer genom program för förskollärare, grundlärare, ämneslärare, musiklärare, yrkeslärare och speciallärare. Lärarutbildningen innefattar också kompletterande pedagogiska utbildningar samt bidrags- och uppdragsfinansierade utbildningar för lärare och rektorer. Kalenderåret 2018 omfattade verksamheten sammantaget nästan 2 250 helårsstudenter, vilket motsvarade en fjärdedel av universitetets utbildningsvolym på grundnivå och avancerad nivå.

DIMENSIONERING INOM LÄRARUTBILDNING

Vid Karlstads universitet sker dimensionering av lärar- och förskollärarytbildningar med hänsyn till regeringsuppdrag, förväntat studentintresse, skolhuvudmännens rekryteringsbehov och lärosätets förutsättningar att genomföra utbildningarna med hög kvalitet. Antalet nybörjarplatser på lärarprogrammen planeras ligga kvar på nuvarande nivå de närmaste åren.

Förskollärarytprogrammet har programstart varje termin, på höstterminerna till campusutbildning och på vårterminerna till lärcenterförlagd distansutbildning. Antalet programnybörjare har stabiliserats kring 110 per termin, efter en tidigare tillfällig neddragning för att konsolidera lärarresurserna.

Grundlärarytprogrammet erbjuds genom höstintag till både campus- och lärcenterförlagd distansutbildning. Under 2018 har undervisningsformerna kompletterats med en verksamhetsintegrerad inriktning som bedrivs i samverkan med skolhuvudmännen i regionen. Undervisningsformen innebär att studierna kombineras med lärarytställning på halvtid. Antagning och anställning sker med hjälp av intervjuer. De verksamhetsförlagda delarna av utbildningen sker inom ramen för anställningen och studierna genomförs med reducerad studietakt motsvarande 75 procent av heltidsstudier.

Vid Karlstads universitet erbjuds ämneslärarytutbildning med inriktning mot gymnasieskolan, med undervisning antingen på campus eller via nätbaserad distans. Antalet nyregistrerade studenter var 2018 på samma nivå som 2017, men ökade på distans på bekostnad av campus. Av totalt 251 programnybörjare 2018 registrerades 60 procent till distansstudier. De största ingångsämnen var engelska, historia, matematik, svenska och samhällskunskap.

Antalet programnybörjare på de korta lärarytutbildningarna för studenter med ämneskompetens, kompletterande pedagogisk utbildning och yrkeslärarytprogrammet, har 2018 legat på ungefär samma

nivå som 2017. Utbildningarna ges på nätbaserad distans, både i form av hel- eller halvfartsstudier. Intresset för dessa utbildningar var stort, men många av de sökande uppfyllde inte behörighetskraven. Till kompletterande pedagogisk utbildning prioriterades sökande med kompetens inom matematik, naturvetenskap och teknik.

VÄGLEDNING AV LÄRARSTUDENTER

Karlstads universitet har 2018 genomfört ett antal åtgärder för att informera dem som är intresserade av lärarytutbildning. Under året har en särskild marknadsföringsstrategi för lärar- och förskollärarytutbildningar implementerats. Syftet var dels att öka antalet sökande, dels att genom att informera om vad läraryt innebär förebygga tidiga avbrott från utbildningarna. Särskilt prioriterades åtgärder för att öka rekryteringen till grundlärarytprogrammet med inriktning årskurs 4-6 och till ämneslärarytprogrammet med undervisningsämnen inom naturvetenskap, teknik och matematik.

Ett kampanjmaterial som visade på interaktionen mellan student, elev och lärare har använts. Karlstads universitet har under 2018 även medverkat i den nationella kampanjen "Jag är lärare".

I Karlstads universitets kommunikationsstrategi prioriteras att information om utbildning sker digitalt via webbsida och sociala medier, samt vid lärosätets informationsdagar för elever från regionens gymnasieskolor.

Universitetets studie- och karriärvägledare informerar och vägleder om lärar- och förskollärarytutbildning till både presumtiva och befintliga studenter via telefon eller personliga möten.

ERFARENHETER FRÅN "TEACH FOR SWEDEN"

Karlstads universitet och Högskolan i Halmstad genomför i samarbete med organisationen Teach for Sweden en särskilt anpassad kompletterande pedagogisk utbildning om 90 högskolepoäng. Utbildningen, som benämns "Verksamhetsintegrerat

ämneslärarprogram, inriktning 7-9", är främst riktad till dem som har ämneskunskaper inom de naturvetenskapliga och tekniska områdena.

Studenterna inom verksamhetsintegrerat ämneslärarprogram läser kurser både i Karlstad och i Halmstad. Under kalenderåret 2018 har verksamheten vid Karlstads universitet uppgått till motsvarande 25,0 (27,3) helårsstudenter och 24,3 (20,3) helårsprestationer. Könsfördelningen var jämn, då 12,6 (11,3) helårsstudenter var hänförliga till kvinnor och 12,3 (16,0) helårsstudenter var hänförliga till män.

Under 2018 har arbetet med att komma fram till likvärdiga ämnesfordringar för behörighet mellan de lärosäten som ingår i samarbetet fortsatt. I normalfallet är det inget problem att olika bedömningar görs av respektive lärosäte, men i händelse av att studenter söker till mer än ett lärosäte, alternativt att ett lärosäte gör bedömningar av studenter som skall läsa vid ett annat lärosäte, är det viktigt att behörighetsbedömningarna är likvärdiga mellan lärosätena.

I november 2018 meddelade Teach for Sweden att man kommer att avsluta samarbetet med lärosätena i Karlstad och Halmstad. De studenter som redan antagits kommer att slutföra sin utbildning som planerat.

KOMPLETTERANDE PEDAGOGISK UTBILDNING FÖR FORSKARE

Karlstads universitet är ett av de lärosäten som fått i uppdrag av regeringen att anordna särskild komplet-

terande utbildning för personer med forskarexamen. Syftet är att öka antalet lektorer och stärka den vetenskapliga grunden i skolväsendet. Utbildningen vänder sig i första hand till sökande med ämneskunskaper i något av ämnena matematik, biologi, kemi, fysik eller teknik. Programmet omfattar 90 högskolepoäng och ges med förhöjd studietakt under 12 månader.

I januari 2018 påbörjade en andra kull studenter kompletterande pedagogisk utbildning för forskare. Till denna omgång fanns 63 förstahandssökande, varav 20 antogs. Vid programstart kunde 16 nybörjarstudenter, 6 kvinnor och 10 män, registreras.

Kalenderåret 2018 har verksamheten vid Karlstads universitet totalt omfattat 20,6 (29,5) helårsstudenter och 15,7 (22,5) helårsprestationer. Av helårsstudenterna var 7,1 (7,7) hänförliga till kvinnor och 13,5 (21,8) hänförliga till män.

Utifrån antalet sökande med behörighet i de identifierade bristämnena finns möjlighet att anta fler studenter till kompletterande pedagogisk utbildning för forskare. Antalet utbildningsplatser begränsas av de resurser för utbildningsbidrag som regeringen avsatt. Eftersom situationen är liknande på övriga lärosäten inom projektet, hade en större flexibilitet i regeringens resurstilldelning sannolikt inneburit att det uppsatta volymmålet om totalt 250 examinerade personer kunnat uppnås tidigare än 2021.

INTERNATIONELLA STUDENTUTBYTEN

Vid Karlstads universitet genomfördes majoriteten av internationella studentutbyten inom ramen för utbytesprogram och utbytesavtal. Därtill fanns också ett mindre antal studenter som själva ordnat en vistelse vid ett lärosäte i annat land. Antalet studieavgiftsskyldiga studenter ökade, men var fortfarande på en låg nivå.

STUDENTUTBYTE VIA PROGRAM OCH AVTAL

Karlstads universitet fortsatte under 2018 arbetet med att möjliggöra för studenter att delta i utbytesstudier. Universitetet har varit aktivt i flera internationella nätverk och utbytesprogram, såsom Erasmus+, Linnaeus Palme, Erasmus+ ICM, Minor Field Studies, Nordlys med flera.

Ett sätt att möta efterfrågan på utbyten utanför Europa var aktiviteter inom Erasmus+ ICM. Där har universitetet flera utbyten med partneruniversitet i Asien, Australien och Afrika. Detta utbytesprogram möjliggjorde att skicka och ta emot såväl studenter som personal med stipendiefinansiering.

Karlstads universitet har även bilaterala avtal med cirka 180 lärosäten inom Europa och ett 60-tal lärosäten utanför Europa.

År 2018 hade Karlstads universitet 280 (264) inresande utbytesstudenter. Antalet inresande inom

programmet Erasmus+ var 232. Majoriteten av de inresande utbytesstudenterna kom likt tidigare år från lärosäten i Tyskland, Frankrike, Spanien och Nederländerna.

Under 2018 var antalet utresande utbytesstudenter 119 (98). Ökningen avsåg framförallt utbytesprogrammet Erasmus+.

Utöver de som reste ut via ett utbytesprogram gjorde 62 studenter praktik och 9 studenter genomförde Minor Field Studies utomlands.

STUDIEAVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET

Under kalenderåret 2018 har totalt 57 (42) avgiftsfinansierade studenter, 16 (9) kvinnor och 41 (33) män, varit förstagångs- eller fortsättningsregistrerade vid Karlstads universitet. Deras samlade aktivitet motsvarade 25,1 (21,1) helårsstudenter och 16,3 (15,0) helårsprestationer.

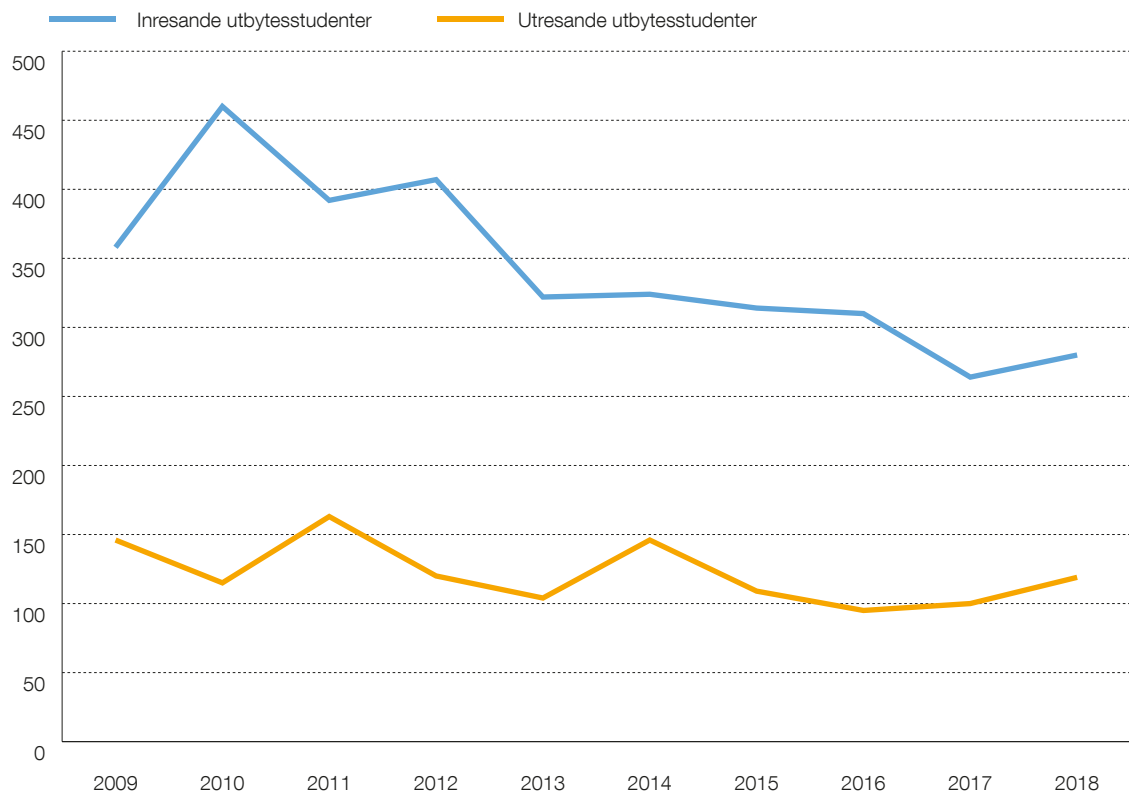

Diagram 5: Antal in- och utresande utbytesstudenter, 2009-2018. (Källor: Ladok, Ladok3)

Av de studieavgiftsskyldiga internationella studenterna var två finansierade via stipendiet KAU Global Scholarship och en finansierad via stipendium från Svenska Institutet.

Sedan höstterminen 2015 har antalet betalande studenter stadigt ökat varje hösttermin. Höstterminen 2018 påbörjade 36 (28) avgiftsfinansierade studenter, 10 (5) kvinnor och 26 (23) män, studier vid Karlstads universitet.

De avgiftsskyldiga studenterna var i huvudsak registrerade på engelskspråkiga magisters- eller mastersprogram. Karlstads universitet för ingen statistik över studenters medborgarskap, men en stor andel av tredjelandsstudenterna tycktes komma från asiatiska länder.

Karlstads universitet har inte heller under 2018 använt sig av möjligheten till separat antagning av studieavgiftsskyldiga internationella studenter.

DEN STUDIEAVGIFTSFINANSIERADE VERKSAMHETENS PÅVERKAN PÅ ÖVRIG VERKSAMHET

Studieavgiftsreformen har inneburit att väsentligt färre tredjelandsstudenter börjat studera vid Karlstads universitet. Det har medfört minskade möjligheter till internationella kontakter och erfarenheter för lärosätets övriga studenter.

Ett minskat antal utländska studenter kan även påverka utbildningsutbudets inriktning och dimensionering. Exempel är de engelskspråkiga programmen på avancerad nivå, där utländska studenter tidigare varit en mycket viktig målgrupp.

I och med att antalet avgiftsskyldiga studenter har ökat i flera år i följd märktes en ökad belastning på administrationen inom Karlstads universitet. Ett arbete har genomförts för att effektivisera antagning, fakturahantering och registrering.

Karlstads universitet har inte genomfört några särskilda satsningar på internationell rekrytering av betalande studenter.

TREDJELANDSSTUDENTER INOM UTBYTESAVTAL

Inresande studenter som deltar i utbildning inom ramen för utbytesprogram eller utbytesavtal är enligt regelverket inte avgiftsskyldiga. Under 2018 hade Karlstads universitet 49 (46) inresande utbytesstudenter från länder som inte hör till EU eller EES. Dessa studenter kom via bilaterala avtal, Linnaeus Palme samt Erasmus+ ICM.

Bland universitetets utresande studenter 2018 var det 62 (52) som åkte på utbyte till partnerlärosäten utanför EU eller EES.

SAMARBETE MED MYNDIGHETER

Enligt förordningen om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor ska beslut om avgiftsstatus baseras på medborgarskap alternativt uppehållstillstånd.

Ett fåtal studenter som antogs till Karlstads universitet kunde inte ta sin plats i anspråk. De fick inte beslut om uppehållstillstånd innan det var för sent att påbörja studierna. Karlstads universitet deltog i ett möte med Migrationsverket där samarbetet diskuterades.

I de fall då Karlstads universitet hade direktkontakter med Migrationsverket rörande dessa frågor, fungerade samarbetet tillfredsställande.

Ett gott samarbete präglade även universitetets kontakter med Universitets- och högskolerådet, liksom med övriga statliga myndigheter som berörts av studieavgiftsreformen.

INTÄKTER OCH KOSTNADER FÖR UTBILDNING

Verksamhetsutfallet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick till 26,6 (6,5) miljoner kronor 2018, exklusive uppdragsutbildning. Orsakerna till överskottet var en kraftig ökning av anslaget och att kostnaderna inte ökade i samma omfattning.

INTÄKTER OCH KOSTNADER FÖR UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

Karlstads universitets intäkter från utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick 2018 till totalt 714,8 (683,0) miljoner kronor. Det var en ökning med 31,8 (23,8) miljoner kronor och berodde i huvudsak på högre anslagsintäkter.

Universitetets takbelopp ökade 2018 med 30,0 (20,2) miljoner kronor, varav 18,3 (10,9) miljoner kronor avsåg utökade utbildningsuppdrag och 11,7 (9,3) miljoner kronor avsåg i kompensation för pris-

och löneomräkning. Universitetet nådde 2018 inte upp till det tilldelade takbeloppet, varför sparade prestationer avräknats upp till takbeloppets värde. Den redovisade anslagsintäkten påverkades också av poster i transfereringsavsnittet.

Övrig finansiering utgjordes av bidrag, avgifter och finansiella intäkter om sammanlagt 52,8 (50,5) miljoner kronor.

Bidragsintäkterna ökade med 7,2 miljoner kronor och bestod av flera olika projekt där utbildningsdepartementet var den största finansiären.

Tabell 10: Resultaträkning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, TKR. (Källa: Raindance)

	2014	2015	2016	2017	2018
Intäkter					
Anslag	580 247	600 213	612 642	632 505	661 937
Avgifter	17 108	16 445	18 595	20 868	15 558
Bidrag	30 355	30 230	27 376	29 008	36 170
Finansiella intäkter	850	1 229	629	619	1 113
SUMMA INTÄKTER	628 560	648 117	659 242	683 000	714 778
Kostnader					
Personal	421 217	438 257	458 715	472 682	479 612
Lokaler	92 574	88 676	88 460	85 790	87 249
Övrig drift	92 904	93 809	98 929	96 524	99 653
Finansiella kostnader	610	702	925	775	1 161
Avskrivningar	19 899	19 171	19 319	20 758	20 491
SUMMA KOSTNADER	627 204	640 615	666 348	676 529	688 166
VERKSAMHETSUTFALL	1 356	7 502	-7 106	6 471	26 612
Transfereringar					
Erhållna medel	5 456	5 948	5 775	13 206	11 765
Lämnade bidrag	-5 456	-5 948	-5 775	-13 206	-11 765
KAPITALFÖRÄNDRING	1 356	7 502	-7 106	6 471	26 612

Not. Fördelning av kostnadsposter har korrigerats i ÅR2016 avseende år 2015, påverkar inte verksamhetsutfallet.

Avgiftsintäkterna minskade med 5,3 miljoner kronor, vilket främst var en följd av ändrad redovisningsprincip gällande ersättning för universitetets administration av uppdragsutbildningar.

De finansiella intäkterna utgjordes främst av valutadifferenser om 0,6 (0,0) miljoner kronor och ränteintäkter från Riksgäldskontoret om 0,4 (0,4) miljoner kronor.

De sammanlagda kostnaderna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå var 688,2 (676,5) miljoner kronor. Ökningen på 11,6 miljoner kronor var fördelad på samtliga kostnadsposter, utom avskrivningskostnader som minskade.

Ökningen av personalkostnaderna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå var låg, vilket till största delen berodde på att kostnader för administration som görs på uppdrag av Karlstads universitets uppdrags AB redovisats under upp-

dragsutbildning. Antalet helårspersoner på fakulteterna som arbetade med utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick till 420,6 (417,2).

Övriga driftskostnader ökade med 3,1 miljoner kronor och fördelades på en mängd olika kostnads-konton. Kostnader för bland annat licenser, förbrukningsinventarier, resor och leasingdatorer ökade, samtidigt som kostnader för exempelvis reparationer och underhåll samt verksamhetsförlagd utbildning minskade.

Minskningen av avskrivningskostnader berodde på att en del inredningsinventarier samt data- och telenät avskrevs helt. Större delen av den nyanskaffning som gjordes 2018 skedde under senare delen av året, varför avskrivningskostnader för dessa inte blev så stora. Anskaffningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick till 19,2 (13,8) miljoner kronor.

Tabell 11: Samfinansiering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå, TKR. (Källa: Raindance)

	2014	2015	2016	2017	2018
Samfinansiering	2 945	927	1 762	1 730	6 616
Samfinansieringens andel av total finansiering (bidrag + samfinansiering)	9%	3%	6%	6%	15%

Tabell 12: Resultaträkning för uppdragsverksamhet på grundnivå och avancerad nivå, TKR. (Källa: Raindance)

	2014	2015	2016	2017	2018
Intäkter					
Anslag	0	0	0	0	0
Avgifter	39 454	47 925	51 166	50 831	56 885
Bidrag	0	0	0	0	0
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
SUMMA INTÄKTER	39 454	47 925	51 166	50 831	56 885
Kostnader					
Personal	28 563	32 799	35 733	34 714	40 213
Lokaler	2 364	2 580	2 665	2 660	2 679
Övrig drift	8 288	12 161	12 696	13 166	13 975
Finansiella kostnader	-9	5	0	0	0
Avskrivningar	380	326	253	246	247
SUMMA KOSTNADER	39 586	47 871	51 347	50 786	57 114
VERKSAMHETSUTFALL	-132	54	-181	45	-229
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	3 185	210	3 692	1 068	8 030
KAPITALFÖRÄNDRING	3 053	264	3 511	1 113	7 801

Not. Fördelning av kostnadsposter har korrigerats i ÅR2016 avseende år 2015, påverkar inte verksamhetsutfallet.

SAMFINANSIERING AV UTBILDNINGSVERSAMHET

Karlstads universitet har under 2018 använt 6,6 (1,7) miljoner kronor av anslagsmedel för samfinansiering av bidragsfinansierad utbildningsverksamhet. Behovet av samfinansiering varierar beroende på typ av projekt och vilka finansiärerna är.

INTÄKTER OCH KOSTNADER FÖR UPPDRAGSUTBILDNING

Uppdragsutbildning, som särredovisas på egen verksamhetsgren, uppvisade 2018 ett verksamhetsfall på -0,2 (0,0) miljoner kronor.

Intäkterna uppgick till 56,9 (50,8) miljoner kronor. Av intäktsökningen kan 4,6 miljoner kronor förklaras av ändrad redovisningsprincip gällande ersättning för administration som gjordes på uppdrag av Karlstads universitets uppdrags AB, KUUB. Den största enskilda uppdragsgivaren var Statens skolverk med projekt som "Rektorsprogrammet" och "Samverkan för bästa skola".

Personalkostnaderna, som var den största kostnadsposten, uppgick till 40,2 (34,7) miljoner kronor. Även här berodde kostnadsökningen främst på förändrad redovisningsprincip.

Resultat från helägda företag uppgick till 8,0 (1,1) miljoner kronor. Resultatet härrör till största delen från KUUB, vars uppgift är att förmedla uppdragsutbildningar åt universitetet. Under året har bolaget förmedlat uppdragsutbildningar till ett totalt värde av 56,8 miljoner kronor. Från och med 2017 tillämpar bolaget succesiv vinstavräkning vid redovisning av pågående uppdragsutbildningar i bolaget.

INTÄKTER AV ALLA UPPDRAG INOM UTBILDNING

De totala intäkterna för uppdrag inom utbildningsområdet uppgick 2018 till 55,2 (54,2) miljoner kronor.

Förutom ordinarie uppdragsutbildningar inkluderades här även ersättning för exempelvis kortare föredrag, studiedagar och konsultuppdrag. Ökningen var marginell och kan hänföras till ersättning för personalkostnader.

KOSTNAD PER HELÅRSSTUDENT OCH HELÅRSPRESTATION

För 2018 hade Karlstads universitet en genomsnittlig kostnad på 78 (78) tusen kronor per helårsstudent. Fördelar man kostnaderna på antalet helårsprestationer var den genomsnittliga kostnaden 93 (93) tusen kronor.

Den faktiska kostnaden per helårsstudent och helårsprestation varierade mellan olika fakulteter och ämnen. Det gjorde även ersättningsbeloppen, som skiljer sig åt för olika utbildningsområden. Anslagsintäkten för en fullpresterande helårsstudent vid Karlstads universitet var 2018 mellan 53 och 217 tusen kronor.

Kostnaden per fakultet påverkades av en organisationsförändring 2018, då ämnet idrottsvetenskap flyttade från Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap till Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap.

Kostnaden per helårsstudent minskade vid Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap samtidigt som den ökade vid Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap.

Kostnaden per helårsprestation ökade 2018 vid Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap. Detta kan bero på att prestationsgraden, antalet helårsprestationer i förhållande till antalet helårsstudenter, var extra hög under åren 2015-2017 på grund av prestationer som var hänförliga till program under avveckling.

Tabell 13: Intäkter alla uppdrag inom utbildning på grund och avancerad nivå, TKR. (Källa: Raindance)

	2016	2017	2018
Intäkter av alla uppdrag inom utbildning	53 790	54 215	55 164

Tabell 14: Kostnad per helårsstudent, TKR. (Källor: Raindance, Ladok, Ladok3)

	2016	2017	2018
Universitetet totalt	77	78	78
Fak. för humaniora och samhällsvetenskap	69	70	69
Fak. för hälsa, natur- och teknikvetenskap	94	95	97

Tabell 15: Kostnad per helårsprestation, TKR. (Källor: Raindance, Ladok, Ladok3)

	2016	2017	2018
Universitetet totalt	92	93	93
Fak. för Humaniora och samhällsvetenskap	83	84	84
Fak. för Hälsa, natur- och teknikvetenskap	111	111	115

A photograph of a person with dark, curly hair, seen from behind, wearing a white lab coat. They are working in a laboratory or industrial setting, with their right arm raised and reaching towards a piece of equipment. The background is filled with various metal structures, pipes, and machinery. A label on a horizontal bar reads "CTS 4 Climbing Fi". Another label on a piece of equipment in the lower right corner reads "D-TSB1C GR.6" and "ATA 9E 100".

FORSKNING OCH FORSKARUTBILDNING

UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

Under 2018 antog Karlstads universitet 34 personer till utbildning på forskarnivå. Sedan universitetsstarten har därmed totalt 881 personer antagits till utbildning på forskarnivå med inriktning mot doktors- eller licentiatexamen. Under 2018 utfärdade universitetet 38 forskarexamina, 25 doktorsexamina och 13 licentiatexamina.

ANTAGNING TILL UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

Kalenderåret 2018 antogs 34 (36) personer till utbildning på forskarnivå vid Karlstads universitet. Av de nyantagna forskarstudenterna var 20 (23) kvinnor och 14 (13) män. Antalet nyantagna med inriktning mot doktorsexamen uppgick till 26 (20), medan 8 (16) personer antogs med inriktning mot licentiatexamen.

ANTAL FORSKARSTUDERANDE

Vid slutet av 2018 fanns total 260 (284) personer registrerade som forskarstuderande vid Karlstads universitet. Av de 260 forskarstuderande var 136 (151) kvinnor och 124 (133) män.

Av de forskarstuderande vid Karlstads universitet var det 233 (252) som under 2018 aktivt bedrev forskarstudier, om man i likhet med Universitetskanslers-ämbetet med aktiv avser dem som har rapporterats studera minst 1 procent av heltid. Det innebar att andelen av de forskarstuderande som räknas som aktiva uppgår till 90 (89) procent. Bland de aktiva forskarstudenterna vid universitetet fanns 124 (136) kvinnor och 109 (116) män.

De ämnen med flest aktiva forskarstuderande under 2018 var pedagogisk arbete, datavetenskap, företagsekonomi och psykologi.

FORSKARUTBILDNINGENS OMFATTNING OCH FINANSIERING

När de forskarstuderandes inrapporterade aktivitet räknas om till heltider, uppgick den samlade verksamheten under 2018 till 118,7 (132,2) helårspersoner. Detta innebar att forskarutbildningens omfattning vid Karlstads universitet fortsatte att minska för femte året i rad.

Av den samlade aktiviteten inom utbildning på forskarnivå kunde motsvarande 54,9 helårspersoner hänföras till kvinnor och 63,8 helårspersoner hänföras till män. Det innebar att kvinnornas andel av den redovisade forskarutbildningsaktiviteten uppgick till 46 procent.

Två tredjedelar av den rapporterade aktiviteten inom utbildning på forskarnivå utfördes av studenter med anställning som doktorand vid Karlstads universitet. Huvudparten av resterande aktivitet utfördes av forskarstuderande med läranställning vid Karlstads universitet eller med anställning utanför högskolesektorn.

Utbildning på forskarnivå kan finansieras på flera sätt. Under 2018 var 48 (44) procent av verksamheten inom forskarutbildningen finansierad av anslagsmedel, medan 52 (56) procent finansierades av externa medel.

Tabell 16: Forskarutbildning 2018 fördelad på anställnings- och finansieringsformer, antal helårspersoner. (Källor: Ladok, Ladok3)

ANSTÄLLNINGSFORM	FINANSIERING 2018			TOTALT 2017
	ANSLAGSMEDEL	EXTERNA MEDEL	TOTALT	
Doktorand Kau	47,84	29,82	77,65	83,96
Lärare Kau	8,70	6,83	15,54	14,66
Doktorand UoH		2,20	2,20	5,38
Annan anställning UoH		1,37	1,37	1,29
Företagsdoktorand		7,48	7,48	9,79
Annan anställning		11,97	11,97	12,20
Stipendium		0,46	0,46	0,76
Övrigt		2,04	2,04	4,17
TOTALT	56,54	62,17	118,71	132,21
Förändring mot 2017	-2,03	-11,46	-13,50	
Andel anslagsmedel			48%	44%

UTFÄRDADE EXAMINA PÅ FORSKARNIVÅ

Inom utbildning på forskarnivå i Sverige finns det två examen med olika omfattning. Doktorsexamen är den högsta akademiska examen och omfattar fyra års heltidsstudier, medan licentiatexamen omfattar två års heltidsstudier.

Under 2018 utfärdade Karlstads universitet 38 (48) examensbevis på forskarnivå, varav 25 (31) avsåg en doktorsexamen och 13 (17) avsåg en licentiatexamen. Av de doktorsexamina som utfärdades under året stod kvinnor för 16 (17) och män för 9 (14) och av de licentiatexamina som utfärdades stod kvinnor för 7 (6) och män för 6 (11).

Av de utfärdade forskarexamina hörde nära hälften, 18 av 38, till det samhällsvetenskapliga forskningsämnesområdet.

De vanligaste ämnena för doktorsexamen var biologi, företagsekonomi och psykologi med 3 examina vardera, medan elva andra forskarutbildningsämnen kunde redovisa 1 eller 2 doktorsexamina. För licentiatexamina hade ämnet pedagogiskt arbete 3 examina, medan åtta andra ämnen hade 1 eller 2 examina.

Sedan universitetsstarten år 1999 har totalt 669 examina på forskarnivå utfärdats vid Karlstads universitet. Av dessa är 454 doktorsexamina och 215 licentiatexamina.

Sett över tid är könsfördelningen vid examination på forskarnivå i det närmaste helt jämn. Av de 669 utfärdade examina har 333 tagits ut av kvinnor och 336 tagits ut av män.

Tabell 17: Antal forskarexamina per forskningsämnesområde 2016-2018. (Källa: Ladok3)

	2016			2017			2018		
	KVINNOR	MÄN	TOTALT	KVINNOR	MÄN	TOTALT	KVINNOR	MÄN	TOTALT
Doktorsexamina									
Humaniora och konst	1	1	2	1	1	2	0	1	1
Medicin och Hälsovetenskap	2	0	2	3	0	3	4	0	4
Naturvetenskap	3	7	10	3	4	7	5	1	6
Samhällsvetenskap	5	6	11	9	5	14	7	6	13
Teknik	0	0	0	1	4	5	0	1	1
Delsumma doktorsexamina	11	14	25	17	14	31	16	9	25
Licentiatexamen									
Humaniora och konst	0	2	2	0	1	1	0	1	1
Medicin och Hälsovetenskap	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naturvetenskap	2	2	4	1	6	7	2	2	4
Samhällsvetenskap	4	1	5	4	2	6	5	0	5
Teknik	0	1	1	1	2	3	0	3	3
Delsumma licentiatexamina	6	6	12	6	11	17	7	6	13
TOTALT	17	19	36	23	25	48	23	15	38

VETENSKAPLIGA PUBLIKATIONER

Forskningsaktiviteten vid Karlstads universitet tar sig bland annat uttryck i vetenskapliga publiceringar med syfte att sprida resultaten. Den årliga redovisningen av universitetets publikationer avser att kartlägga publiceringsaktiviteten och dess utveckling över tid.

DATAINSAMLING

Ett sätt att mäta vetenskaplig produktion är att räkna antalet publikationer. Det ger en överblick över hur forskningsresultaten sprids genom vetenskapligt erkända kanaler.

För Karlstads universitet finns framförallt tre databaser som kan vara av intresse för att bilda sig en uppfattning om publikationsvolymernas omfattning och fördelning.

Diva, Digitala vetenskapliga arkivet, är universitetets lokala publiceringsdatabas. Där registrerar forskare, lärare och studenter sina forskningspublikationer och uppsatser. Diva är heltäckande med hänsyn till Karlstads universitets forskningsämnen, men andelen inrapporterade publikationer varierar över tid. Registreringarna i databasen har även en förhållandevis stor eftersläpning. Av denna orsak har Karlstads universitet valt att inte redovisa publikationer för det senaste året, utan med ett års fördröjning.

Den andra databasen som används är Scopus, vilken indexerar fler än 16 000 vetenskapliga tidskrifter inom olika fält. Fördelen med Scopus är en mer

pålitlig inrapportering än i Diva, vilket möjliggör en inblick i hur publiceringstrenden gestaltar sig över tid. En nackdel är att Scopus inte täcker alla forskningspublikationer från Karlstads universitet.

Den tredje databasen är Web of Science. Databasen har de senaste åren utökat antalet indexerade tidskrifter så att den utöver tidskrifter inom naturvetenskap och teknik även täcker in allt fler inom humaniora och samhällsvetenskap. Liksom i Scopus innefattar Web of Science inte samtliga av Karlstads universitets publikationer.

VETENSKAPLIGA PUBLIKATIONER I DIVA

I Diva finns för 2017 sammanlagt 677 (663) vetenskapliga publikationer registrerade med koppling till Karlstads universitet. Antalet avser vetenskapliga publikationer i traditionell bemärkelse samt vissa populärvetenskapliga verk.

Mellan åren 2016 och 2017 ökade antalet vetenskapliga publikationer med 2 procent. Antalet artiklar har blivit något fler, medan förändringen för övriga publikationstyper var relativt liten.

Tabell 18: Vetenskapliga publikationer i Diva per publikations- och innehållstyp 2017. (Källa: Diva)

PUBLIKATIONSTYP	REFEREER-GRANSKAT	ÖVRIGT VETENSKAPLIGT	ÖVRIGA (POPULÄRVET., DEBATT, MM)	SUMMA
Artikel i tidskrift	361	27	12	400
Artikel, forskningsöversikt	2	1		3
Artikel, recension	2	6		8
Konferensbidrag	95	5		100
Rapport	2	8	2	12
Bok	4	7	4	15
Doktorsavhandling, monografi		6		6
Doktorsavhandling, sammanläggning		21		21
Kapitel i bok, del av antologi	40	33	8	81
Licentiatavhandling, monografi		5		5
Licentiatavhandling, sammanläggning		8		8
Proceedings, redaktörskap	7	2		9
Samlingsverk, redaktörskap	2	5	2	9
TOTALT	515	134	28	677

Merparten av de vetenskapliga publikationerna, 547 av de 677 posterna, var författade på engelska. Av de övriga posterna var 128 skrivna på svenska och 2 på tyska.

Varje publikation i Diva är klassificerad enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnen. Standarden innehåller tre ämnesnivåer. Den högsta nivån utgörs av forskningsämnesområden, den mellersta nivån av forskningsämnesgrupp och den lägsta nivån av forskningsämne.

De allra flesta publikationer är entydigt klassificerade till ett forskningsämnesområde, men det finns även ett antal tvärvetenskapliga publikationer som tillhör två eller flera forskningsämnesområden. De flesta publikationer återfinns inom samhällsvetenskap och i 271 (282) publikationer har området angetts som första val. Dessa följs av 164 (137) publikationer som kategoriserats inom naturvetenskap, 85 (65) inom humaniora och konst, 79 (84) inom medicin och hälsovetenskap samt 78 (94) inom teknik.

ÖVRIGA PUBLIKATIONER I DIVA

Diva innehåller också publikationstyper som vanligen inte ingår i bibliometriska analyser. Det handlar till exempel om olika typer av artiklar, konferensbidrag och presentationer.

Utöver de publikationer som i Diva redovisas som traditionellt vetenskapliga, fanns 158 (150) andra

publikationstyper registrerade för år 2017. Fördelningen per publikationstyp var ungefär densamma som 2016.

KOSTNAD FÖR VETENSKAPLIGA PUBLIKATIONER

För 2017 kan Karlstads universitet redovisa en genomsnittlig kostnad per vetenskaplig publikation på 1 017 (984) tusen kronor. Måttet beräknas utifrån refereegranskade vetenskapliga publikationer, det vill säga artiklar i referentbedömda tidskrifter och vetenskapliga översiktsartiklar.

Antalet refereegranskade vetenskapliga publikationer ökade med 2,7 procent mellan år 2016 och 2017. Den genomsnittliga kostnaden per publikation ökade med 3,3 procent, samtidigt som kostnad för forskning ökade med 6,2 procent mellan år 2016 och 2017. Publikationen och arbetskostnaden för densamma kan inträffa under olika kalenderår, varför man inte kan dra slutsatser av förändringar under ett enskilt år.

PUBLIKATIONER I SCOPUS OCH WEB OF SCIENCE

För att få en ytterligare indikation om publikationsmönstret över tid använder Karlstads universitet databaserna Scopus och Web of Science.

I underlaget för Scopus-analysen ingår tidsskriftsartiklar som har koppling till Karlstads universitet. Mönstret följer publiceringsutvecklingen i Diva. Under perioden 2013 till 2017 ökade antalet artiklar

Tabell 19: Publikationer i Diva utöver traditionellt vetenskapliga 2017. (Källa: Diva)

PUBLIKATIONSTYP	REFEER-GRANSKAT	ÖVRIGT VETENSKAPLIGT	ÖVRIGA (POPULÄRVET., DEBATT, MM)	SUMMA
Artikel i tidskrift				
Editorial Material	1	8	2	11
Letter	3	1		4
Meeting Abstract	2	3		5
News Item			3	3
Konferensbidrag				
Abstracts	54	18		72
Poster	10	2		12
Presentation	28	21	2	51
TOTALT	98	53	7	158

Tabell 20: Kostnad per publikation 2015-2017, TKR. (Källor: Raindance och Diva)

	2015	2016	2017
Antal refereegranskade publikationer	310	359	369
Kostnad per publikation	1 099	984	1 017

knutna till Karlstads universitet stadigt och låg 2017 på 296 publikationer, vilket var en ökning med 52 procent sedan 2013.

Även antalet artiklar i tidskrifter indexerade i Web of Science fortsätter att öka. Under 2017 har 295 artiklar i Web of Science publicerats av forskare på Karlstads universitet. Detta motsvarar en ökning på 81 procent sedan 2013. Utvecklingen är i linje med universitetets strategi att öka publiceringar i välrenommerade och kvalitetssäkrade internationella tidskrifter som indexeras i Web of Science.

Att antalet publikationer ökade i båda databaser-na tyder på att publiceringsmönstret vid Karlstads universitet har förändrats. Forskare tycks i högre grad publicera sig i väletablerade kanaler som är refereegranskade och välindexerade. Därmed får

forskningen på Karlstads universitet inte bara fler publikationer med en tydlig kvalitetsstämpel, utan även en större synlighet.

PUBLICERING MED OPEN ACCESS

Open access är numera ett etablerat begrepp för öppen tillgång till vetenskapliga publikationer. Detta innebär att forskningsresultat går att finna via sökning på internet, att de kan läsas av alla utan kostnad samt att materialet är fritt att återanvända.

Andelen av Karlstads universitets publikationer som publiceras med fri tillgång har stadigt ökat de senaste åren. Av publikationerna i Scopus och Web of Science 2017 var 28 respektive 29 procent publicerade med open access. År 2013 var motsvarande andelar 10 respektive 13 procent.

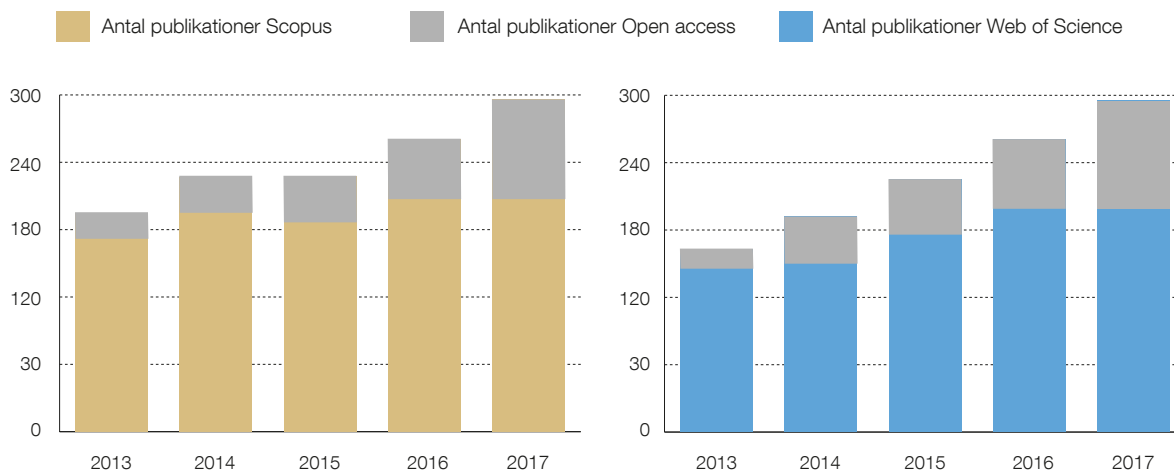

Diagram 6 och 7: Publikationer 2013-2017 i Scopus respektive Web of Science. (Källor: Scopus, Web of Science)

FORSKNINGSSAMVERKAN

Karlstads universitet har en utvecklad struktur för samverkan som tar sin utgångspunkt i lärosätets strategiska plan. Förutsättningarna för samverkan avseende utbildning, forskning och innovation med aktörer i näringsliv, offentlig verksamhet och civilsamhälle är goda. För forskningen, och då särskilt den tillämpade forskningen, är nära kontakter med det omgivande samhället viktiga för att kunna studera forskningens tillämpning i dess rätta hemvist.

AKADEMIN FÖR SMART SPECIALISERING

En tydlig satsning på forskningssamverkan och innovation i det regionala perspektivet är Akademin för smart specialisering. Detta är ett strategiskt samarbete som kopplar samman universitetets strategi med den värmländska forsknings- och innovationsstrategin. Satsningarna som genomförs i projektform ska leda till regional utveckling inom de utpekade områdena och till utveckling av universitetets forskning och utbildning.

Samarbetet är definierat i en avsiktsförklaring som sträcker sig mellan 2016 och 2020. Målsättningen är gemensamma satsningar, inklusive extern finansiering, motsvarande minst 150 miljoner kronor under dessa år.

Till och med 2018 har forsknings- och innovationsprojekt motsvarande 155 miljoner kronor etablerats. Projekten knyter an till de industriella sektorer som definierats i den värmländska forsknings- och innovationsstrategin, men även till utveckling inom den offentliga sektorn. Samarbetet har lyfts fram som ett av de goda exemplen i Europa avseende samverkan mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor.

Målsättningen är även att samarbetet kontinuerligt ska leda till följsatsningar och investeringar från andra aktörer såväl regionalt, nationellt som internationellt. Ett av initiativen under 2018 var Vinnovas beslut om satsning på ett tioårigt så kallat Vinnväxt-program i Värmland med fokus på digitalisering av välfärdstjänster. Detta område är en av de specialiseringar där Akademin för smart specialisering är en byggesten.

ANDRA SAMVERKANSPROJEKT INOM FORSKNING

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling, KK-stiftelsen, är en nationell finansiär som främjar samverkan mellan akademi och näringsliv. Under

2018 har de beviljat fyra projekt till Karlstads universitet. Ett av dessa projekt är en så kallad Synergi som den kemivetenskapliga forskargruppen Pro2BE fått godkänd. Projektet är fyraårigt med en omslutning på cirka 21 miljoner kronor och en del i universitetets och näringslivets fokus på skoglig bioekonomi.

Karlstads universitet beviljades under 2018 sex projekt inom EU:s forsknings- och innovationsprogram Horizon 2020. Det innebär att Karlstads universitet hittills har beviljats 19 projekt under innevarande programperiod, 2014–2020. Det totala projektvärdet för universitetet är cirka 80 miljoner kronor. Samtliga projekt bygger på samverkan mellan europeiska aktörskonstellationer inom akademi, näringsliv och offentlig sektor med fokus på forskning och innovation.

Karlstads universitet har under 2018 bidragit till etablering av en värmländsk inkubator med inriktning mot innovation och utveckling inom skoglig bioekonomi. Utöver universitetet har Region Värmland och Karlstads kommun varit drivande i denna etablering som görs tillsammans med Sting, en av de ledande inkubatorerna i Sverige.

KARLSTADS UNIVERSITETS INNOVATION AB

Inom universitetets holdingbolagsverksamhet har ytterligare ett dotterbolag etablerats under 2018, Karlstads universitets innovation AB. Under året har fokus varit på etablering av bolaget samt överflyttning av viss operativ verksamhet från moderbolaget till dotterbolaget.

Målsättningen är att Karlstads universitets innovation AB ska bidra till lärosätets fortsatta utveckling av forsknings- och innovationsverksamheten samt vara en aktör i det regionala innovationssystemet tillsammans med inkubatorer och andra innovations- och utvecklingsstödjande funktioner.

STARKA OCH EXCELLENTA FORSKARGRUPPER

Karlstads universitets satsning på starka och excellenta grupper har till syfte att profilera forskningsverksamheten vid lärosätet. Sammantaget finns två excellenta forskargrupper och fem starka forskargrupper vid universitetet.

STRATEGISK FORSKNINGSSATSNING

Satsningen på starka och excellenta forskargrupper är en del av lärosätets strategiska plan med syftet att profilera forskningsverksamheten.

Efter en intern ansökningsomgång utsågs de två forskargrupperna Centrum för tjänsteforskning, och Datavetenskap till excellenta från och med den 1 juli 2014. Det skedde med löfte om att de under en femårsperiod kunde erhålla 15 miljoner kronor vardera per år.

Från samma datum fick tre forskargrupper status som starka och därmed en finansiering om 5 miljoner kronor per år vardera under fyra år. De tre var Karaktärisering och modellering av material, Kulturvetenskapliga forskargruppen och Interact. Under pågående satsning kunde inte forskargruppen Interact genomföra sitt program och förlorade därmed status som stark grupp.

Vid en andra utlysningssomgång 2016 fick ytterligare tre forskargrupper status som starka: Geomedia, Naturresurs rinnande vatten och Research on Subject-specific Education. Dessa grupper finansieras från och med 2017 via rektors strategiska resurs och myndighetskapi tal med 5 respektive 10 miljoner kronor per år.

CENTRUM FÖR TJÄNSTEFORSKNING, CTF

Den excellenta forskargruppen CTF är ett mångvetenskapligt forskningscentra som bildades 1986. Forskargruppen har ett 70-tal forskare och forskarstuderande. De är verksamma inom arbetsvetenskap, datavetenskap, företagsekonomi, psykologi, religionssociologi och sociologi.

Forskningen vid CTF är inriktad på tjänster och värdeskapande genom tjänster. Forskningen är indelad i tre mångdisciplinära teman: Service Management, Service Innovation respektive Service Experience.

Service Management fokuserar på att studera offentlig och privat tjänsteverksamhet utifrån ett organisations- och personalperspektiv. Inom temat Service Innovation är forskningsinriktningen området

tjänsteinnovation. Service Experience fokuserar på att förstå en verksamhet utifrån "den person som tjänsten är till för".

Forskningsprojekten inom CTF bedrivs med stöd av ett stort antal finansiärer: EU:s ramprogram Horizon 2020, Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling, Vinnova, Anne-Marie och Gustaf Anders Stiftelse för mediaforskning, Vetenskapsrådet, Norska forskningsrådet, Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, Handelsbankens forskningsstiftelse, Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse, Tore Browaldhs stiftelse, Ericsson AB, Energimyndigheten, Försäkringskassan, Trafikverket, Naturvårdsverket, Uppsala universitet MIT, CBI Betonginstitutet AB, Statens väg- och transportforskningsinstitut, Handelsrådet, Forte, Formas, Mistra, Karlstads kommun, Tillväxtverket samt Region Värmland.

DATAVETENSKAP

Den excellenta forskargruppen Datavetenskap samlar ett 50-tal forskare och forskarstuderande inom data-kommunikation, distribuerade system, personlig integritet, nätverkssäkerhet och programvaruteknik.

Forskningen vid Datavetenskap har expanderat de senaste åren. Gruppens forskning samlas inom tre profilområden: Disco, Prasec och Serg.

Forskningen inom Disco, Distributed Systems and Communications, är främst fokuserad på utveckling av effektiva kommunikationsprotokoll samt design av trådlösa system. Inom Prasec, Privacy and Security, ligger inriktningen på tekniker för att förbättra den personliga integriteten och på nätverkssäkerhet. Inom profilområdet Serg, Software Engineering, utvecklas metoder och tekniker för att bevara, förbättra och förändra långlivade programvarusystem.

Datavetenskaps verksamhet bedrivs med stöd av Horizon 2020, Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling, Vinnova, Region Värmland, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Internetstiftelsen, Norges forskningsråd samt genom direktfinansiering från ett antal företag.

KARAKTÄRISERING OCH MODELLERING**AV MATERIAL, CMM**

Forskargruppen CMM är sammansatt av nästan 30 forskare och forskarstuderande verksamma inom ämnena material- och maskinteknik samt fysik. Forskargruppen har särskilt fokus på tillämpad mekanik, avancerade konstruktionsmaterial och halvledarmaterial.

Verksamheten vid CMM bedrivs med stöd av Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling, Region Värmland, Europeiska Regionala Utvecklingsfonden, Solar-Era.Net, Vinnova samt Vetenskapsrådet.

GEOMEDIA

Forskargruppen Geomedia består av ett 30-tal forskare inom ämnena medie- och kommunikationsvetenskap, kulturgeografi, turismvetenskap och filmvetenskap. Geomedias fokus är kommunikationsgeografisk forskning.

Geomedias verksamhet bedrivs med stöd av Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, Anne-Marie och Gustaf Anders Stiftelse för mediaforskning, Forte, Interreg-EU, Vinnova, Region Värmland, Europeiska Regionala Utvecklingsfonden samt Besöksnäringens forsknings- och utvecklingsfond.

KULTURVETENSKAPLIGA FORSKARGRUPPEN, KUFO

Den kulturvetenskapliga forskargruppen KuFo samlar 20 forskare från ämnena engelska, litteraturvetenskap, interkultur, kulturstudier och arbetsvetenskap. Gruppen är en interdisciplinär plattform för kulturvetenskapligt orienterade samtal och forskningssamarbeten, framförallt inom humaniora.

KuFo:s verksamhet bedrivs med stöd av Vetenskapsrådet, Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, Anne-Marie och Gustaf Anders Stiftelse för mediaforskning samt Magnus Bergvalls stiftelse.

NATURRESURS RINNANDE VATTEN, NRRV

Forskargruppen NRRV består av cirka 20 forskare. Gruppens forskning är inriktad på ekologi i rinnande vatten och innefattar såväl grundforskning som tillämpad forskning.

NRRV:s forskning bedrivs med stöd från Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling, Formas, Norges Forskningsråd, EU samt olika kraftbolag, exempelvis Fortum och Juniper.

RESEARCH ON SUBJECT-SPECIFIC EDUCATION, ROSE

Forskargruppen Rose är en tvärvetenskaplig forskargrupp som utgår från olika skolämnen. Rose samlar mer än 20 forskare inom ämnesdidaktisk forskning. Gruppens forskning har fokus på hur innehållet i undervisningen väljs ut och hur olika sätt att undervisa påverkar och formar ämnesinnehållet.

Verksamheten vid Rose bedrivs med externt stöd av Vetenskapsrådet och Skolforskningsinstitutet.

FORSKARGRUPPERNAS FINANSIERING

Karlstads universitets strategiska satsningar på starka och excellenta forskargrupper har 2018 sammanlagt uppgått till 54,5 miljoner kronor. Detta belopp kan jämföras med lärosätets anslag till forskning och utbildning på forskarnivå, som var 238,2 miljoner kronor.

År 2018 var den genomsnittliga externfinansieringsgraden för starka och excellenta forskargrupper 57 procent. För hela universitetets forskningsverksamhet var motsvarande andel 40 procent.

Tabell 21: Starka och excellenta forskargrupper 2018, TKR. (Källa: Raindance)

	STRATEGISKT FORSKNINGSSTÖD	STRATEGISKT FORSKNINGSSTÖD FRÅN FAKULTET	EXTERNA INTÄKTER	ANDEL EXTERNFINANS	RESULTAT 2018
Excellenta forskargrupper					
CTF	15 000		17 478	54%	-25
Datavetenskap	15 000		21 740	59%	-73
Starka forskargrupper					
CMM	2 500	2 000	9 827	69%	43
Geomedia	5 000		4 853	49%	271
KuFo	2 500	2 500	1 751	26%	103
NRRV	5 000		4 523	47%	-226
Rose	5 000		12 293	71%	163
SUMMA	50 000	4 500	72 464	57%	256

INTÄKTER OCH KOSTNADER FÖR FORSKNING OCH FORSKARUTBILDNING

Verksamhetsutfallet för forskning och utbildning på forskarnivå uppgick till 1,7 (-0,5) miljoner kronor 2018, exklusive uppdragsforskning. Överskottet berodde på ökade intäkter samtidigt som universitetet inte lyckades att rekrytera personal i planerad utsträckning.

INTÄKTER OCH KOSTNADER FÖR FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

Området forskning och utbildning på forskarnivå uppvisade 2018 ett överskott på 1,7 (-0,5) miljoner kronor, exklusive uppdragsforskning. Inför 2018 av-
sattes medel från myndighetskapital för att finansiera en satsning på starka forskargrupper, vilket innebar en budget på -10 miljoner kronor. Dessa forskargrup-

per använde 10 miljoner kronor av myndighetskapital, medan övrig forskningsverksamhet uppvisade ett överskott om 11,7 miljoner kronor. Överskottet kan förklaras av ökade anslag och externa intäkter samt fördröjning gällande planerad rekrytering.

Karlstads universitets totala intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå uppgick 2018 till 384,1 (361,3) miljoner kronor. Det motsvarade en ökning

Tabell 22: Resultaträkning för forskning och utbildning på forskarnivå, TKR. (Källa: Raindance)

	2014	2015	2016	2017	2018
Intäkter					
Anslag	200 355	204 136	223 616	226 090	237 905
Avgifter	2 136	2 039	3 496	1 974	2 272
Bidrag	115 693	111 903	122 871	133 183	143 920
Finansiella intäkter	426	0	0	47	43
SUMMA INTÄKTER	318 610	318 078	349 983	361 294	384 140
Kostnader					
Personal	237 848	253 651	260 754	279 464	297 889
Lokaler	29 876	29 626	30 172	30 709	31 111
Övrig drift	38 532	38 616	44 941	46 862	47 560
Finansiella kostnader	1	235	423	1 518	631
Avskrivningar	6 378	3 766	3 544	3 258	5 221
SUMMA KOSTNADER	312 635	325 894	339 834	361 811	382 412
VERKSAMHETSUTFALL	5 975	-7 816	10 149	-517	1 728
Transfereringar					
Erhållna medel	8 697	8 422	4 757	4 312	8 454
Lämnade bidrag	-8 697	-8 422	-4 757	-4 312	-8 454
KAPITALFÖRÄNDRING	5 975	-7 816	10 149	-517	1 728

Not. Fördelning av kostnadsposter har korrigerats i ÅR 2016 avseende år 2015, påverkar inte totalen.

om 6,3 procent i förhållande till 2017. Anslagsintäkterna ökade med 11,8 miljoner kronor och de externa intäkterna i form av avgifter och bidrag ökade med 11,0 miljoner kronor.

Kostnaderna för forskning och utbildning på forskarnivå uppgick 2018 till 382,4 (361,8) miljoner kronor. Ökningen var till största delen hänförlig till personalkostnader och berodde på fler anställda samt resultat av lönerevision.

Lokalkostnaderna ökade med 0,4 miljoner kronor, främst på grund av indexuppräknig.

Driftkostnaderna ökade med 0,7 miljoner kronor. Merparten av driftkostnaderna avser extern kompetens, resor och logi samt konferenser.

Kostnader för avskrivningar ökade med 2,0 miljoner kronor. Under 2018 gjordes investeringar på 12,9 miljoner kronor i forskningsutrustning och anpassning av lokaler, varav 9 miljoner kronor finansierades via bidrag.

De finansiella kostnaderna minskade med 0,9 miljoner kronor, vilket berodde på lägre valutakursdifferenser i projekt finansierade i utländsk valuta.

SAMFINANSIERING AV FORSKNINGSVERKSAMHET

Under 2018 använde universitetet 58,5 (42,9) miljoner kronor av anslagsmedel till samfinansiering av bidragsfinansierad forskning. Andelen av anslag som användes till samfinansiering i samarbete med externa finansiärer ökade till 25 procent och andelen samfinansiering av total finansiering ökade till 29 procent.

INTÄKTER OCH KOSTNADER FÖR UPPDRAGSFORSKNING

Uppdragsforskning redovisade 2018 en mindre kapitalförändring. Både intäkter och kostnader avseende uppdragsforskning minskade kraftigt. Orsaken var att flera projekt avslutades utan att ersättas av andra. Uppdragsgivarna bestod till största delen av statliga myndigheter, kommuner och landsting.

Tabell 23: Samfinansiering av forskning och utbildning på forskarnivå, TKR. (Källa: Raindance)

	2014	2015	2016	2017	2018
Samfinansiering	41 097	34 300	42 312	42 910	58 534
Bidragsintäkt (VG 6)	115 693	111 901	122 871	133 183	143 920
Samfinansieringens andel av total finansiering (bidrag + samfinansiering)	26%	23%	26%	24%	29%
Samfinansieringens andel av anslag	20%	17%	19%	19%	25%

Tabell 24: Resultaträkning för uppdragsverksamhet inom forskning och utbildning på forskarnivå, TKR. (Källa: Raindance)

	2014	2015	2016	2017	2018
Intäkter					
Anslag	0	0	0	0	0
Avgifter	19 202	14 851	13 633	13 606	9 437
Bidrag	0	0	0	0	0
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
SUMMA INTÄKTER	19 202	14 851	13 633	13 606	9 437
Kostnader					
Personal	14 144	12 001	10 760	10 974	6 129
Lokaler	1 531	1 216	1 050	767	533
Övrig drift	3 604	1 437	1 636	1 737	2 683
Finansiella kostnader	1	0	0	0	0
Avskrivningar	171	123	112	108	79
SUMMA KOSTNADER	19 451	14 777	13 558	13 586	9 424
VERKSAMHETSUTFALL	-249	73	75	20	13
KAPITALFÖRÄNDRING	-249	73	75	20	13

Not. Fördelning av kostnadsposter har korrigerats i ÅR2016 avseende år 2015, påverkar inte totalen.

FORSKNINGENS FINANSIERINGSKÄLLOR

Forskningens finansiering skiljde sig från utbildningens finansiering genom den betydligt större andelen externa intäkter. Forskningsanslaget ökade med 11,8 miljoner kronor och de externa forskningsintäkterna ökade med 6,9 miljoner kronor. Andelen externfinansiering var oförändrad på 40 procent.

EXTERNA FORSKNINGSFINANSIÄRER

Under 2018 betalades 172,8 (143,3) miljoner kronor in till Karlstads universitet av externa forskningsfinansiärer. Detta var en ökning med 29,4 miljoner kronor jämfört med 2017.

Diagram 8 visar de sex största enskilda finansiärerna. De regionala aktörerna, Landstinget i Värmland och Region Värmland, redovisas tillsammans.

Detta eftersom delar av forskningsfinansieringen har tagits över av Region Värmland, från att tidigare hanterats av landstinget. Från 2019 tillhör de samma organisation.

INBETALADE OCH OFÖRBRUKADE FORSKNINGSBIDRAG

Av de totala inbetalningarna 2018 utgjorde 161,6 (124,8) miljoner kronor bidrag för forskning. Ökningen på 36,9 miljoner kronor var betydligt större än intäktsökningen på 10,7 miljoner kronor. Att 25,7 miljoner kronor av forskningsbidragen inte förbrukades indikerar att verksamheten inte upparbetat kostnader i forskningsprojekt i samma utsträckning som under tidigare år. Andelen oförbrukade forskningsbidrag i förhållande till inbetalade forskningsbidrag uppgick till 59 (56) procent.

Tabell 25: Finansieringskällor all forskning inkl. uppdragsforskning, TKR. (Källa: Raindance)

	2016		2017		2018	
	BELOPP	ANDEL	BELOPP	ANDEL	BELOPP	ANDEL
Intäkter av anslag	223 616	61%	226 090	60%	237 905	60%
Externa intäkter	140 000	39%	148 810	40%	155 672	40%
SUMMA INTÄKTER	363 616	100%	374 900	100%	393 577	100%

Tabell 26: Inbetalade och oförbrukade forskningsbidrag, TKR. (Källa: Raindance)

	2014	2015	2016	2017	2018
Inbetalade forskningsbidrag	120 110	115 773	107 298	124 778	161 642
Oförbrukade forskningsbidrag	82 022	82 016	75 991	70 261	95 960
Intäkter av forskningsbidrag	115 693	111 903	122 871	133 183	143 920

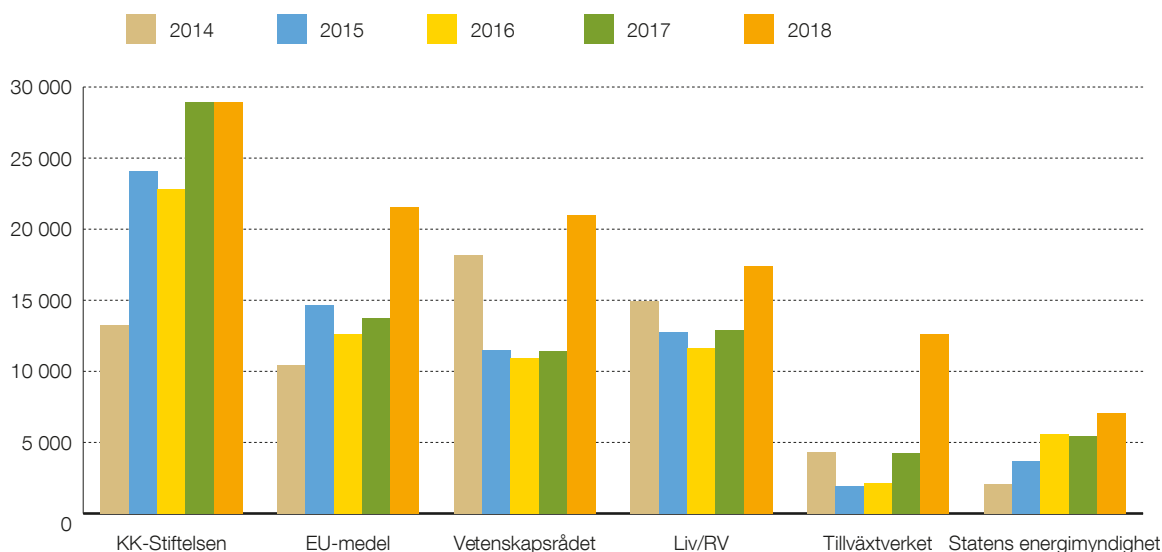

Diagram 8: Större forskningsfinansiärer, TKR. (Källa: Raindance)

INNOVATIONSKONTORET FYRKLÖVERN

Karlstads universitet, Linnéuniversitetet, Mittuniversitetet och Örebro universitet driver tillsammans Fyrklöver, ett av landets innovationskontor. Innovationskontoret ska ge ett kvalificerat stöd samt initiera och stimulera nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap.

FYRKLÖVERNS VERKSAMHET OCH MÅL

Fyrklöverns uppdrag är att stimulera till en innovationsdrivande verksamhet inom forskning och utbildning. Fyrklöver ska också stödja de forskare och studenter som vill utveckla forskningsbaserade och kunskapsintensiva idéer.

Innovationskontoret har genom de innovationsfrämjande funktionerna vid respektive lärosäte en tydlig lokal förankring. Samtidigt drar verksamheten nytta av det samarbete som sker. Det täta och strukturerade samarbetet mellan de innovationsfrämjande funktionerna vid lärosätena gör innovationskontoret till en viktig aktör.

Innovationskontoret Fyrklöverns ledningsgrupp består av de fyra samverkanscheferna. Styrgruppen utgörs av lärosätenas pro- eller vicedirektörer och har ett roterande ordförandeskap. Såväl styr- som ledningsgrupp har kontinuerligt återkommande möten samt avstämningar.

Den operativa verksamheten organiseras inom arbets- och projektgrupper som kopplar mot innovationskontorets verksamhetsplan och de gemensamma projekt som drivs. Genom grupperna har alla noder inom innovationskontoret tät kontakt och varje vecka hålls möten om gemensamma angelägenheter. Därutöver hålls tematiserade träffar och specifika projektmöten.

LICENSBANKEN.SE

Licensbanken.se är Innovationskontoret Fyrklöverns gemensamma marknadsplats för spridning av licenserbjudanden från akademien. Under 2018 förmedlades 29 licenser. Licensbanksgruppen närvarade vid nationella träffar, såsom Sveriges Innovationsriksdag, Almedalsveckan och Social Innovation Summit.

SOCIAL IMPACT INNOVATION SUPPORT

Under 2018 sökte Innovationskontoret Fyrklöver ett gemensamt Vinnovaprojekt tillsammans med Svenska kyrkan. Projektet som kallas Social Impact Innovation Support, ska stärka förutsättningarna för att forskningsresultat och akademisk kompetens vid lärosätena inom Fyrklöver sprids genom sociala innovationer. Projektet startades upp i december 2018 och kommer att pågå i tre år.

DOKTORANDKURS OM NYTTIGGÖRANDE

Under 2018 genomfördes ytterligare en omgång av doktorandkursen "Att nyttiggöra forskning och vetenskap". Kursen behandlar hur kunskap från forskning kan komma till nytta för samhälle, näringsliv och akademi. Under kursen arbetade deltagarna bland annat med olika idéer som avslutningsvis presenterades för en panel.

Totalt deltog 21 doktorander, 5 kvinnor och 16 män. Doktoranderna representerade, precis som tidigare år, en bredd av ämnesdiscipliner från samtliga deltagande lärosäten. Kursen har en internationell prägel och hade 2018 deltagare med ursprung i 16 olika länder.

FLÖDESTAL FÖR INNOVATIONSKONTORET FYRKLÖVERN

Enligt förordning (2021:139) om fördelning av statliga medel för innovationskontor vid universitet och högskolor ska ett antal födelsetal redovisas.

Under 2018 hanterade Innovationskontoret Fyrklöver 891 idéer, varav 84 från anställda och 807 från studenter. Av dessa var 17 från anställda och 70 från studenter vid Karlstads universitet. En idé definieras och avgränsas utifrån främst två kriterier: att den är kunskapsbaserad och att den är en potentiell innovation.

Av de idéer som blev föremål för rådgivningsprocess har 61 unika idéer sökt och fått verifieringsmedel under 2018. Av dessa var 17 från Karlstads universitet. Verifiering definieras och avgränsas utifrån att idéerna beviljats verifieringsmedel, det vill säga att en verifieringstjänst har köpts.

Antalet överlämnade idéer till inkubatorer var 16, varav 1 var från Karlstads universitet. Överlämning definieras utifrån att ett gemensamt överlämningsmöte har genomförts mellan idéägare, innovationskontor och inkubatorsmiljö.

Antalet idéer som överlämnades till holdingbolag var 8. Av dessa var 3 vid Karlstads universitet. Överlämning definieras i antal intellektuella tillgångar som holdingbolagen tar ägarskap för och antalet bolag som holdingbolagen tar ägarandel i.

PERSONAL OCH KOMPETENS

PERSONAL

Under 2018 var medeltalet anställda vid Karlstads universitet 1 259 personer, motsvarande 1 048 årsarbetskrafter. Av årsarbetskrafterna var två tredjedelar undervisande och forskande personal, medan en tredjedel var personal inom stödfunktioner.

PERSONALKATEGORIER

Karlstads universitets personalstyrka uppgick 2018 till 1 048 (1 032) årsarbetskrafter. Ökningen har skett inom både läraranställningar och administrativ personal. Medan professorer och doktorander har minskat i antal, har meriteringsanställningar, lektorer och adjunkter ökat.

Ökningen av administrativ personal ses som en effekt på ökade krav på kvalitativt stöd inom såväl centrala stödfunktioner som stöd till undervisnings- och forskningsverksamheten.

KÖNSFÖRDELNING

På övergripande nivå var könsfördelning bland personalen relativt jämn, inom intervallet 40-60 procent, med 55 procent kvinnor och 45 procent män. Bland professorer, meriteringsanställningar och teknisk personal var männen i majoritet, medan det omvända gällde administrativ personal och bibliotekspersonal. Inom lärarkategorierna universitetsadjunkter, univer-

sitetslektorer, doktorander samt annan undervisande och forskande personal var könsfördelningen inom intervallet 40-60 procent.

Inom Karlstads universitets chefs- och ledningsfunktioner var fördelningen mellan kvinnor och män jämn. Detsamma gällde chefer med personalansvar och inom universitetets högsta ledningsgrupp.

MERITERINGSNIVÅ BLAND ANSTÄLLDA

Andelen disputerade bland universitetets lärare uppgick 2018 till 64 procent, vilket var en minskning med en procentenhet. Förändringen förklaras främst genom en minskning av antalet professorer på grund av pensionsavgångar samt att adjunkter rekryterats inom professionsutbildningar.

För lärare som är kvinnor har andelen disputerade minskat en procentenhet från 58 procent 2017 till 57 procent 2018. För lärare som är män har andelen disputerade också minskat en procentenhet från 71 procent 2017 till 70 procent 2018.

Tabell 27: Personal per kategori, årsarbetskrafter 2016-2018. (Källa: Primula)

PERSONALKATEGORI	2016			2017			2018		
	KVINNOR	MÄN	TOTALT	KVINNOR	MÄN	TOTALT	KVINNOR	MÄN	TOTALT
Administrativ personal	192	38	230	194	38	232	204	40	244
Annan UoF-personal	4	6	10	9	8	17	10	13	23
Bibliotekspersonal	19	3	22	18	3	21	17	4	21
Doktorand	40	57	97	39	57	96	37	50	87
Meriteringsanställning	6	12	18	8	14	22	9	15	24
Professor	25	56	81	28	60	88	24	57	81
Teknisk personal	28	55	83	28	54	82	25	56	81
Universitetsadjunkt	133	84	217	126	82	208	125	93	218
Universitetslektor	125	141	266	124	143	267	128	141	269
TOTALSUMMA	572	452	1 024	575	457	1 032	580	468	1 048

Tabell 28: Meriteringsnivåer bland lärare, andel av årsarbetskrafter 2016-2018. (Källa: Primula)

	2016			2017			2018		
	KVINNOR	MÄN	TOTALT	KVINNOR	MÄN	TOTALT	KVINNOR	MÄN	TOTALT
Andel disputerade bland lärare	54%	69%	62%	58%	71%	65%	57%	70%	64%
Andel docenter bland lektorer	19%	32%	26%	19%	33%	27%	17%	36%	27%

Disputerad personal återfinns även inom universitetets stödfunktioner som forskningsrådgivare, forskningssamordnare, forskningsingenjörer, förläggare, utredare, ledare och strateger.

Andelen docenter bland lärosätets universitetslektorer var liksom föregående år 27 procent.

ANDEL KVINNOR AV NYANSTÄLLDA PROFESSORER

Enligt Karlstads universitets regleringsbrev har lärosätet under perioden 2017-2019 ett mål för könsfördelningen bland nyrekryterade professorer om 46 procent kvinnor.

Under 2018 anställdes sex professorer vid Karlstads universitet, dels genom extern rekrytering, dels genom befordran från lektor till professor. Av dessa var två kvinnor, vilket ger en andel om 33 procent. Motsvarande andel för 2017 var 46 procent, då sex av tretton professorer som anställdes var kvinnor.

Hittills under perioden har därmed 19 professorer rekryterats. Av dessa har 42 procent varit kvinnor.

ANSTÄLLNINGSFORMER

Av alla månadsavlönade anställningar vid Karlstads universitet 2018 var 87 procent tillsvidareanställningar och 13 procent tidsbegränsade anställningar. För undervisande och forskande personal var andelen

tillsvidareanställda 85 procent och för stödpersonal 90 procent. I underlaget ingår inte doktorandanställningar. Andelen tillsvidareanställningar har minskat med två procentenheter jämfört med 2017 och var 2018 densamma som 2016.

SJUKFRÅNVARO

Den totala sjukfrånvaron 2018 var 2,84 procent av de anställdas totala ordinarie arbetstid, vilket innebar en minskning av sjukfrånvaron med 0,03 procentenheter jämfört med 2017.

Sjukfrånvaron var, precis som tidigare, väsentligt högre bland kvinnor än bland män. År 2018 hade kvinnor en sjukfrånvaro motsvarande 3,70 procent av tillgänglig arbetstid, medan män hade en sjukfrånvaro motsvarande 1,75 procent av tillgänglig arbetstid.

Den åldersgrupp som hade högst andel sjukfrånvaro var gruppen 50 år och äldre, följt av åldersgruppen 30 till 49 år. I åldersgruppen 30 till 49 har sjukfrånvaron minskat något jämfört med 2017, medan den ökat i de övriga två åldersgrupperna.

Andelen långtidssjukfrånvaro av den totala sjukfrånvaron har minskat från 73 procent 2017 till 63 procent 2018. Långtidssjukfrånvaro är sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

Tabell 29: Nyanställda professorer 2017-2018. (Källa: Primula)

	ANTAL KVINNOR	ANTAL MÄN	TOTALT ANTAL	ANDEL KVINNOR
År 2017	6	7	13	46%
År 2018	2	4	6	33%
SUMMA	8	11	19	42%

Tabell 30: Andel tillsvidareanställningar av månadsavlönade 2016-2018. (Källa: Primula)

	2016			2017			2018		
	KVINNOR	MÄN	TOTALT	KVINNOR	MÄN	TOTALT	KVINNOR	MÄN	TOTALT
Undervisande & forskande personal	84%	85%	85%	86%	84%	85%	88%	82%	85%
Stödpersonal	92%	91%	92%	91%	93%	92%	90%	91%	90%
TOTALT (EXKL. DOKTORANDER)	88%	86%	87%	89%	88%	89%	89%	84%	87%

Tabell 31: Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid 2016-2018. (Källa: Arbetsgivarverket)

	2016	2017	2018
Totalt	2,90%	2,87%	2,84%
Kvinnor	3,92%	3,87%	3,70%
Män	1,60%	1,58%	1,75%
Anställda - 29 år	1,14%	1,43%	1,67%
Anställda 30 - 49 år	2,66%	2,89%	2,58%
Anställda 50 år -	3,36%	2,98%	3,22%
Andel långtidssjukfrånvaro *	72%	73%	63%

* Långtidssjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till total sjukfrånvaro.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Tillgång till rätt kompetens är avgörande för att utveckla verksamheten och nå uppsatta mål. Det är därför angeläget att universitetet kan rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kvalifikationer för lärosätets olika uppdrag.

REKRYTERA, ATTRAHERA OCH UTVECKLA KOMPETENS

I Karlstads universitets strategi och handlingsplan för rekrytering av lärare och forskare anges tre strategiska mål, med tillhörande delmål och aktiviteter. Innehållet i strategin har varit vägledande i rekryteringsarbetet under 2018.

Ett mål är att öka andelen disputerade lärare. Samtidigt finns behov av att anställa adjunkter, dels på grund av bristen på lektorer, dels för att praktisk yrkeserfarenhet och nära koppling till professionen är nödvändigt på vissa yrkesprogram.

Förutom att vara disputerad förväntas lärare och forskare som anställs ha internationella erfarenheter, pedagogisk skicklighet och personliga egenskaper som är lämpliga för anställningen. Under året har dessa krav förtydligats. Personliga egenskaper som är viktiga för anställningen har tydliggjorts och riktlinjer har kompletterats.

Meriteringsanställningarna har ökat under senare år, från 11 anställningar 2015 till 35 anställningar 2018, vilket skapar förutsättningar för långsiktig kompetensförsörjning för sektorn.

Ett annat mål är att effektivisera rekryteringsprocesserna och förkorta ledtiden med 20 procent. Detta ska uppnås genom bättre framförhållning och planering, reviderade anvisningar till sakkunniga, gallring innan utskick, tydligare bedömningskriterier, skärpta krav vid utlysning samt mer enhetliga arbetsformer vid anställnings- och befodringsutskotten.

Det ska vara attraktivt att söka anställning vid Karlstads universitet. Sökanden ska bli väl bemötta och få information under rekryteringsprocessens gång. Under 2018 har informationsmaterial till sökanden och presumtiva sökanden setts över, universitetets webbsida uppdaterats och ett inflyttarstöd med introduktionsaktiviteter initierats. Ett program för kollegial handledning implementerades under året för att skapa förutsättningar för nyanställda lärare och forskare att komma in i yrkesrollen och etablera sig på arbetsplatsen.

Universitetet har som mål att öka den internationella rekryteringen. Det ställer särskilda krav på rekryteringsprocess, anställningsförfarande och introduktion. De flesta anställningar som kräver doktorexamen annonserades i internationella webbkanaler, vilket genererade fler sökande från utlandet.

Som en del i internationaliseringsarbetet ges de högskolepedagogiska kurserna, forskarhand-

ledarkursen och introduktionsdagen med jämna mellanrum på engelska, liksom att annan relevant information finns att tillgå på engelska. Universitetet erbjuder även utländska medarbetare att delta i en kurs i svenska.

En vägledning vid anställning av internationella medarbetare har tagits fram som stöd till chefer och handläggare. Universitetet har erhållit certifiering hos Migrationsverket, vilket förenklar processerna i samband med rekrytering av internationella medarbetare.

Karlstads universitet är anslutet till nätverket Euraxess, som stödjer och underlättar forskarbilitet, karriärutveckling och forskarutbyte inom och utanför Europa. Universitetet arbetar med en ansökan om utmärkelsen HR Excellence in Research Award. Denna ges till organisationer som följer den europeiska stadgan för forskare och riktlinjerna för rekrytering av forskare.

KOMPETENSPLANERING

Systematiska analyser av kompetensbehovet är nödvändiga för en strategisk kompetensförsörjning. I universitetets rekryteringsstrategi anges att institutioner, avdelningar, centrumbildningar och forskningsmiljöer årligen ska ta fram kompetensförsörjningsplaner. Planerna ska utgå från verksamhetens mål och innehålla en analys av behovet på kort och lång sikt.

I planerna, som har ett femårsperspektiv, framgår pensionsavgångar, ålders- och könsfördelning, beföring och kompetensgap. Problemen med att öka andelen disputerade framgår liksom svårigheten att rekrytera i god tid.

Ett antal områden har under en längre tid uppmärksamats som särskilt svårrekryterade. Detta gäller dels professionsprogrammen, där universitetets lärare förväntas ha både yrkesexamen och doktorexamen, dels inom det ämnesdidaktiska området. Särskilda satsningar har genomförts inom lärarutbildningarna där ett antal adjunkter med lärarexamen anställts för att parallellt med sin tjänst bedriva forskarstudier på 50 procent.

Att kontinuerligt arbeta för en god och gynnsam arbetsmiljö är nödvändiga förutsättningar för långsiktig kompetensförsörjning. Under 2018 reviderades arbetsmiljökommitténs sammansättning. Den består nu av universitetets ledning på central- och fakultetsnivå, tillsammans med skyddsombud, fackliga företrädare, studentkårsrepresentanter och verkstäl-

lande handläggare från personalavdelningen. Arbetsmiljökommitténs ansvarsområde har utökats till att även gälla områdena jämställdhet och lika villkor.

En utredning om institutionernas ledningsfunktioner genomfördes under 2018. Tidigare utvärderingar och dialoger har visat att prefekter har begränsade förutsättningar att utföra sitt arbete i enlighet med uppdraget, inte minst gällande strategiskt utvecklingsarbete, arbetsmiljö- och personalfrågor. Utredningen visar på ett behov av utökat administrativt stöd till prefekterna och respektive avdelningschef har i uppdrag att se över hur stödet ska kunna utvecklas inom befintliga resurser.

PEDAGOGISK UTVECKLING OCH MERITERING

Enligt den strategiska planen ska lärare vid Karlstads universitet vara goda pedagoger och ha god tillgång till pedagogisk kompetensutveckling. Under 2018 har 19 personer genomfört kursen "Att undervisa på universitet 1", 21 personer har genomfört "Att undervisa på universitet 2" och 25 personer har genomfört "Forskarhandledning för licentiander och doktorander". Tre valideringsseminarier har genomförts där sex deltagare fick sin kunskap och kompetens motsvarande den behörighetsgivande högskolepedagogiska utbildningen prövad och godkänd.

I september 2018 genomfördes den årliga pedagogiska konferensen om undervisning och examination. Årets tema, jämställdhetsintegrering av utbildning, lockade 90 deltagare. Under året publicerades två nummer i rapportserien "Utveckling av undervisning och examination i högre utbildning", där lärare och personal med undervisningsuppdrag får möjlighet till högskolepedagogisk meritering genom publicering.

Under 2018 har två lärare blivit utnämnda till meriterad i undervisning och examination i ämne eller ämnesområde.

LEDARUTVECKLING

Ett gott ledarskap är en förutsättning för gott medarbetarskap, god arbetsmiljö, gynnsam kompetensförsörjning och effektiv verksamhet. I syfte att öka kompetensen och tryggheten i ledaruppdraget har samtliga chefer, cirka 50 personer, under 2018 deltagit i ett ledarutvecklingsprogram fördelat över åtta arbetsdagar.

Samtliga universitetets chefer har dessutom erbjudits utbildningsdagar inom områdena missbruk och riskbruk av alkohol och droger, agera som chef i konflikter samt genus och jämställdhet relaterat till arbetsmiljö, värdegrund och bemötande.

Ledarskapsutveckling sker också på individnivå genom coachningssamtal, mentorsutbyte samt deltagande i externa utbildningar. Samtliga studierektorer deltog i utbildningsinsatser 2017 och i samband med det bildades ett studierektorsnätverk som under 2018 har träffats kontinuerligt.

INTERNATIONALISERINGSINSATSER

Under 2018 har Karlstads universitet gjort satsningar med syfte att synliggöra och uppfylla mål för internationalisering. Avsikten är ökad global förståelse inom såväl utbildnings- som forskningsverksamheten. Under året har 14 av lärosätets lärare och forskare, 7 kvinnor och 7 män, haft internationella undervisningsuppdrag.

I syfte att stödja internationaliseringsarbetet satsar universitetet på kompetensutveckling av administrativ personal. Under 2018 deltog 34 personer, 26 kvinnor och 8 män, i språkutbildning i England. Deltagarna var från IT-avdelningen, avdelningen för ekonomi och planering, personalavdelningen samt avdelningen för lednings- och studentstöd. Därutöver har 15 av universitetets medarbetare, 12 kvinnor och 3 män, under 2018 deltagit i administrativa utbyten med andra lärosäten inom och utanför Europa.

UTVECKLING AV GEMENSAMMA STÖDFUNKTIONER

Effektivt administrativt och tekniskt stöd med hög kvalitet är en förutsättning för utbildnings- och forskningsverksamheterna. Med utgångspunkt i den översyn av administrativt stöd som genomfördes 2017 har en forskningsadministrativ styrgrupp tillsatts och en handlingsplan för forskningsadministrativt stöd tagits fram.

Under 2018 har styrdokument som är relaterade till forskningsverksamheten uppdaterats, seminarier med fokus på forskningsstöd genomförts och nyanställda forskare och doktorander erbjudits en utökad introduktion med fokus på forskningsstöd.

Grants & Innovation Office ger kvalificerat stöd till forskare. Förutom expertrådgivning finns även ett särskilt kompetensutvecklingsprogram som erbjuds alla forskare på lärosätet. Programmet erbjuds i ett standardformat men även i form av skräddarsydda seminarier till forskargrupper utifrån deras behov och utmaningar. Den digitala handboken, Research Handbook, har under 2018 utvecklats med bland annat processkartor för forskningsansökningar.

Under 2018 har universitetet bytt studiedokumentationssystem till Ladok3. Dessutom har universitetet gått över till en ny lärplattform, Canvas. Övergångarna har medfört ökad arbetsbelastning för såväl lärare och administratörer som för de stödfunktioner som bistått i utvecklingsarbetet. Bägge systemen kommer på sikt att effektivisera och kvalitetssäkra de utbildningsadministrativa processerna.

EU-förordningen General Data Protection Regulation, GDPR, trädde i kraft i maj 2018, vilket påverkat universitetets verksamheter. Informations- och utbildningsinsatser, granskning av befintliga system och ett genomgripande utvecklingsarbete har pågått under året. I en internrevisionsrapport i juni 2018 konstaterades att arbetet för att klara dataskyddsförordningens krav bedöms hålla en god kvalitet och genomförs på ett strukturerat sätt.

JÄMSTÄLLDHET OCH LIKA VILLKOR

Karlstads universitet har liksom övriga statliga lärosäten i uppdrag att jämställdhetsintegrera verksamheten med syfte att bidra till att uppfylla de jämställdhetspolitiska målen samt att arbeta med lika villkor utifrån diskrimineringslagen, arbetsmiljölagen och statens gemensamma värdegrund.

HANDLINGSPLAN FÖR JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING

Karlstads universitets handlingsplan för jämställdhetsintegrering innehåller delmål och aktiviteter fördelade på fyra områden: utbildningens villkor, forskningens villkor, ledarskap och stödprocesser samt reglering och övergripande styrning.

De totalt 69 delmålen och aktiviteterna är tidsmässigt rangordnade i tre grupper: de som ska vara igång och till stor del genomförda 2018, de som ska vara igång och till stor del genomförda 2019 samt de som ska vara igång innan utgången av 2019.

Handlingsplanen lyfter såväl kvantitativa som kvalitativa aspekter av jämställdhet, vilket innebär att flera av delmålen förutsätter ett kontinuerligt arbete gällande förhållningssätt, bemötande, könsrelaterade förväntningar och förutsättningar.

Universitetets arbete med jämställdhetsintegrering leds av en projektledare med erfarenhet av undervisning, forskning, administration, ledarskap och organisationsutveckling. Till stöd har projektledaren en operativ grupp bestående av en professor i arbetsvetenskap, universitetets planeringschef samt en specialistresurs inom genusområdet. Som samordnande funktion finns även en referensgrupp bestående av representanter med ledande funktioner från olika delar av organisationen.

GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER UNDER ÅRET

Under 2018 har universitetets samtliga institutioner, avdelningar och enheter fått information och föreläsningar om genus, jämställdhet, jämställdhetsintegrering, normer och normkritik samt om innehållet i handlingsplanen.

Året har innefattat ett stort antal aktiviteter. Seminaries om normkritik och jämställdhetsintegrering genomfördes med chefer, ledningsgrupper, institutioner och avdelningar. En introduktionsutbildning i jämställda möten hölls vid några institutioner. Kunskap om genus och jämställdhet har implementerats i de högskolepedagogiska kurserna, i forskarhandledarkursen och i universitetets ledarutvecklingsprogram. Riktade insatser har genomförts för chefer och anställda vid personalavdelningen med fokus på jämställdhet relaterat till rekrytering, arbetsmiljö, värdegrund och bemötande.

Som ett led i det gemensamma jämställdhetsarbetet vid universitetet har studentkåren utbildat sina representanter i genus, jämställdhet och normkritik. De beaktar även könsfördelning i samband med representation i olika organ. Universitetet gjorde en särskild satsning att i samband med terminsstarter informera studenter om universitetets värdegrund och arbete med lika villkor.

Under 2018 har samtliga lärarutbildningsprogram genomlysts utifrån i vilken omfattning genus, normer och jämställdhet finns i utbildningsplaner, kursplaner och examensmål samt hur detta kommer till uttryck i undervisningssituationen. Även yrkesprogrammen mot sjuksköterska, specialistsjuksköterska, psykolog och socionom har granskats under året. Utifrån erfarenheterna i rapporten har ett förändringsarbete påbörjats med bland annat utbildning i genus och normkritik för lärarutbildare samt utveckling av innehåll i kurs- och utbildningsplaner.

På universitetets pedagogiska konferens 2018 behandlades jämställdhetsintegrering av utbildningar. Lärarutbildningarna, sjuksköterskeprogrammet, specialistsjuksköterskeprogrammen och personal- och arbetslivsprogrammet presenterade då hur de arbetat med frågor som rör genus och jämställdhet.

Centrala styrdokument har granskats ur ett jämställdhetsperspektiv för att uppnå jämställda förutsättningar för forskning, meritering och karriärvägar. Ett arbete med att identifiera eventuella ojämställdheter relaterat till tjänsteplanering har påbörjats för att uppnå likvärdiga förutsättningar för lärare och forskare att meritera sig. Könsfördelning beaktas vid sammansättning av rådgivande och beslutande organ. Riktlinjer till sakkunniga, samt till anställnings- och befordringsutskotten, är under revidering.

Under 2018 har ett doktorandprojekt inletts med fokus på hur administrativt stöd efterfrågas, ges och tas utifrån genus och funktion.

En podcastserie med titeln "Från ord till handling – jämställdhet i akademien" har spelats in. Serien består av sju avsnitt med medverkande lärare och forskare från universitetet. Avsnitten kan användas av både grupper och enskilda för att öka den egna kompetensen och som ett underlag till diskussioner i det fortsatta arbetet med jämställdhetsintegrering av

verksamheten. Avsnitten behandlar bland annat universitetets manliga historia, kvinnor och teknik, våld i nära relationer, normkritisk pedagogik, kön, makt och arbetsdelning samt jämställdhetsintegrering i offentliga organisationer.

LIKA VILLKOR

Universitet och högskolor har i uppdrag att synliggöra sitt förebyggande och främjande arbete för att motverka sexuella trakasserier.

Vid Karlstads universitet råder nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling. Samtliga medarbetare och studenter förväntas bidra till ett arbets- och studiemiljöklimat som är inkluderande, präglat av respekt och uppmuntran och som utgår från statens gemensamma värdegrund.

År 2018 har präglats av diskussioner och insatser relaterade till metoo-rörelsen. Representanter från lärosätet har deltagit i regionala och nationella informations-, utbildnings- och utvecklingsinsatser med fokus på sexuella trakasserier.

Universitetets åtgärdsprogram, "Program, riktlinjer och rutiner vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling", har reviderats. Detta har använts i syfte att sprida kunskap, uppmuntra till att anmäla och informera om anmälningsvägar. Dess-

utom visar den hur en utredning går till samt vilka åtgärder universitetet kan ta till för att kränkande situationer ska upphöra. Åtgärdsprogrammet, som riktar sig till både anställda och studenter, har också varit ett stöd i samband med utredningar.

Lärosätet var även medarrangör vid Sveriges universitets- och högskoleförbunds arbetsgivar dag om jämställdhet och tillit i akademien.

JÄMSTÄLLDHET VID FÖRDELNING AV FORSKNINGSMEDEL

Enligt regleringsbrev ska universitet och högskolor i årsredovisningen redovisa hur jämställdhet beaktas vid fördelning av forskningsmedel.

Karlstads universitet använder inte kön som fördelningsfaktor på någon nivå vid fördelning av forskningsmedel. Däremot resulterar de gällande fördelningssystemen i ett utfall som skulle kunna redovisas på kvinnor respektive män.

Under 2018 genomfördes uppföljningar av den faktiska kostnadsfördelningen av forskningsanslag mellan kvinnor och män. De visade att kvinnor som grupp volymmässigt utgör en större andel av forskningsverksamheten än andelen av kostnader.

Under hösten 2018 inleddes en översyn av fördelningssystemet för forskningsanslag på lärosätetsnivå. Översynen ska vara klar under 2019 och förslagen kommer att prövas ur ett jämställdhetsperspektiv.

EKONOMI

EKONOMISK REDOVISNING

Karlstads universitet uppvisade en kapitalförändring på 36,2 (7,1) miljoner kronor för kalenderåret 2018. I resultatet ingick ett överskott från helägda företag med 8,0 (1,1) miljoner kronor.

VERKSAMHETENS RESULTAT

Universitetets verksamhet redovisade ett överskott på 28,1 (6,0) miljoner kronor. Överskottet kan förklaras av ökade anslag och externa intäkter som inte följts av kostnadsökningar i samma utsträckning.

VERKSAMHETENS INTÄKTER

Universitetets totala intäkter var 1 165,2 (1 108,7) miljoner kronor. Det var en ökning med 56,5 miljoner kronor jämfört med 2017.

Anslagsintäkterna ökade med 41,2 miljoner kronor, medan övriga intäktsposter ökade med sammanlagt 15,3 miljoner kronor.

Både utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och forskarutbildning visade en ökning av bidragsintäkterna till följd av flera nya projekt. Avgiftsintäkternas minskning återfanns inom uppdragsforskning.

VERKSAMHETENS KOSTNADER

Verksamhetens totala kostnader uppgick till 1 137,1 (1 102,7) miljoner kronor, en ökning med 34,4 miljoner kronor.

Personalkostnaderna ökade med 26,0 miljoner kronor. Orsaken var fler anställda, och effekter av lönerevision.

Universitetets lokalkostnader ökade med 1,7 miljoner kronor. Huvudorsakerna var indexuppräkning av hyror och ökad elkostnad.

Driftkostnaderna ökade med 5,6 miljoner kronor. Avskrivningskostnaderna ökade med 1,7 miljoner kronor till följd av investeringar i forskningsutrustning och lokalanpassningar.

Finansiella kostnader minskade, vilket berodde på lägre valutakursdifferenser i projekt finansierade med utländsk valuta.

INTÄKTER, KOSTNADER OCH VERKSAMHETSUTFALL PER OMRÅDE

Kapitalförändringen för utbildningsverksamheterna var 34,4 (7,6) miljoner kronor, och inkluderade ett överskott motsvarande 8,0 (1,1) miljoner kronor från helägda företag. Utbildningsverksamhetens överskott var en följd av ökade anslag samtidigt som studentvolymerna och kostnader inte ökade i samma omfattning.

Tabell 32: Resultaträkning 2014-2018, TKR. (Källa: Raindance)

	2014	2015	2016	2017	2018
Intäkter					
Anslag	780 602	804 349	836 258	858 595	899 842
Avgifter	77 900	81 260	86 890	87 279	84 152
Bidrag	146 048	142 133	150 247	162 191	180 090
Finansiella intäkter	1 276	1 229	629	666	1 156
SUMMA INTÄKTER	1 005 826	1 028 971	1 074 024	1 108 731	1 165 240
Kostnader					
Personal	701 772	736 707	765 962	797 879	823 843
Lokaler	126 345	122 099	122 346	119 871	121 572
Övrig drift	143 328	146 023	158 203	158 298	163 871
Finansiella kostnader	603	942	1 348	2 293	1 792
Avskrivningar	26 828	23 386	23 228	24 371	26 038
SUMMA KOSTNADER	998 876	1 029 157	1 071 087	1 102 712	1 137 116
Verksamhetsutfall	6 950	-186	2 937	6 019	28 124
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	3 185	210	3 692	1 068	8 030
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	10 135	24	6 629	7 087	36 154

Området forskning och utbildning på forskarnivå uppvisade 2018 ett överskott på 1,7 (-0,5) miljoner kronor. Forskningsverksamhetens överskott berodde på ökade intäkter samtidigt som universitetet inte lyckades rekrytera personal i planerad utsträckning.

TOTALA KOSTNADER FÖR LOKALER

Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF, har enats om att enhetligt redovisa alla kostnader och intäkter kopplade till lokaler. Syftet är att få jämförbarhet mellan lärosäten och fånga den totala kostnaden för lokaler. I uppgifterna ingår poster som bokförs under andra rubriker i resultaträkningen, exempelvis lokalvård i egen regi, kostnader för ombyggnationer och intäkter från externa hyresgäster.

Karlstads universitets totala kostnader för lokaler uppgick 2018 enligt denna definition till 140,4 (137,9) miljoner kronor.

Indexuppräknings ökade lokalhyran mellan 2017 och 2018. Mediakostnaden blev 1,0 miljoner kronor högre, vilket till största delen berodde på en

återbetalning under 2017. Kostnaderna för lokalvård och lokaltillbehör minskade, samtidigt som övriga kostnadsposter ökade något. Intäkter från externa hyresgäster ökade med 0,5 miljoner kronor.

REDOVISNING AV MYNDIGHETSKAPITAL EXKLUSIVE STATSKAPITAL

Karlstads universitets samlade myndighetskapital uppgick 2018 till 177,3 (141,2) miljoner kronor. I relation till universitetets verksamhetskostnader utgjorde myndighetskapitalet 16 procent.

Överskotten från tidigare år kommer enligt planen de närmaste åren att återinvesteras i verksamheten genom satsningar på strategiskt viktiga områden, bland annat finansiering av starka grupper inom forskningen.

KAPITALFÖRÄNDRING PER OMRÅDE

Kapitalförändringen 2018 innebar att området utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökade sin andel av det totala myndighetskapitalet från 55

Tabell 33: Intäkter, kostnader och verksamhetsutfall per område 2018, TKR. (Källa: Raindance)

	UTBILDNING PÅ GRUND- OCH AVANCERAD NIVÅ	UPPDRAGS- UTBILDNING	SUMMA UTBILDNING PÅ GRUND- OCH AVANCERAD NIVÅ	FORSK- NING/ UTBILDNING PÅ FORS- KARNIVÅ	UPPDRAGS- FORSKNING	SUMMA FORSK- NING/ UTBILDNING PÅ FORS- KARNIVÅ	SUMMA TOTALT
Intäkter	714 778	56 885	771 663	384 140	9 437	393 577	1 165 240
Kostnader	688 166	57 114	745 280	382 412	9 424	391 836	1 137 116
Verksamhetsutfall	26 612	-229	26 383	1 728	13	1 741	28 124
Resultat från andelar i hel- och delägda företag		8 030	8 030			0	8 030
Årets kapitalförändring	26 612	7 801	34 413	1 728	13	1 741	36 154

Tabell 34: Lokalkostnader enligt SUHF:s definition, TKR. (Källa: Raindance)

	2014	2015	2016	2017	2018
Lokalhyra	121 284	117 515	115 753	113 997	115 620
Mediakostnad (el och fjärrvärme)	4 776	3 718	4 944	3 419	4 432
Reparationer och underhåll	993	1 575	1 786	1 078	1 412
Avskrivningar	7 555	7 454	7 625	7 997	8 048
Lokalvård	10 568	10 977	11 370	11 614	11 542
Bevakning	1 338	1 359	1 429	1 486	1 569
Larm och skalskydd	543	484	455	479	612
Lokaltillbehör	599	307	442	518	439
Kostnad egna fastigheter	0	0	0	0	0
Intäkter extern hyresgäst	-2 642	-2 731	-2 949	-2 731	-3 232
TOTALA KOSTNADER FÖR LOKALER	145 014	140 657	140 855	137 856	140 441

Not. Siffrorna för 2014-2015 har i ÅR 2016 justerats avseende boende för internationellt studentutbyte.

procent till 63 procent, medan området forskning och forskarutbildning minskade sin andel från 45 procent till 37 procent.

Det ackumulerade myndighetskapitalet för uppdragsutbildning utgjorde 1,0 procent, exklusive andelar för dotterbolag, av omsättningen för verksamhetsgrenen. Det ackumulerade myndighetskapitalet för uppdragsforskning var 1,6 procent av omsättningen för verksamhetsgrenen.

OFÖRBRUKADE BIDRAG

Universitetets oförbrukade bidrag uppgick till 120,8 (95,1) miljoner kronor. Ökningen på 25,7 miljoner kronor hörde huvudsakligen till forskningsprojekt.

AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET

Statliga universitet och högskolor får bedriva vissa verksamheter mot avgift och disponera avgiftsin-

komsterna. Avgiftstabellen redovisar intäkter för avgiftsbelagd verksamhet enligt återrapporteringskrav i regleringsbrevet.

I redovisningen ingår inte avgifter som tagits ut enligt § 4 i avgiftsförordningen, som exempelvis intäkter av lokalförhyrning, resurssamordning mellan myndigheter, konferenser och seminarier samt försäljning av kompendier.

UPPHANDLING

Karlstads universitet har, vid upphandlingar över gällande tröskelvärden, rutinmässigt genomfört behövlighetsprövning utifrån riskindikatorer kopplade till bransch eller yrkeskategori. Under 2018 har detta inte resulterat i att arbetsrättsliga villkor enligt lagen (2016:114) om offentlig upphandling 17 kap, 2-5 §§ ställts vid upphandling.

Tabell 35: Redovisning av myndighetskapital 2014-2018, TKR. (Källa: Raindance)

	2014	2015	2016	2017	2018
A. Ackumulerat över- eller underskott (årets och balanserad kapitalförändring)	127 474	127 498	134 065	141 152	177 306
B. Årets totala kostnader	998 876	1 029 157	1 071 087	1 102 712	1 137 116
A i procent av B	13%	12%	12%	13%	16%

Tabell 36: Kapitalförändring per område, TKR. (Källa: Raindance)

VERKSAMHET	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	59 706	26 612	86 318
Uppdragsverksamhet	18 349	7 801	26 150
SUMMA	78 055	34 413	112 468
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Forskning och utbildning på forskarnivå	62 618	1 728	64 346
Uppdragsforskning	479	13	492
SUMMA	63 097	1 741	64 838

Tabell 37: Oförbrukade bidrag 2014-2018, TKR. (Källa: Raindance)

	2014	2015	2016	2017	2018
Oförbrukade bidrag	104 793	102 189	94 935	95 099	120 808

Tabell 38: Avgiftsbelagd verksamhet år 2018 där intäkterna disponeras, TKR. (Källa: Raindance)

VERKSAMHET	ÖVER-/UNDER-SKOTT TOM 2016	ÖVER-/UNDER-SKOTT 2017	INTÄKTER	KOSTNADER	ÖVER-/UNDER-SKOTT 2018	ACK ÖVER-/UNDERSKOTT UTGÅENDE 2018
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå						
Beställd utbildning	703	0	0	0	0	703
Yrkeshögskolan, KY m.m.						
Uppdragsutbildning *	752	45	55 162	55 391	-229	568
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter **			2 824	2 824	0	0
Övrigt			1 111	1 111	0	0
SUMMERING	1 455	45	59 097	59 326	-229	1 271
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	459	20	8 997	8 984	13	492
Övrigt			444	444	0	0
SUMMERING	459	20	9 441	9 428	13	492
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet	-1 293	-339	792	1 262	-470	-2 102
Upplåtande av bostadslägenhet-utbytesprogram och gästforskare						
Upplåtande av bostadslägenhetregeringsbeslut (U2010/4277/UH)						
Övrigt				0	0	0
SUMMERING	-1 293	-339	792	1 262	-470	-2 102

* Exkl. resultatandelar dotterföretag.

** Studieavgifternas storlek har beräknats mot bakgrund av kravet på full kostnadstäckning över tid och utgår ifrån regeringens tilldelning per utbildningsområde. Till detta tillkommer merkostnader för bland annat kommunikation, administration, urval och antagning samt hantering av studieavgifter.

Tabellen har påverkats mellan år 2017 och 2018 av ändrad redovisningsprincip gällande ersättning för administration som gjordes på uppdrag av Karlstads universitets uppdrags AB.

RESULTATRÄKNING

BELOPP ANGES I TUSEN KRONOR	NOT	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	899 842	858 595
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	84 152	87 279
Intäkter av bidrag	3	180 090	162 191
Finansiella intäkter	4	1 156	666
Summa intäkter		1 165 240	1 108 731
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-823 843	-797 879
Kostnader för lokaler		-121 572	-119 871
Övriga driftkostnader		-163 871	-158 298
Finansiella kostnader	6	-1 792	-2 293
Avskrivningar		-26 038	-24 371
Summa kostnader		-1 137 116	-1 102 712
Verksamhetsutfall		28 124	6 019
Resultat från andelar i hel- och delägda företag		8 030	1 068
Transfereringar			
Medel från statens budget för finansiering av bidrag	1	2 786	2 991
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag		12 455	12 749
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	8	4 977	1 777
Lämnade bidrag	9	-20 218	-17 517
Saldo		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	10	36 154	7 087

BALANSRÄKNING

BELOPP ANGES I TUSEN KRONOR	NOT	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	11		
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		9 040	9 628
Summa immateriella anläggningstillgångar		9 040	9 628
Materiella anläggningstillgångar	12		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		33 724	33 574
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		56 988	48 842
Pågående nyanläggning		135	16
Summa materiella anläggningstillgångar		90 847	82 432
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	13	29 879	21 849
Andra långfristiga värdepappersinnehav	14	2 055	2 238
Summa finansiella anläggningstillgångar		31 934	24 087
Varulager m.m.	15		
Varulager och förråd		586	583
Summa varulager m.m.		586	583
Kortfristiga fordringar	16		
Kundfordringar		11 779	12 107
Fordringar hos andra myndigheter	17	23 665	20 070
Övriga kortfristiga fordringar		214	214
Summa kortfristiga fordringar		35 658	32 391
Periodavgränsningsposter	18		
Förutbetalda kostnader		37 801	36 048
Upplupna bidragsintäkter		28 161	18 798
Övriga upplupna intäkter		2 439	3 990
Summa periodavgränsningsposter		68 401	58 836
Avräkning med statsverket	19	0	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	20	310 179	267 282
Kassa, bank m.m.	21	1 025	96
Summa kassa och bank		311 204	267 378
SUMMA TILLGÅNGAR		547 670	475 335

BELOPP ANGES I TUSEN KRONOR	NOT	2018-12-31	2017-12-31
Kapital och skulder			
Myndighetskapital	22		
Statskapital	23	5 263	5 263
Resultatandelar i hel- och delägda företag		16 849	15 781
Balanserad kapitalförändring		124 303	118 284
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		36 154	7 087
Summa myndighetskapital		182 569	146 415
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande	24	6 716	7 877
Övriga avsättningar	25	4 028	2 825
Summa avsättningar		10 744	10 702
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	26	78 772	79 222
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		28 115	26 653
Leverantörsskulder		39 260	31 653
Övriga kortfristiga skulder	27	19 025	18 055
Summa skulder m.m.		165 172	155 583
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	28	44 836	44 373
Oförbrukade bidrag	29, 30	120 808	95 099
Övriga förutbetalda intäkter	31	23 541	23 163
Summa periodavgränsningsposter		189 185	162 635
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		547 670	475 335

ANSVARSFÖRBINDELSER

BELOPP ANGES I TUSEN KRONOR	NOT	2018-12-31	2017-12-31
Övriga ansvarsförbindelser	32	100	200
SUMMA ANSVARSFÖRBINDELSER		100	200

ANSLAGSREDOVISNING

ANSLAG (TUSEN KRONOR) UTBILDNING OCH UNIVERSITETSFORSKNING	INGÅENDE ÖVERFÖRT BELOPP	ÅRETS TILLDELNING ENLIGT RB	OM- DISPONERAT ANSLAG	TOTALT DISPONIBELT BELOPP	UTGIFTER	UTGÅENDE ÖVERFÖRT BELOPP
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå 16:02:021 Takbelopp (ram) 16:02:021:001		664 465		664 465	664 465	0
Forskning och utbildning på forskarnivå 16:02:022 Basresurs (ram) 16:02:022:004		238 163		238 163	238 163	0
SUMMA ANSLAG	0	902 628	0	902 628	902 628	0

En närmare analys framgår i avsnitten Intäkter och kostnader för utbildning samt Redovisning av utbildningsuppdraget.

REDOVISNING AV TAKBELOPP

Utfall avseende perioden 2018-01-01 – 2018-12-31.

Summan "Utfall total ersättning" avser den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Tabell 1: Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR).

UTBILDNINGSSOMRÅDE	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättning TKR	HPR Ersättning TKR	Utfall total ersättning TKR
Humaniora	1 038	706	33 088	14 662	47 749
Teologi					
Juridik	113	85	3 601	1 759	5 359
Samhällsvetenskap	2 349	2 063	74 889	42 870	117 759
Naturvetenskap	1 118	853	60 794	39 096	99 890
Teknik	1 415	1 216	76 920	55 756	132 676
Farmaci					
Vård	766	718	44 263	35 942	80 205
Odontologi					
Medicin	286	276	18 446	21 716	40 162
Undervisning	622	584	24 114	23 724	47 838
Verksamhetsförlagd utb.	258	246	14 186	13 143	27 329
Övrigt	124	118	5 411	4 193	9 604
Design					
Konst					
Musik	140	140	18 608	11 765	30 373
Opera					
Teater					
Media					
Dans					
Idrott	35	33	3 927	1 691	5 618
SUMMA	8 263	7 038	378 245	266 317	644 562
Takbelopp (TKR)					664 465
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (TKR)					0
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (TKR)					19 903

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 242 inom musik. Högst får 140 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet naturvetenskap.

Tabell 2: Beräkning av anslagssparande och överproduktion (TKR).

BERÄKNING AV ANSLAGSSPARANDE OCH ÖVERPRODUKTION	
A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp	664 465
+ Ev. ingående anslagssparande	0
SUMMA (A)	664 465
B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	949
Utfall total ersättning enligt tabell 1	644 562
+ Ev. ingående överproduktion	63 450
SUMMA (B)	708 962
SUMMA (A-B) ¹	-44 497
¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan.	
Negativ summa förs till tabell över överproduktionen nedan.	

TABELL. ANSLAGSSPARANDE	
Totalt utgående anslagssparande (A-B)	
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	
UTGÅENDE ANSLAGSSPARANDE	0

TABELL. ÖVERPRODUKTION	
Total utgående överproduktion	44 497
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²	0
UTGÅENDE ÖVERPRODUKTION	44 497

² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

KOMMENTARER OM REDOVISNING AV TAKBELOPP

I februari 2018 införde Karlstads universitet en ny version av studiedokumentationssystemet Ladok. Det nya systemet, kallat Ladok3, innebär bland annat en förändrad princip för lärosätenas beräkning av antalet helårsstudenter.

I tidigare versioner av Ladok motsvarade en helårsstudent alltid 40 veckors heltidsstudier. Kurstillfällena som pågick över ett kalenderårsskifte periodiserades med hjälp av en lokal schablonfördelning. Karlstads universitet använde över tid alltid samma proportioner i denna schablonfördelning.

I Ladok3 sker beräkningen matematiskt av helårsstudent per kurstillfälle och dag. Varje dag som ett kurstillfälle pågår tillförs en jämn andel av registreringarnas totala helårsstudentsvärde. Redovisningen av antalet helårsstudenter under ett kalenderår kommer därmed att vara beroende av antal avräkningsbara dagar under respektive år och hur många dagar respektive kurstillfälle pågår.

Införandet av Ladok3 har, i och med ovan förda resonemang, inverkan på anslagsredovisningen 2018. Detta eftersom de olika Ladok-versionerna gav olika resultat för hur stor del av höstterminen 2017 som blivit avräknad i årsredovisningen för 2017.

Karlstads universitet har valt att vid anslagsredovisning 2018 ta hänsyn till den periodisering som tidigare gjorts i samband med anslagsredovisning 2017. Detta för att inte helårsstudenter som hör till höstterminen 2017 ska dubbelräknas.

Om enbart Ladok3 använts hade bytet av beräkningsprincip medfört att 172 helårsstudenter skulle ha avräknats såväl 2017 som 2018. Värdet på denna dubbelräkning hade uppgått till 7,6 miljoner kronor.

Genom att kombinera de två olika beräkningsprinciperna bedömer Karlstads universitet att anslagsavräkningen 2018 blir rättvisande.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, förordning (2000:606) om myndigheters bokföring, anslagsförordning (2011:223) samt förordning (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Fordringar tas upp till de belopp de beräknas inflyta. Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Skulder tas upp till de belopp som är säkra enligt faktura, avtal eller motsvarande underlag.

Från och med december 2010 sker i huvudsak all nyanskaffning av persondatorer genom operationell leasing på tre år. Tidigare inköptes persondatorerna och aktiverades som anläggningstillgångar alternativt kostnadsfördes direkt, beroende av anskaffningsvärdet.

Tillgångar med ett anskaffningsvärde på 20 000 kronor eller mer och en livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar. Beloppsgränsen för anskaffningsvärdet, var år 2009 och tidigare 10 000 kronor.

Objekt som utgör en fungerande enhet vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till minst 20 000 kronor redovisas också som en anläggningstillgång. Även här var beloppsgränsen för anskaffningsvärdet år 2009 och tidigare 10 000 kronor. Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan, varvid linjär avskrivningsmetod tillämpas.

Utgifter för utveckling som är av väsentligt värde för myndighetens verksamhet under kommande år aktiveras som immateriell anläggningstillgång. Det samma gäller för licenser och programvaror och egenutvecklade IT-system.

Avskrivningstiden för immateriella anläggningstillgångar är fem år. Universitetet använder sig av nedanstående avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar.

Finansiella anläggningstillgångar värderas enligt kapitalandelsmetoden. Avsättningar för personals framtida särskilda pensionsersättningar och delpension värderas enligt anvisningar från Statens tjänstepensionsverk (SPV).

PROJEKTREDOVISNING

Externfinansierade pågående projekt redovisas så att intäkterna motsvarar de upparbetade kostnaderna under året. Erhållna medel som ännu inte har använts i verksamheten redovisas som förskott från uppdragsgivare alternativt oförbrukade bidrag i balansräkningen. För projekt som avslutats under året redovisas skillnaden mellan intäkter och kostnader som årets över-/underskott i resultaträkningen. Projekt där bidrag/ersättning ännu ej erhållits bokförs som upplupna intäkter under periodavgränsningar.

FÖRBÄTTRINGSUTGIFTER PÅ LOKALER

Under år 2001 beslutades att förbättringsutgifter på lokaler, som har ett bestående värde för verksamheten, ska aktiveras som anläggningstillgångar. Den förväntade brukstiden ska vara minst tre år och de nedlagda kostnaderna ska uppgå till lägst 100 000 kronor. Reparationer ska alltid kostnadsföras.

UNDANTAG I REGLERINGSBREVET FRÅN VISSA BESTÄMMELSER I FÖRORDNINGAR

I regleringsbrevet medges undantag från bestämmelser i förordningar enligt nedan;

- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om redovisning mot anslag enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för

Tabell 39: Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNG	AVSKRIVNINGSTID (ÅR)
Persondatorer	3
Övriga datorer	5
Maskiner och utrustning	5
Möbler	10
Fastighetsinventarier	10
Antika möbler	25

medel som utbetalas till lärosätenas räntekonto i Riksgäldskontoret ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgäldskontoret.

- Universitet och högskolor medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som outnyttjat takbelopp (anslags-sparande) till ett värde av högst tio procent av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av vissa väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt *bilaga 6 Väsentliga uppgifter*.
- Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av
 - låneram i Riksgäldskontoret uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
 - beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgäldskontoret.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.
- Universitet och högskolor medges undantag från 2 kap. 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar enligt följande. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statlig givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.
- Universitet och högskolor medges undantag från 25 a § andra och tredje styckena avgiftsförordningen (1992:191) om disponering av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet enligt följande. Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras. Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

NOTER

Alla belopp i notförteckningen anges i tusentals kronor.

NOT 1. INTÄKTER AV ANSLAG	2018	2017
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	661 937	632 505
Forskning och utbildning på forskarnivå	237 905	226 090
SUMMA INTÄKTER AV ANSLAG	899 842	858 595
Anslagsmedel för finansiering av bidrag	2 786	2 991
SUMMA UTGIFTER UNDER ANSLAG ENLIGT ANSLAGSREDOVISNING	902 628	861 586
Omfattningen utveckling analyseras närmare i avsnitten Intäkter och kostnader för utbildning samt Redovisning av utbildningsuppdraget.		

NOT 2. INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR	2018	2017
Uppdragsutbildning	55 164	54 215
Uppdragsforskning	8 961	13 052
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen (1992:191)	14 227	14 162
Fakturerade kostnader	1 589	2 061
Högskoleprovet	792	894
Studieavgifter studenter från tredje land	2 824	2 146
Sponsring	587	138
Realisationsvinst vid avyttring av anläggningstillgångar	8	611
SUMMA INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR	84 152	87 279

Specifikation uppdragsutbildning

Statliga myndigheter	36 315	38 183
Kommuner, landsting	7 995	5 132
Näringsliv	7 831	6 971
Svenska organisationer	2 495	3 868
Utländska företag och organisationer	528	61
SUMMA	55 164	54 215

Specifikation uppdragsforskning

Statliga myndigheter	5 750	9 834
Kommuner, landsting	629	929
Näringsliv	895	1 241
Svenska organisationer	806	798
Utländska företag och organisationer	881	250
SUMMA	8 961	13 052

Specifikation intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen

Konferenser, seminarier	4 052	3 480
Försäljning tjänster	3 350	4 073
Offentlig inköps- och resurssamordning	2 696	2 937
Uthyrning lokaler	2 933	2 516
Kompendieförsäljning	992	1 033
Uthyrning av utrustning och labbmiljöer	203	121
Övrigt	1	2
SUMMA	14 227	14 162

Varav tjänsteexport *

Studieavgifter studenter från tredje land	2 824	2 146
Övrig tjänsteexport	2 348	729
SUMMA	5 172	2 875

* I summa intäkter av avgifter och andra ersättningar ingår tjänsteexport med redovisade belopp.

NOT 3. INTÄKTER AV BIDRAG	2018	2017
Statliga myndigheter	95 922	84 956
Kommuner, landsting	12 190	11 710
KK-stiftelsen	31 001	26 885
Övriga svenska organisationer	23 172	17 572
Näringsliv	4 134	8 790
Utländska företag och organisationer	13 671	12 278
SUMMA	180 090	162 191
Omfattningens utveckling analyseras närmare i avsnitten Intäkter och kostnader för utbildning, Intäkter och kostnader för forskning och forskarutbildning samt Ekonomisk redovisning.		

NOT 4. FINANSIELLA INTÄKTER	2018	2017
Ränteintäkter Riksgäldskontoret	389	415
Orealiserad värdeökning finansiella instrument utomstatliga		121
Kursdifferens	680	52
Övriga ränteintäkter	87	78
SUMMA	1 156	666
Karlstads universitet innehar två fonder som förvaltas av Kammarkollegiet. Fondernas kapital är placerat i Kammarkollegiets ränte- och aktiekonsortium. Kapitalet används till stipendiemedel. Från och med räkenskapsåret 2015 ska fondernas andelar i ränte- och aktiekonsortium värderas till verkligt värde, vilket gör att en realiserad värdeförändring uppstår. Räntesatsen har under hela 2018 varit negativ hos Riksgäldskontoret. Ränteintäkterna har beräknats på lånen till anläggningstillgångar under 2018.		

NOT 5. KOSTNADER FÖR PERSONAL	2018	2017
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter m.m.	543 467	526 739
Varav arvode till styrelse, kommittéer och ej anställd personal	590	877
Omfattningens utveckling analyseras närmare i avsnittet Ekonomisk redovisning.		

NOT 6. FINANSIELLA KOSTNADER	2018	2017
Räntekostnader Riksgäldskontoret	1 307	1 225
Kursdifferens	321	1 042
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument utomstatliga	158	4
Övriga finansiella kostnader	6	22
SUMMA	1 792	2 293
Karlstads universitet innehar två fonder som förvaltas av Kammarkollegiet. Fondernas kapital är placerat i Kammarkollegiets ränte- och aktiekonsortium. Kapitalet används till stipendiemedel. Från och med räkenskapsåret 2015 ska fondernas andelar i ränte- och aktiekonsortium värderas till verkligt värde, vilket gör att en realiserad värdeförändring uppstår. Räntesatsen har under hela 2018 varit negativ hos Riksgäldskontoret. Räntekostnaden har beräknats på tillgodohavandet på räntekontot hos Riksgäldskontoret under 2018.		

NOT 7. TRANSFERERINGAR
Transfereringar är transaktioner av medel till extern part där universitetets egen verksamhet inte får någon direkt motprestation. Exempel på transfereringar inom universitetet är stipendier, resebidrag och utbildningsbidrag för kompletterande pedagogisk utbildning, samt i de fall universitetet agerar koordinator i ett projekt och betalar del av projektmedlen vidare till annan part i projektet.

NOT 8. ÖVRIGA ERHÅLLNA MEDEL FÖR FINANSIERING AV BIDRAG	2018	2017
Kommuner	404	712
KK-stiftelsen	1 032	655
Övriga svenska organisationer	3 292	262
Privatpersoner	98	77
Övriga	151	71
SUMMA	4 977	1 777

NOT 9. LÄMNAD E BIDRAG	2018	2017
Statliga myndigheter	-6 892	-3 442
Kommuner, landsting	-573	-712
Övriga svenska organisationer	-2 544	-2 942
Näringsliv	-3 484	-1 121
Privatpersoner	-5 905	-8 178
Utländska företag och organisationer	-820	-1 122
SUMMA	-20 218	-17 517

NOT 10. ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	2018	2017
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	34 413	7 584
Varav:		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	27 170	6 664
Bidragsfinansierad grundutbildning	-558	-193
Uppdragsutbildning	7 801	1 113
Forskning och utbildning på forskarnivå	1 741	-497
Varav:		
Forskning och utbildning på forskarnivå	2 020	473
Bidragsfinansierad forskning	-292	-990
Uppdragsforskning	13	20
SUMMA	36 154	7 087

NOT 11. IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2018	2017
IB anskaffningsvärde	18 677	17 359
Årets anskaffningar	2 320	3 343
Utrangeringar/försäljningar	-1 637	-2 025
SUMMA	19 360	18 677
IB ackumulerade avskrivningar	9 049	8 789
Årets avskrivningar	2 908	2 285
Utrangeringar/försäljningar	-1 637	-2 025
SUMMA	10 320	9 049
Restvärde	9 040	9 628

NOT 12. MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	Förbättringsutgifter annans fastighet		Maskiner/ inventarier		Pågående nyanläggningar	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
IB anskaffningsvärde	85 120	93 812	256 498	258 736	16	1 122
Årets anskaffningar	8 202	4 812	23 229	16 454	135	
Årets överföringar från pågående nyanläggningar				1 106		-1 106
Utrangeringar/försäljningar	-2 007	-13 504	-15 863	-19 798		
Omklassificering	16				-16	
SUMMA	91 331	85 120	263 864	256 498	135	16
IB ackumulerade avskrivningar	51 546	56 880	207 656	213 177		
Årets avskrivningar	8 048	7 997	15 082	14 089		
Utrangeringar/försäljningar	-1 987	-13 331	-15 862	-19 610		
SUMMA	57 607	51 546	206 876	207 656	0	0
Restvärde	33 724	33 574	56 988	48 842	135	16
Som pågående nyanläggning redovisas utgifter för projektering av kommande och pågående byggnationer.						

NOT 13. ANDELAR I HEL- OCH DELÄGDA FÖRETAG	2018	2017
Anskaffningsvärde	5 000	5 000
Bokfört värde andelar i hel- och delägda företag	29 879	21 849

År 2003 bildades Karlstads universitet Holding AB. Bolaget ägs till 100 procent av Karlstads universitet. 1 000 aktier finns i Karlstads universitet Holding AB (556636-7164) à nominellt värde 100 kronor styck.

NOT 14. ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV	UB Verkligt värde	Varav realiserade värdeförändringar
Räntekonsortiet	284	-18
Svenska aktiekonsortiet	1 282	619
Utländska aktieindexkonsortiet	489	275
SUMMA	2 055	876
Karlstads universitet innehar två fonder som förvaltas av Kammarkollegiet. Fondernas kapital är placerat i Kammarkollegiets ränte- och aktiekonsortium. Kapitalet används till stipendiemedel. Från och med räkenskapsåret 2015 ska fondernas andelar i ränte- och aktiekonsortium värderas till verkligt värde, vilket gör att en realiserad värdeförändring uppstår.		

NOT 15. VARULAGER	2018	2017
Varulager m.m.	586	583
Varulagret består av tryckerimaterial och produkter för försäljning i universitetets välkomstcenter.		

NOT 16. KORTFRISTIGA FORDRINGAR
Posten "Kortfristiga fordringar" avser, förutom mervärdesskattefordran, främst fakturor utställda till kunder där betalning ännu ej erhållits.

NOT 17. FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER	2018	2017
Kundfordringar	9 398	7 212
Mervärdesskattefordran	14 267	12 858
SUMMA	23 665	20 070

NOT 18. PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER	2018	2017
Förutbetalda kostnader	37 801	36 048
Hyrer	29 268	28 528
Övrigt	8 533	7 520
Upplupna bidragsintäkter	28 161	18 798
Övriga upplupna bidragsintäkter, statliga	11 289	8 878
Övriga upplupna bidragsintäkter, övriga	16 872	9 920
Övriga upplupna intäkter	2 439	3 990
SUMMA	68 401	58 836

NOT 19. SPECIFIKATION AVRÄKNING MED STATSVERKET	2018	2017
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslaget	902 628	861 586
Anslagsmedel som tillförts räntekontot	-902 628	-861 586
Återbetalning av anslagsmedel		
SKULD AVSEENDE ANSLAG I RÄNTEBÄRANDE FLÖDE	0	0

NOT 20. BEHÅLLNING RÄNTEKONTO I RIKSGÄLDSKONTORET	2018	2017
Beviljad räntekontokredit	0	0
Lägsta saldo under året	214 721	197 688

NOT 21. KASSA, BANK M.M.	2018	2017
Bankmedel EU-medel	903	
Bankmedel donationsmedel	122	96
SUMMA	1 025	96

NOT 22. FÖRÄNDRING AV MYNDIGHETSKAPITALET							
	Stats-kapital	Resultat-andelar i hel- och delägda företag	Balanserad kapital-förändring anslags-finansierad verksamhet	Balanserad kapital-förändring avgifts-belagd verksamhet	Balanserad kapital-förändring bidrags-finansierad verksamhet	Kapital-förändring enligt resultat-räkning	Summa
Utgående balans 2017	5 263	15 781	110 653	1 914	5 717	7 087	146 415
Ingående balans 2018	5 263	15 781	110 653	1 914	5 717	7 087	146 415
Föregående års kapitalförändring		1 068	7 137	65	-1 183	-7 087	0
Årets kapitalförändring						36 154	36 154
Summa årets förändring	0	1 068	7 137	65	-1 183	29 067	36 154
UTGÅENDE BALANS 2018	5 263	16 849	117 790	1 979	4 534	36 154	182 569

Omfattningens utveckling analyseras närmare i avsnittet Ekonomisk redovisning.

NOT 23. STATSKAPITAL	2018	2017
Karlstads universitet Holding AB	5 000	5 000
Konstverk, två stensulpturer inköpta 2006	201	201
Konstverk, del av glasskulptur Kunskapens träd	62	62
SUMMA	5 263	5 263

Universitetet erhöll i december 2002 fem miljoner kronor från regeringen för bildande av holdingbolag.

Bolaget, Karlstads universitet Holding AB, bildades i januari 2003. Inget avkastningskrav finns på statskapitalet.

NOT 24. AVSÄTTNINGAR	2018	2017
Ingående avsättning	7 877	5 656
Årets pensionskostnad	1 166	4 997
Årets pensionsutbetalningar	-2 327	-2 776
UTGÅENDE AVSÄTTNING	6 716	7 877

Avser pensions- och delpensionsersättningar. Den sammanlagda framtida pensionsutbetalningen för dessa anställda redovisas i bokslutet som en skuld.

NOT 25. ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR	2018	2017
Ingående avsättning	2 825	2 830
Årets förändring	1 203	-5
UTGÅENDE AVSÄTTNING	4 028	2 825

Avser avsättning omställningsmedel.

NOT 26. LÅN RIKSGÄLDSKONTORET	2018	2017
IB skuld Riksgäldskontoret	79 222	82 904
Nya lån under året	22 380	18 729
Årets amorteringar	-22 830	-22 411
UTGÅENDE SKULD RIKSGÄLDSKONTORET	78 772	79 222
Beviljad låneram	99 000	100 000
Universitetet finansierar sina investeringar i anläggningstillgångar via lån hos Riksgäldskontoret.		

NOT 27. ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER	2018	2017
Innehållen skatt personal	15 309	14 678
Övriga kortfristiga skulder	2 813	3 377
EU koordinatorsmedel	903	
SUMMA	19 025	18 055

NOT 28. UPPLUPNA KOSTNADER	2018	2017
Upplupen semesterlöneskuld	19 201	17 577
Upplupna lönekostnader	8 096	10 374
Upplupna kostnader verksamhetsförlagd utbildning	7 227	6 566
Övriga upplupna kostnader	10 312	9 856
SUMMA	44 836	44 373

NOT 29. OFÖRBRUKADE BIDRAG	2018	2017
Statliga myndigheter	63 388	48 052
Övriga	57 420	47 047
SUMMA	120 808	95 099

NOT 30. FÖRBRUKNING OFÖRBRUKADE BIDRAG STATLIGA MYNDIGHETER	< 3 månad	3-12 månad	1-3 år	> 3 år	Summa
Förbrukning statliga oförbrukade bidrag	21 879	41 509			63 388
SUMMA	21 879	41 509	0	0	63 388

Noten har tagits fram i enlighet med HfR redovisningsråds rekommendation.
Metoden innebär en schablonberäkning av den genomsnittliga omsättningshastigheten/förbrukningstakten.
Förbrukningstakten för bidragsverksamhet med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär.

NOT 31. ÖVRIGA FÖRUTBETALDA INTÄKTER	2018	2017
Statliga myndigheter	14 586	15 125
Övriga	8 955	8 038
SUMMA	23 541	23 163

NOT 32. ANSVARSFÖRBINDELSER	2018	2017
Samarbetsavtal Karlstads Bostads AB	100	200
SUMMA	100	200

Karlstads Bostads AB förbinder sig att till utländska studenter inom utbytesprogram med andra länder tillhandahålla och hyra ut 150 rum. De rum som inte hyrs ut till studenter ska Karlstads universitet betala hyra för.
Avtalet med Karlstads Bostads AB har omförhandlats under 2017, vilket minskat vakanskostnaden för lägenheter som inte hyrts ut.

STYRELSENS ERSÄTTNINGAR OCH UPPDRAG

Utbetald ersättning till styrelseledamöter och ledande befattningshavare samt uppgifter om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller aktiebolag.

Tabell 40: Styrelsens ersättningar och uppdrag år 2018.

NAMN	PERIOD	ERSÄTTNING, KR	ANDRA UPPDRAG SOM STYRELSE- ELLER RÅDSLEDAMOT
Ordförande			
Karin Johansson	1801-1812	66 376	Ordförande, VS Visit Sweden AB Ordförande, HUI Research AB Ordförande, Svensk Handel Juridik AB
Rektor			
Johan Sterte	1801-1812	1 483 774	Ledamot, Arbetsgivarverket Ledamot, Insynsrådet vid Länsstyrelsen i Värmlands län Ordförande, Karlstads universitet Holding AB Ordförande, Karlstads universitets innovation AB Ledamot, Gemometrics AB
Företrädare för allmänna intressen			
Fredrik Almqvist	1801-1812	28 282	Ledamot, QureTech Bio AB Ledamot, Almquest Holding & Innovation AB
Anders Björn	1801-1812	28 282	Ledamot, Valmet S.p.A Ordförande, Valmet Pescia S.r.L Ledamot, Ransby konsult AB
Erik Engebretsen	1801-1812	28 188	Ledamot, Osiris eiendom Holding AS Ledamot, C J Hambro & CIE AS
Margaretha Fahlgren	1801-1812	28 376	Inga
Jan Gulliksen	1801-1812	28 376	Ledamot, Voksenåsen AS i Norge Ledamot, Gulliksen Consulting AB Expertmedlem i Digitaliseringsrådet Digital champion of Sweden Medlem i kunskapsrådet för Myndigheten för Delaktighet Medlem i vetenskapliga rådet för Myndigheten för Tillgängliga Medier
Sara Jons	1801-1812	28 188	Inga
Veronica Lamppa Lönnbro	1801-1812	28 376	Inga
Företrädare för verksamheten			
Margareta Friman	1801-1805	909 047	Inga
Susanne Tornhamre	1801-1812	708 649	Inga
Helén Williams	1805-1812	575 289	Ledamot, Wilconsulting AB
Claes Ugglå	1801-1812	768 260	Inga
Företrädare för studenterna			
Tilda Aronsson	1801-1807	18 482	Inga
Simon Asplund	1801-1807	14 188	Inga
Daniel Frisé	1807-1812	26 789	Ledamot, Kårhuset i Karlstad AB Ledamot, UHR:s tillträdesråd
Sebastian Hardin	1807-1812	27 388	Inga
Raul Ferrer Conill	1807-1812	409 366	Inga
Karin Lundkvist	1801-1807	480 720	Inga

Enligt förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag redovisas

1) alla skattepliktiga ersättningar och förmåner utbetalade av kau under 2018

2) uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag

PRESTATIONSMAÅTT

Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag skall universitetet redovisa sina prestationer. I detta avsnitt redovisas de prestationsmått som Karlstads universitet använt för beräkning av kostnader per prestation.

LÄROSÄTENAS INSTRUKTION

Enligt 3 kap 1 § i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheterna redovisa och kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och till vad regeringen, i förekommande fall, har angett i regleringsbrev eller annat beslut.

Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen ska vara uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Resultatredovisningen ska främst avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader.

MÅTT SOM RELATERAR PRESTATIONER TILL KOSTNADER

Under 2008/2009 initierades ett samarbete mellan Sveriges lärosäten i syfte att utveckla mått som beskriver kostnad per prestation. Ett resultat blev att utbildningsdepartementet beslutade att komplettera sammanställningen "Väsentliga uppgifter" med måtten:

- Kostnad per helårsstudent, exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning
- Kostnad per helårsprestation, exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning
- Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer
- Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation.

MÅTT SOM RELATERAR TILL SAMVERKAN

Prestationsmått inom samverkan tar sin utgångspunkt i att huvuduppgifterna för universitet och högskolor är utbildning och forskning och att samverkan därmed inte är en självständig uppgift utan förutsätter de två huvuduppgifterna.

I årsredovisningen har Karlstads universitet valt att redovisa följande mått relaterade till samverkan:

- Uppdragsutbildning: intäkter, redovisas i kapitel "Utbildning på grundnivå och avancerad nivå".
- Företagsdoktorander, redovisas i kapitel "Forskning och forskarutbildning".
- Uppdragsforskning: intäkter, redovisas i kapitel "Forskning och forskarutbildning".
- Antal utvärderade idéer från anställda respektive studenter, redovisas i kapitel "Forskning och forskarutbildning".
- Antal som sökt respektive erhållit verifieringsmedel, redovisas i kapitel "Forskning och forskarutbildning".
- Antal sökta respektive beviljade IPR/patent, redovisas i kapitel "Forskning och forskarutbildning".
- Antal idéer överlämnade till inkubatorer, redovisas i kapitel "Forskning och forskarutbildning".
- Antal nystartade bolag via anställda respektive studenter, redovisas i kapitel "Forskning och forskarutbildning".

**VÄSENTLIGA UPPGIFTER,
UNDERSKRIFTER M.M.**

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Karlstads universitet omfattas av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör de krav som framgår av myndighetsförordningen. I myndighetsförordningen anges bland annat att verksamheten ska bedrivas effektivt och enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen samt att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt.

INTERN STYRNING

Karlstads universitet har en övergripande arbetsordning för universitetet samt därtill separata arbetsordningar för styrelse, fakultetsnämnder, centrala stödfunktioner, centrum- och forumbildningar samt mindre nämnder och kommittéer. Arbetsordningarna beskriver uppdrag, sammansättning, ordningen för beredning och handläggning inför beslut, studentinflytande, jäv och övriga förvaltningsrättsliga frågor.

Universitetet har en delegationsordning som utgår från rektor och universitetsdirektör och som fördelar ansvar till fakultetsnämnder, dekaner och förvaltningschefer. Delegationsordningen har uppdaterats under 2018.

Särskilda styrdokument finns för olika områden, bland annat antagningsordning, examensordning, regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, anställningsordning, inköpspolicy, policy för studentinflytande, representationspolicy samt policy för bisysslor.

Karlstads universitets rutiner och kontroller är organiserade med syftet att minimera risken för oegentligheter.

KVALITETSSYRNINGSSYSTEM

Karlstads universitets kvalitetssäkringssystem har två huvudsakliga syften: att nå kontinuerlig förbättring av kvaliteten i utbildning, i forskning och i den universitetsgemensamma stödverksamheten samt att säkerställa intern kommunikation i kvalitetsfrågor och om verksamhetens resultat.

Utgångspunkt för universitetets modell för kvalitetssäkring av utbildningar är "Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area" som utarbetats av The European Association for Quality Assurance in Higher Education, ENQA.

Modellen fokuserar på fyra områden: kvalitetssäkring, utvärdering och uppföljning, lärande samt kunskaps- och informationsutbyten. Till vart och ett av dessa områden har ett antal aktiviteter kopplats.

Området kvalitetssäkring fokuserar på årliga uppföljningar av utbildningsutbudet utifrån samhällets och arbetsmarknadens behov, lärosätets kapacitet, interna och externa utvärderingsresultat samt ekonomiska förutsättningar. Dessa uppföljningar har genomförts för vår- och hösttermin under 2018.

Med utvärdering och uppföljning avses dels utvärdering av utbildningar med hjälp av externa bedömare i samarbete med Mittuniversitetet och Linnéuniversitetet, dels de utbildningsutvärderingar som Universitetskanslersämbetet genomför.

Under 2018 lämnade Universitetskanslersämbetet resultatet av de fyra forskarutbildningsämnen som kvalitetsgranskades under 2017. Tre av ämnena vid universitetet bedömdes hålla god kvalitet, medan forskarutbildningsämnet historia ifrågasattes.

Inom utvärdering och uppföljning använder Karlstads universitet också ett automatiserat och standardiserat system för värdering och analys av program och kurser. Systemet säkerställer att studenter ges möjlighet att framföra sina erfarenheter och synpunkter samt att resultaten hålls tillgängliga. Under 2018 har ett arbete för att uppdatera och utveckla systemet initierats.

Området lärande fokuserar på den undervisande personalens kompetensutveckling och pedagogiska meritering. År 2016 utsågs de första lärarna som fått möjlighet att meritera sig på grundval av skicklighet i undervisning i en pilotsatsning. Under 2018 har fakulteterna tagit över ansvaret för denna meritering.

Området kunskaps- och informationsutbyten har till syfte att upprätta och säkerställa överblickbarhet, standardisering samt horisontell och vertikal kommunikation. Under 2017 liksom 2018 har respektive verksamhet haft att arbeta med ett antal säkerställande åtgärder för att denna kommunikation ska fungera enhetligt och bidra till att upprätthålla kvalitetssäkringssystemet.

RISKANALYS FÖR VERKSAMHETSÅR 2018

Karlstads universitet har genomfört riskanalys inför 2019. Utgångspunkt för analysen är skeenden i omvärlden som kan påverka universitetets möjligheter att fullgöra sin serviceskyldighet som myndighet. Fakulteter, lärarutbildningsnämnd och avdelningar vid centrala stödfunktioner har genomfört analyser för respektive verksamhet. Utifrån riskdokumentationerna har universitetsledningen fört in ett övergripande perspektiv.

Risakanalysen genomförs i ett webbaserat verktyg som ger koppling mellan verksamhetsmål, verksamhetsplanering och riskanalyser.

De mest framträdande riskerna i riskanalyserna är förknippade med personal- och kompetensförsörjning. Flest risker kopplas till mål om utbildningens kvalitet och utbud samt till effektiviteten i verksamheten. Inom området forskning är de flesta riskerna kopplade till externfinansierad forskning.

RISKER SOM IDENTIFIERATS AV INTERN OCH EXTERN REVISION

Under 2018 har internrevisionen lämnat tre rapporter till universitetets styrelse. Dessa rapporter konstaterar att den interna styrningen och kontrollen avseende inventering är tillfredställande, men att vissa brister måste åtgärdas, att införandet av den nya dataskyddsförordningen hanteras med god kvalitet samt pekar ut vissa förbättringsområden gällande lärosätets intranät.

Internrevisionens rapporter har resulterat i beslut om uppdrag till rektor. Rekommendationer har tagits om hand och återrapporeras till universitetsstyrelsen i särskild ordning.

Riksrevisionens granskning av bokslut och årsredovisning 2017 avrapporterades i styrelsen vid sammanträdet i april 2018.

VÄSENTLIGA UPPGIFTER

TOTALT	2018	2017	2016	2014	2014
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	8 435	8 278	8 309	8 236	8 019
Kostnad per helårsstudent	78	78	77	75	75
Totalt antal helårsprestationer ¹	7 038	7 016	6 972	6 873	6 621
Kostnad per helårsprestation	93	93	92	89	91
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst) ²	25	21	13	6	2
Totalt antal nyantagna doktorander	34	36	37	50	44
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	233	252	260	275	274
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.) ³	78	84	92	93	87
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag	0	0	0	0	0
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen ⁴	5,5	4,5	4,5	4,0	3,0
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen ⁴	6,5	6,0	6,4	6,3	6,0
Totalt antal doktorsexamina	25	31	25	30	41
Totalt antal licentiatexamina	13	17	12	17	10
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ⁵	-	369	359	310	214
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation	-	1 017	984	1 099	1 552
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	1 048	1 032	1 024	1 024	985
Medelantal anställda	1 259	1 243	1 235	1 203	1 193
Totalt antal lärare (årsarb.)	592	584	582	569	558
Antal disputerade lärare (årsarb.)	377	377	357	350	339
Antal professorer (årsarb.)	81	89	81	72	71
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	1 165	1 109	1 074	1 029	1 006
utb. på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	772	734	710	696	668
– andel anslag (%)	86	86	86	86	87
– andel externa intäkter (%)	14	14	14	14	13
forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	394	375	364	333	338
– andel anslag (%)	60	60	62	61	59
– andel externa intäkter (%)	40	40	38	39	41
Kostnader totalt (mnkr)	1 137	1 103	1 071	1 029	999
– andel personal	72	72	72	72	70
– andel lokaler	11	11	11	12	13
Lokalkostnader ⁶ per kvm (kr)	1 624	1 618	1 652	1 434	1 484
– andel av justerade totala kostnader (%)	12	13	13	14	15
Balansomslutning (mnkr)	548	475	457	476	464
– varav oförbrukade bidrag	121	95	95	102	105
– varav årets kapitalförändring	36	7	7	0	10
– varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	183	146	139	133	133
i) myndighetskapital inom utbildning grundnivå och avancerad nivå	112	78	70	74	66
ii) myndighetskapital forskning och utbildning på forskarnivå	65	63	64	53	61

¹ Exkl. uppdragsutbildning, beställd utbildning och studieavgiftsfinansierad utbildning.

² Exkl. beställd utbildning.

³ Gäller doktorandanställning vid Karlstads universitet.

⁴ Median bruttostudietid uttryckt i år.

⁵ Uppgifter för år 2018 lämnas i årsredovisning 2019.

⁶ Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer.

KVINNOR	2018	2017	2016	2015	2014
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	5 259	5 167	5 207	5 199	5 081
Totalt antal helårsprestationer ¹	4 500	4 514	4 536	4 499	4 347
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst) ²	7	6	3	0	0
Totalt antal nyantagna doktorander	20	23	19	26	21
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	124	136	131	144	146
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.) ³	31	34	37	41	39
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag	0	0	0	0	0
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen ⁴	5,5	5,3	5,0	4,0	3,0
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen ⁴	7,0	6,0	6,0	7,0	7,0
Totalt antal doktorsexamina	16	17	11	15	24
Totalt antal licentiatexamina	7	6	6	10	4
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	580	575	572	572	545
Medelantal anställda	697	697	693	671	663
Totalt antal lärare (årsarb.)	286	286	289	284	272
Antal disputerade lärare (årsarb.)	162	165	156	151	144
Antal professorer (årsarb.)	24	29	25	20	19

¹ Exkl. uppdragsutbildning, beställd utbildning och studieavgiftsfinansierad utbildning.

² Exkl. beställd utbildning.

³ Gäller doktorandanställning vid Karlstads universitet.

⁴ Median bruttostudietid uttryckt i år.

MÄN	2018	2017	2016	2015	2014
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	3 176	3 111	3 102	3 037	2 938
Totalt antal helårsprestationer ¹	2 538	2 502	2 436	2 374	2 274
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst) ²	18	15	9	5	2
Totalt antal nyantagna doktorander	14	13	18	24	23
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	109	116	129	131	128
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.) ³	47	50	55	53	48
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag	0	0	0	0	0
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen ⁴	3,5	4,0	4,5	4,0	3,0
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen ⁴	6,0	6,0	5,3	6,0	5,5
Totalt antal doktorsexamina	9	14	14	15	17
Totalt antal licentiatexamina	6	11	6	7	6
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	468	457	452	452	440
Medelantal anställda	562	546	542	532	530
Totalt antal lärare (årsarb.)	306	298	293	285	286
Antal disputerade lärare (årsarb.)	215	212	201	199	195
Antal professorer (årsarb.)	57	60	56	52	52

¹ Exkl. uppdragsutbildning, beställd utbildning och studieavgiftsfinansierad utbildning.

² Exkl. beställd utbildning.

³ Gäller doktorandanställning vid Karlstads universitet.

⁴ Median bruttostudietid uttryckt i år.

STYRELSENS UNDERSKRIFTER

Universitetsstyrelsen har vid sammanträdet den 20 februari 2019 fastställt årsredovisning för år 2018.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Karin Johansson

Johan Sterte

Fredrik Almqvist

Anders Björn

Erik Engebretsen

Margaretha Fahlgren

Jan Gulliksen

Sara Jons

Veronica Lamppa Lönnbro

Susanne Tornhamre

Claes Ugglå

Helén Williams

Sebastian Hardin

Daniel Frisé

Raul Ferrer Conill

